

НИКЪЛЪС СПАРКС

НЕЗАБРАВИМА РАЗХОДКА

Превод от английски: Красимира Христовска, 2010

chitanka.info

ПРОЛОГ

Бях седемнайсетгодишен, когато животът ми завинаги се промени.

Знам, че има хора, които ми се чудят, когато го казвам. Гледат ме особено, като че ли се опитват да отгатнат какво толкова се е случило тогава, макар че рядко си давам труд да обясня. Живял съм тук през целия си живот и не смяtam, че трябва да давам обяснения, ако не искам, а и това би отнело повече време, отколкото повечето хора са готови да отделят. Историята ми не се побира в две-три изречения, не може да се разкаже подредено и просто, за да бъде разбрана веднага. Въпреки че минаха четирийсет години, хората, които все още живеят тук и които ме познаваха тогава, приемат липсата на обяснения от моя страна, без да задават въпроси. До известна степен моята история е и тяхна, защото я преживяхме заедно.

Аз обаче участвах непосредствено в нея.

Сега съм на петдесет и седем, но все още помня до най-малките подробности всичко, което се случи през онази година. В съзнанието си често изживявам отново събитията и всеки път ме обзема странна смесица от тъга и радост. Има моменти, когато ми се иска да върна времето назад и да премахна тъгата, но имам чувството, че заедно с нея ще си отиде и радостта. Затова приемам спомените си такива, каквито са и ги оставям да ме водят винаги, когато имам тази възможност. Това става доста често, макар и да не ми личи.

Днес е 12 април от последната година преди новото хилядолетие. Излизам от дома си и се оглеждам. Небето е облачно и сиво, но докато вървя надолу по улицата, забелязвам, че кучешкият дрян и азалиите са разцъфтели. Дръпвам ципа на якето си, но не доторе. Хладно е, но знам, че само след няколко седмици времето ще се стопли и сивото небе ще отстъпи пред онези дни, които превръщат Северна Каролина в едно от най-прелестните кътчета на земята.

Въздишам и усещам как спомените отново нахлуват в главата ми. Затварям очи и годините се връщат една подир друга, подобно на

стрелките на часовник, които се движат в обратна посока. Виждам се като млад, сякаш през очите на страничен наблюдател, посивялата ми коса възвръща кестеневия си цвят, бръчките край очите ми се изглеждат, мускулите на ръцете и краката ми отново са гладки и стегнати. Уроците, научени с възрастта, избледняват и с наблизаването на онази изпълнена със събития година аз съм отново едно наивно момче.

След това светът също започва да се променя като мен: пътищата стават по-тесни, някои от тях се покриват с чакъл, на мястото на предградията се появяват ферми, из улиците в центъра гъмжи от хора, които се заглеждат във витрините, минавайки край пекарната на Суини и месарницата на Палка. Мъжете носят шапки, жените са облечени в рокли. От кулата на съдебната палата се разнася камбанен звън...

Отварям очи и спирам. Стоя пред Баптистката църква и докато гледам фронтона, знам точно кой съм.

Казвам се Лендън Картьр и съм на седемнайсет години.

Това е моята история обещавам да разкажа всичко до най-малката подробност.

В началото ще се усмихвате, после ще плачете. Да не кажете, че не съм ви предупредил.

ГЛАВА 1

През 1958 г. Бофорт, Северна Каролина, разположен на крайбрежието близо до Морхед Сити, по нищо не се различаваше от множество други южняшки градчета. През лятото въздухът беше толкова влажен, че само да излезеш да вземеш пощата си и вече имаш нужда от душ. Децата играеха боси под дъбовете, окичени с испански мъх, от април чак до октомври. За мнозина от местните жители ловенето на риба в пролива Памлико и на раци в река Нюс беше начин на живот и лодките им бяха закотвени по цялото протежение на Вътрешноконтиненталния воден път. Имаше само три телевизионни канала, макар че ние, израсналите тук, не се интересувахме много от телевизия. Животът ни се въртеше около църквите — имаше осемнадесет в пределите на града. Имената им бяха от рода на „Църква на приятелите християни“, „Църква на получилите о прощение“, „Църква на неделното изкупление“ и, разбира се, всички те бяха баптистки. Докато растях, баптизмът беше най-популярното вероизповедание и баптистки църкви имаше буквально на всеки ъгъл в града, макар и всяка да смяташе, че превъзхожда другите. Имаше ги всякакви — на баптистите със свободна воля, на южните баптисти, на баптистите мисионери, на независимите баптисти... Е, мисля, че картината ви е ясна.

По онова време най-голямото събитие на годината се организираше съвместно от Църквата на южните баптисти, намираща се в центъра на града, и местната гимназия. Всяка година те поставяха коледно представление в Бофортския театър, всъщност пиеса, написана от Хегбърт Съливан, свещеник в църквата още откакто Мойсей е разделил на две Червено море. Е, може и да не беше чак толкова древен, но все пак бе толкова стар, че кожата му беше почти прозрачна. Беше никак си лепкава и толкова тънка, че децата се кълняха, че виждат как кръвта тече във вените му. Косата му беше бяла като козината на зайчетата, които продават в зоомагазините по Великден.

Та именно той беше написал пиемата със заглавие „Коледният ангел“, защото не му се искаше да повтарят все едно и също — „Коледна песен“ на стария класик Чарлс Дикенс. Според него скъперникът Скрудж беше езичник, намерил изкупление, защото е видял духове, а не ангели, а кой можеше да каже дали са му били изпратени от Бога? И дали Скрудж не би се върнал към греховните си навици, ако духовете не са му били изпратени директно от небето? Това не ставаше ясно в края на пиемата — беше от онези пиеми, в които всичко се приема на доверие, а Хегбърт нямаше доверие на духовете, ако не са изпратени от Господ, което не беше обяснено. Той смяташе, че именно в това е проблемът. Преди няколко години Хегбърт беше променил края на пиемата — добави своя версия, според която старият Скрудж става проповедник и потегля за Йерусалим, за да намери мястото, където някога Иисус Христос е поучавал книжниците. Това не се прие много добре — дори от редовните посетители на църквата, които седяха в залата и гледаха спектакъла с широко отворени очи — и във вестника се появиха коментари като:

„Макар че определено е интересна, това не беше точно пиемата, която ние всички познаваме и обичаме...“

Така че Хегбърт реши да напише своя собствена пиема. Беше писал сам проповедите си цял живот и трябва да признаем, че въсьност някои от тях бяха интересни, особено когато ставаше въпрос за „гнева Божий, който ще се стовари върху прелюбодейците“ и други неща от този род. Кръвта му кипваше, когато говореше за прелюбодейци. Това му беше болното място. Когато бяхме по-малки, с приятелите ми се криехме зад дърветата и щом го видим да се задава по улицата, започвахме да крешим „Хегбърт е прелюбодеец“, след което се хилехме идиотски, сякаш сме най-остроумните създания на земята.

Старият Хегбърт замръзваше на мястото си и наостряше уши — кълна се, че ушите му наистина мърдаха — лицето му ставаше яркочервено, сякаш току-що е пил бензин, а големите зеленикави вени на шията му изпъркваха и се виждаха като реките по картите на Амазонка, които публикуват в „Нешънъл Джиографик“. Оглеждаше се

наоколо с присвити като цепки очи, като се опитваше да ни открие, после внезапно кожата му започваше да побледнява и направо пред очите ни придобиваше рибешко бял цвят. Гледката си струваше, уверявам ви.

И така, ние се криехме зад дървото, а Хегбърт (що за родители могат да кръстят детето си Хегбърт?) чакаше да се издадем, като че ли наистина вярваше, че сме толкова глупави. Закривахме устата си с ръка, за да не се изсмеем гласно, но неизвестно как той винаги ни намираше. Въртеше главата си ту на едната, ту на другата страна, после спираше, а малките му, лъскави очички гледаха право към нас, сякаш погледът му проникваше през дървото. „Знам кой си, Лендън Картър — казваше той, Бог също знае.“ Изчакваше минута-две, за да проникне казаното в съзнанието ни, след това продължаваше пътя си, а по време на проповедта в края на седмицата ни гледаше от амвона и казваше нещо от сорта: „Бог е милостив към децата, но децата трябва да бъдат достойни за милостта му.“ Ние се снишавахме на местата си, но не от неудобство, а за да прикрием новия пристъп на смях. Хегбърт изобщо не ни разбираще, което беше странно, тъй като самият той имаше дете. Но пък детето му беше момиче. За това ще стане въпрос по-нататък.

Както и да е, както вече споменах, една година Хегбърт написа „Коледният ангел“ и реши да постави именно тази пиеса. Всъщност пиесата не беше лоша, което изненада всички, когато бе представена за пръв път. В общи линии, разказваше се за един човек на име Том Торнтьн, който преди време загубил жена си. Той бил наистина религиозен, обаче изживял криза на вярата си, когато жена му починала при раждане. Грижел се сам за дъщеричката си, но като баща далеч не бил най-добрият. За една Коледа момиченцето поискало специална музикална кутия с гравиран на капака ѝ ангел. Било изрязало снимка на кутията от един стар каталог. Човекът дълго и упорито търсилик такава кутия, но без резултат. Дошла Бъдни вечер, а той все още не бил намерил кутията и докато обикалял из магазините, попаднал на една странна жена, която не бил виждал преди. Тя обещала да му помогне да намери подарък за дъщеря си. Първо обаче двамата помогнали на един бездомник (между другото, тогава ги наричали скитници), после се отбили при децата в едно сиропиталище, след това посетили една самотна старица, която просто искала да има

компания за Бъдни вечер. И тогава тайнствената жена попитала Том Торнтьн какво иска за Коледа, а той ѝ казал, че иска жена му отново да е с него. Тя го отвела до градския фонтан и му казала да погледне във водата, защото там ще намери това, което търси. Той погледнал във водата и видял лицето на дъщеричката си, не могъл да се овладее и заплакал. Докато ронел сълзи, тайнствената жена изчезнала. Том Торнтьн тръгнал да я търси, но никъде не могъл да я намери. Накрая се запътил към къщи, а в ума му се въртели уроците, които научил тази вечер. Влязъл в стаята на дъщеря си и при вида на спящото момиченце осъзнал, че то е единственото, останало от жена му. Отново се разридал, защото знаел, че не е добър баща. На следващата сутрин като по чудо музикалната кутия се озовала под елхата, а ангелът, гравиран на капака ѝ, приличал досущ на жената, която срещунал предишината нощ.

Така че писата наистина не беше толкова лоша. Честно казано, публиката се заливаше в сълзи при всяко представление. Писата се приемаше добре всяка година и поради големия интерес се наложи Хегбърт да премести постановката от църквата в Бофортския театър, който побираше много повече хора. През последните ми години в гимназията се играеха по две представления пред препълнена зала, което — като се има предвид кои бяха актьорите — само по себе си беше голяма работа.

Хегбърт искаше ролите да се изпълняват от учениците от горните класове, а не от театралната трупа. Предполагам, че според него участието им в писата е било добър урок за тях, преди да постъпят в колежа и да се сблъскват лице в лице с прелюбодейците. Той, нали ме разбирате, искаше да ни предпази от изкушението. Искаше да знаем, че Бог ни наблюдава, дори когато сме далеч от дома и че ако вярваме в него, накрая всичко ще свърши добре. Това беше урок, който щях да науча след време, макар и не от Хегбърт.

Както вече споменах, Бофорт беше като всеки друг южняшки град, само че наистина имаше интересна история. Пиратът Черната брада никога бе имал къща тук и се предполагаше, че корабът му „Отмъщението на кралица Ана“ е заровен някъде в пясъците близо до брега. Наскоро някакви археолози, океанографи или някакви други хора, които търсят такива неща, казаха, че са го намерили, но все още не се знаеше със сигурност, защото корабът е потънал преди 250

години и за разлика от колата не можеш просто да бъркнеш в жабката и да провериш документите му за регистрация. Бофорт претърпя значително развитие след средата на двадесети век, но все още не е главен град или нещо от този род. Градът си беше и винаги щеше да си бъде малък, но когато растях, все пак успя да си спечели място на географската карта. Погледнато в перспектива, избирателният окръг, в който беше включен Бофорт, обхващащ цялата източна част на щата — около 32 000 квадратни километра — и в него нямаше нито един град с повече от 25 000 жители. Бофорт беше малък дори в сравнение с тези градове. Всичко на изток от Роули и на север от Уилмингтън, чак до границата с Вирджиния беше окръгът, представляван от баща ми.

Предполагам, че сте чували за него. Той е нещо като легенда, дори и сега. Името му е Уърт Картър и беше конгресмен почти тридесет години. На всеки две години, по време на изборната кампания^[1], лозунгът му беше „Уърт Картър представлява...“, като от всеки гласоподавател се очакваше да попълни името на града, където живее. Спомням си, че когато с мама го приджурявахме, ако се налагаше да покаже на хората, че е човек, който държи на семейството, виждахме тези стикери по колите, попълнени с имена като Отуей, Чокаунити и Севън Спрингс. Сега такива неща не вършат работа, но за времето си беше доста находчива реклама. Ясно ми е, че ако се опиташе да го направи сега, хората, които предпочитаха опонентите му, сигурно щяха да напишат на стикерите всякакви обиди и цинизми, но тогава това не се случи нито веднъж. Е, всъщност имаше такъв случай, но той беше единствен. Един фермер от окръг Дъплън беше написал „лайно“ на празното място и когато мама го видя, покри с ръка очите ми и се обърна с молитва към Бога да прости на нещастното невежо копеле. Не използва точно тези думи, но това беше смисълът.

И така, баща ми, мистър Конгресмен, беше важна клечка и всички до един го знаеха, включително старият Хегбърт. Да, обаче двамата не се разбираха, изобщо не мелеха брашно, въпреки че баща ми ходеше в църквата на Хегбърт винаги, когато беше в града — което, честно казано, не се случваше често. Освен че бе убеден, че прелюбодейците са предопределени да чистят кенефите в ада, Хегбърт вярваше, че комунизмът е „болест, обрекла човечеството на езничество.“ Макар че няма дума „езничество“ — не я намирам в речниците, енориашите знаеха какво има предвид. Също така знаеха,

че думите му са насочени специално към баща ми, който седеше със затворени очи и се преструваше, че не го слуша. Баща ми беше член на една от комисиите на Камарата на представителите, която следеше за евентуално проникване на „червеното влияние“ в различни сфери от живота на страната, включително националната отбрана, висшето образование и дори тютюнопроизводството. Имайте предвид, че това беше по времето на студената война, напрежението растеше и в Северна Каролина се нуждаехме от нещо, чрез което да я пренесем на по-лично ниво. Баща ми последователно търсеше факти, които не означаваха нищо за хора като Хегбърт.

После, когато се прибрахме у дома след службата, баща ми казваше нещо от сорта на „Преподобният Съливан беше днес в необикновено добра форма. Надявам се, че чухте онази част от Светото писание, в която Иисус говори за бедните...“

Да, татко, разбира се...

Винаги, когато беше възможно, баща ми се опитваше да разреди напрежението. Мисля, че именно затова изкара в Конгреса толкова дълго. Беше в състояние да целува най-грозните бебета, известни на човечеството, при това за всяко намираше да каже нещо хубаво. „Толкова мило дете“, казваше той за някое бебе с гигантска глава или „Обзалахам се, че тя е най-сладкото момиченце на света“, ако детето имаше белег по раждане върху цялото си лице. Веднъж се появи една жена с дете в инвалидна количка. Баща ми го погледна и каза: „Обзалахам се на десет срецу едно, че ти си най-умният в класа си.“ И се оказа прав! Да, баща ми много го биваше в тези работи. Със сигурност можеше да се мери с най-добрите. А и не беше толкова лош, наистина, особено като се има предвид, че изобщо не ме биеше.

Но не беше до мен, докато растях. Неприятно ми е да го кажа, защото днес хората все това повтарят, за да извинят поведението си, дори бащите им да *са били до тях. Баща ми... той не ме обичаше...* затова станах стриптийзорка и участвах в телевизионното шоу на Джери Спрингър... Не си търся извинение за това, което съм станал, просто го отчитам като факт. Баща ми го нямаше по девет месеца в годината, живееше във Вашингтон, окръг Колумбия, в апартамент на повече от четиристотин и осемдесет километра от нас. Майка ми не беше с него, защото и двамата искаха да израсна „по същия начин“, както бяха израснали самите те.

Разбира се, бащата на баща ми го е водел на лов и на риба, учел го е да играе бейзбол и е присъствал на рожденияте му дни — вършел е всички тези дребни неща, които се натрупват и оказват своето влияние, преди да си вземъжал. От друга страна, за мен баща ми беше чужд човек, когото почти не познавах. През първите пет години от своя живот си мислех, че всички бащи живеят далеч от семействата си. Чак когато най-добрият ми приятел, Ерик Хънтър, ме попита в детската градина кой е мъжът, появил се у дома предишната вечер, аз осъзнах, че в това положение нещо не е съвсем наред.

— Баща ми — заявих аз гордо.

— О! — каза Ерик, докато ровеше в кутията ми за обяд в търсене на шоколадчето ми „Милки Уей“. — Не знаех, че имаш баща.

Все едно ме фрасна с юмрук по лицето.

И така, израснах под грижите на майка си. Тя беше добра жена, нежна и спокойна, майка, за каквато повечето хора само си мечтаят. Но не беше и не би могла да бъде мъжкото влияние в живота ми и този факт, заедно с нарастващото ми разочарование от баща ми, ме направи нещо като бунтовник още от малък. Не че бяхлошо момче, имайте го предвид. С приятелите ми се измъквахме късно навън и понякога сапуни свахме прозорците на колите или ядяхме варени фъстъци в гробището зад църквата, но през петдесетте години това бяха неща, заради които другите родители клатеха глави и шепнаха на децата си: „Нали не искаш да бъдеш като момчето на Картърови. Той скоро ще свърши в затвора.“

Аз. Лошо момче. Защото ям фъстъци на гробището. Сами преценете.

Както и да е, баща ми и Хегбърт не се разбираха, но не само заради политиката. Не, изглежда, че двамата се познаваха доста отдавна. Хегбърт беше двадесетина години по-възрастен от баща ми и преди да стане свещеник, е работел при бащата на баща ми. Моят дядо — макар че е прекарвал много време с баща ми — беше най-големият негодник, съществувал някога. Между другото, именно той натрупал семейното богатство, но не искам да си мислите, че се е посветил на бизнеса и се е трудил с пот на челото, като е гледал как компанията му постепенно се разраства и просперира. Дядо ми се изхитрил. Спечелил парите си по много прост начин — започнал като контрабандист на алкохол и натрупал богатство по време на сухия режим, като внасял

ром от Куба. След това започнал да купува земя и да наема изполичари да я обработват. Взимал деветдесет процента от парите, които изполичарите изкарвали от тютюна и след това им отпускал заеми винаги когато имали нужда, начислявайки абсурдни лихви. Естествено нямал намерение да си връща парите — вместо това слагал ръка върху земята и съоръженията, които притежавали. После, в един „момент на вдъхновение“, както го наричаше той, основал банка, която нарекъл „Картър Банкинг енд Лоун“. Единствената друга банка на територията на два окръга изгоряла по мистериозен начин и с настъпването на Голямата депресия никога не отворила наново врати. Макар че всички знаели какво е станало в действителност, никога не се е чула и дума по този въпрос. Страхували се от отмъщение и този страх бил напълно основателен. Банката не била единствената сграда, изгоряла по тайнствен начин.

Лихвите му били безбожни и постепенно дядо ми придобивал все повече земи и други имоти от хората, които масово не успявали да върнат заемите си. Когато депресията ударила с всичката си сила, той иззел множество фирми в окръга, като задържал бившите им собственици на работа срещу заплата. Плащал им толкова, колкото да ги задържи на мястото им, защото нямало къде другаде да отидат. Обещавал им, че когато икономиката тръгне отново нагоре, ще им продаде бизнеса обратно и хората му вярвали.

Но не спазил обещанието си нито в един случай. Накрая контролирал огромен дял от икономиката на окръга и злоупотребявал с влиянието си по всевъзможни начини.

Иска ми се да ви кажа, че накрая е умрял от ужасна смърт, но изобщо не беше така. Почина на преклонна възраст на яхтата си с любовница в леглото, недалеч от Каймановите острови. Надживя двете си съпруги и единствения си син. Какъв край за човек като него, нали? Вече знам, че животът е несправедлив. Нещо, на което трябва да ни учат още в училище.

Но да се върнем към разказа ми... Хегбърт разбрал какъв негодник е в действителност дядо ми, напуснал работата си при него и отишъл да учи теология. После се върнал в Бофорт и станал свещеник в същата църква, която посещаваше нашето семейство. През първите няколко години в ежемесечните се проповеди се усъвършенствал да сипе огън и жупел върху алчността като тежък грях, от което почти не

му оставало време за нещо друго. Оженил се на четиридесет и три години и бил петдесет и пет годишен, когато се родила дъщеря му, Джейми Съливан. Съпругата му, слабичка и дребна женица, двадесет години по-млада от него, направила шест спонтанни аборта преди Джейми и починала при раждането й, оставяйки овдовелия Хегбърт да се грижи сам за дъщеря си.

Оттук и сюжетът на писцата му.

Хората знаеха историята му още преди писцата да бъде представена за пръв път. Беше една от онези истории, които следваха Хегбърт при кръщенето и погребения. Всички я знаеха и мисля, че именно това беше причината толкова много хора да се вълнуват винаги когато гледат коледната писца. Знаеха, че в основата ѝ има нещо, което се е случило в реалния живот, а това ѝ придаваше особено значение.

Джейми Съливан беше в горния курс на гимназията като мен и вече я бяха избрали да играе ангела — не че някой друг имаше шанс за ролята. Ето защо тази година писцата щеше да бъде много специална. Щеше да бъде голямо събитие, може би най-голямото досега, поне така смяташе мис Гарбър. Тя ни преподаваше драматично изкуство и когато за пръв път влезе в клас, цялата светеше, предвкусвайки успеха на представлението.

Всъщност не бях планирал да се записвам в курса по драматично изкуство през онази година. Наистина, изобщо нямах такива намерения, но трябваше да избирам: или драма, или химия. Работата е там, че според мен в тези часове просто щяхме да си убиваме времето, особено в сравнение с другата алтернатива. Никакви писмени работи, контролни и таблици, заради които да трябва да запаметявам протони, неутрони и химични формули... какво по-хубаво за един завършващ училище гимназист? Перспективата ми изглеждаше добра и когато се записах в курса, си мислех, че сигурно ще дремя през повечето време, а сънят беше доста важен за мен по онова време, като се има предвид яденето на фъстъци до късно вечерта.

Първия ден едва не закъснях. Пристигнах секунди преди биенето на звънеца и седнах най-отзад. Мис Гарбър, застанала с гръб към класа, изписваше името си с големи букви на дъската, като че ли не знаехме коя е. Всички я познаваха — нямаше начин да не е така. Беше едра жена, висока към метър и осемдесет, с огненочервени коси и бяла, изпъстрена с лунички кожа, над четиридесет и пет годишна. Беше с

наднормено тегло, честно казано, тежеше повече от сто и десет килограма и обичаше да носи широки рокли на цветя. Носеше тъмни очила с дебели стъкла и рогови рамки и поздравяваше всички със „Здравеееей“, произнасяйки напевно последната сричка. Със сигурност нямаше втора като мис Гарбър, а и не беше омъжена, което беше още по-лошо. Никой мъж — независимо от възрастта си — не можеше да не изпитва съжаление към жена като нея.

Под името си тя написа целите, които искаше да постигнем през тази година. Първата беше „увереност в себе си“, после „себепознание“ и третата „себереализация“. Мис Гарбър беше голяма работа по отношение на всичко, включващо елемента „себе“, което подсказваше, че е доста по-напред от другите, що се отнася до психотерапията, макар че самата тя вероятно не го съзнаваше по онова време. Мис Гарбър беше пионер в тази област. Може би това имаше нещо общо с външния ѝ вид, може би просто се опитваше да повдигне самочувствието си.

Но да не се отклонявам от темата.

Чак когато започна часът, забелязах нещо особено. Бофортската гимназия не беше голяма и знаех, че половината от учениците са момчета, а другата половина — момичета. Затова се изненадах, когато видях, че в курса по драматично изкуство момичетата са поне деветдесет процента. Имаше само още едно момче, което беше добре, и за момент усетих особен импулс, нещо от типа „дръжте се, идвам“. Момичета, момичета, момичета... Не можех да не мисля за това. Момичета, момичета и никакви контролни.

Е, добре де, в това отношение не се отличавах от другите момчета с особено прогресивни виждания.

И така, мис Гарбър донесе коледната пиеса и ни съобщи, че тази година Джейми Съливан ще бъде ангелът. Мис Гарбър веднага започна да ръкопляска — тя също посещаваше нашата църква и мнозина си мислеха, че проявява романтичен интерес към Хегбърт. Спомням си, че когато чух да споменават това за пръв път, си помислих колко е добре, че и двамата са твърде стари, за да имат деца, ако някога се съберат. Само си представете — полупрозрачно бебе с лунички! Самата мисъл за това кара човек да потрепери, но, разбира се, никой не го казваше гласно, поне не и когато мис Гарбър и Хегбърт бяха достатъчно близо, за да го чуят. Клюката е едно нещо, но клюката,

която наранява другите, е нещо съвсем различно. Дори ние, гимназистите, не бяхме чак толкова жестоки.

Мис Гарбър продължи да ръкопляска, в началото сама, но накрая всички се присъединихме към нея, защото очевидно тя искаше точно това от нас.

— Стани, Джейми — каза тя.

Джейми се изправи и се завъртя в кръг, а мис Гарбър заръкопляска още по-enerгично, сякаш пред нея стоеше истинска кинозвезда.

Джейми Съливан беше хубаво момиче. Наистина. Бофорт беше доста малък град и имаше само едно основно училище, така че бяхме в един клас през целия си живот и бих излягал, ако кажа, че никога не съм говорил с нея. Веднъж, във втори клас, седяхме двамата на един чин през цялата година и дори разговаряхме няколко пъти, но това не значи, че съм прекарвал често свободното си време с Джейми дори тогава. Хората, с които се срещах в училище — бяха едно нещо хората, с които се срещах след училище — бяха нещо съвсем друго и тя не беше в списъка на социалните ми контакти.

Не че не беше привлекателна — не ме разбирайте погрешно. Не беше грозна или нещо такова. За щастие, приличаше на майка си, която, съдейки по снимките, които бях виждал, не изглеждаше толкова зле, особено като се има предвид за кого се беше омъжила. Но Джейми не беше мой тип. Въпреки че беше слаба, с руса като пчелен мед коса и нежни сини очи, изглеждаше никак си... обикновена, ако изобщо я погледнеш. Тя не се интересуваше много от външния вид на когото и да било, защото винаги търсеше нещата като „вътрешна красота“ и предполагам, че отчасти това беше причината за начина, по който изглеждаше. Откакто я познавах — не забравяйте, че я познавах отдавна — винаги носеше косата си прибрана в стегнат кок на тила като стара мома, без никакъв грим на лицето. Като добавим обикновения ѝ кафяв пуловер и карирания пола, тя винаги изглеждаше така, сякаш отива на интервю за работа в библиотеката. Мислеме, че това е само етап от развитието ѝ и ще се промени като порасне, но това не стана. Дори и след първите три години в гимназията тя си остана същата. Промени се само размерът на дрехите ѝ.

Но не само външният вид правеше Джейми различна, а и начинът, по който се държеше. Никога не се отбиваше в кафенето „Сесилс“, не ходеше на гости с преспиване у други момичета и знаех със сигурност, че през целия си живот не е имала гадже. Старият Хегбърт вероятно би получил сърдечен удар, ако имаше. Но дори и ако поради никакъв странен обрат на съдбата Хегбърт беше позволил това да се случи, нямаше да има никакво значение. Джейми носеше Библията навсякъде със себе си и ако външният ѝ вид и Хегбърт не държаха момчетата настани, Библията положително щеше да го направи. Харесвах Библията колкото и всеки друг от връстниците ми, но за Джейми тя беше извор на радост, която ми беше напълно чужда. Тя не само ходеше на библейско училище през ваканцията всеки август, но четеше Библията и по време на обедната почивка в училище. Според мен това просто не беше нормално, макар и да беше дъщеря на свещеник. Както и да го погледне човек, да четеш писмата на апостол Павел към ефесяните изобщо не е толкова забавно, както да флиртуваш, ако разбирате какво искам да кажа.

Но това не беше всичко. Дали заради Библията, или поради влиянието на Хегбърт, Джейми беше убедена, че трябва да помага на другите и тъкмо това правеше. Знаех, че работи като доброволка в приюта в Морхед Сити, но за нея това просто не беше достатъчно. Непрекъснато отговаряше за разни кампании за набиране на средства и помагаше на всички — от бойскаутите до индианските принцеси^[2] — и знам, че когато беше на четиринацетето, през лятото боядиса отвън къщата на една възрастна съседка. Джейми беше момиче, което ще оплели нечия градина, без да я молят, или ще спре движението, за да помогне на малките деца да пресекат улицата. Би спестявала парите си за закуска, за да купи нова баскетболна топка за сираците или за да ги пусне в църковната касичка в неделя. С други думи, тя беше момиче, в сравнение с което всички останали, както и аз, изглеждаха лоши, и когато поглеждаше към мен, без да искам, се чувствах виновен, макар и да не съм направил нищо лошо.

Добрите дела на Джейми не се ограничаваха само до хората. Ако се натъкнеше на ранено животно например, тя се опитваше и на него да помогне. Опосуми, каторички, кучета, котки, жаби... за нея нямаше значение какви са. Д-р Ролингз, ветеринарят, я познаваше и клатеше глава винаги когато я виждаше да приближава към вратата му, понесла

кашон с никаква животинка. Сваляше очилата си и ги бършеше с носната си кърпа, докато Джейми му обясняваше как е намерила бедното създание и какво му се е случило.

— Ударила го е кола, д-р Ролингз. Мисля, че Божият промисъл отреди да го намеря и да се опитам да го спася. Ще ми помогнете, нали?

При Джейми всичко беше „Божия промисъл“. Още нещо, типично за нея. Винаги споменаваше Божият промисъл по време на разговор, независимо от темата. Играта на бейзбол е отменена заради дъждъ? Божия промисъл, за да бъде предотвратено нещо по-лошо. Внезапно контролно по тригонометрия, на което се проваля целият клас? Божия промисъл, за да бъдем подложени на изпитание. Както и да е, картинката ви е ясна.

Освен това, разбира се, положението на Хегбърт изобщо не ѝ помагаше. Да бъдеш дъщеря на свещеник, сигурно не беше леко, но тя се държеше така, сякаш това беше най-естественото нещо на света и се радваше, че е ощастливена с тази благодат. Често повтаряше: „Щастлива съм, че Господ ме е благословил с баща като моя.“

При тези думи не ни оставаше нищо, освен да клатим глава и да се чудим от коя планета е дошла.

Въпреки всичките ѝ странности, имаше нещо, което *наистина* ме влудяваше, и това беше нейната проклета жизнерадост, която проявяваше независимо какво става край нея. Кълна се, това момиче никога не казваше нещо лошо за някого или нещо, дори за онези от нас, които не се държаха добре с нея. Тананикаше си тихичко, когато вървеше по улицата, и махаше с ръка на непознатите, които я подминаваха с колата си. Понякога жените изскачаха от къщи, когато я видеха да минава край тях, и ѝ предлагаха кейк с тиква, който току-що са опекли, или лимонада, ако денят е горещ. „Тя е толкова мило момиче“, казваха те винаги когато се споменеше името на Джейми. „Светът би бил по-добър, ако имаше повече хора като нея.“

Но аз и приятелите ми не смятахме така. Според нас и една Джейми Съливан ни идваше много.

Мислех си за всичко това, докато Джейми стоеше пред нас на първия ден от часовете по драматично изкуство, и признавам, че присъствието ѝ не ме вълнуваше. Но странно, когато тя се обърна с лице към нас, бях малко шокиран, все едно съм седнал върху оголена

жица или нещо такова. Носеше карирана пола и бяла блуза под кафявия си пуловер, които бях виждал милион пъти, но на гърдите ѝ се забелязваха две издутини, които, кълна се, не бяха там преди три месеца. Никога не беше си слагала грим, нямаше и сега, но лицето ѝ беше загоряло, вероятно от посещенията в библейското училище, и за пръв път изглеждаше... е, добре де, беше почти хубава. Разбира се, веднага изхвърлих тази мисъл от главата си, но докато оглеждаше стаята, тя спря погледа си на мен и ми се усмихна, очевидно радостна да ме види в класа. Чак по-късно разбрах каква е причината.

[1] Членовете на Камарата на представителите — долната камара на Конгреса на САЩ — се избират през две години. — Б.пр. ↑

[2] Участници в програма, наречена „Индийска принцеса“, чиято цел е укрепване на връзките между родители и деца. — Б.пр. ↑

ГЛАВА 2

Плановете ми бяха след гимназията да се запиша в Университета на Северна Каролина в Чапъл Хил. Баща ми искаше да отида в Харвард или Принстън като някои от синовете на другите конгресмени, но с моите оценки това беше невъзможно. Не че бях лош ученик. Но не залягах много върху книгите и успехът ми не беше достатъчно висок, за да постъпя в някой от елитните университети. През последната ми година в училище дори не беше много сигурно, че ще успея да вляза и в Университета на Северна Каролина, въпреки че в него беше учител баща ми и имаше връзки там. При едно от редките му посещения в края на седмицата той измисли как да постигна целта. Седмица след началото на учебната година бяхме седнали да вечеряме. Беше си дошъл у дома за три дни по случай Деня на труда^[1].

— Мисля, че трябва да се кандидатираш за президент на ученическия съвет — каза той. — Завършваш през юни и смятам, че това ще се отрази добре на характеристиката ти. Между другото, майка ти е на същото мнение.

Майка ми кимна, предъвквайки граховите зърна. Когато баща ми вземеше думата, тя не говореше много, макар че ми намигваше. Понякога си мисля, че ѝ харесваше да наблюдава смущението ми, въпреки че беше добра по душа.

— Не мисля, че имам шанс да спечеля — отвърнах аз.

Въпреки че бях може би най-богатото хлапе в училище, далеч не бях най-популярният. Тази чест принадлежеше на Ерик Хънтър, най-добрият ми приятел. Той можеше да хвърли топката за бейзбол със скорост почти сто и петдесет километра в час, а като защитник на отбора по футбол водеше момчетата от победа към победа в щатския шампионат. Беше готин и дори името му звучеше добре.

— Разбира се, че можеш да спечелиш — побърза да каже татко.

— Ние от семейство Картър винаги побеждаваме.

Това бе още една от причините, поради която не обичах да прекарвам много време с баща ми. През редките моменти, когато си

беше у дома, мисля, че искаше да ме превърне в умалено подобие на самия себе си. Откакто пораснах — до голяма степен без него — присъствието му ме изпълваше с негодувание. Това беше първият ни разговор от седмици насам. Той рядко ми се обаждаше по телефона.

— Ами ако не искам?

Баща ми остави вилицата си заедно със забоденото на нея парче свинска пържола. Изгледа ме ядосано. Беше с костюм, въпреки че температурата в къщата беше над двадесет и шест градуса, от което изглеждаше още по-страшен. Между другото, баща ми винаги носеше костюм.

— Мисля — рече той бавно, — че идеята е добра.

Знаех, че когато говори по този начин, въпросът вече е решен. Така беше в моето семейство. Думата на баща ми беше закон. Но беше факт, че дори и след като се съгласих, пак не исках да го направя. Нямах желание да си губя следобедите, за да се срещам с учителите след училище. След училище — всяка седмица до края на годината, да измислям теми за училищните празненства и да решавам какъв цвят да бъдат гирляндите. В действителност президентите на училищния съвет правеха само това, поне докато аз бях в гимназията. Не беше вярно, че учениците имат властта да взимат решения по важни въпроси.

Но все пак знаех, че баща ми има право. Ако исках да постъпя в Университета на Северна Каролина, трябваше да направя нещо. Не играех нито футбол, нито баскетбол. Не членувах в клуба по шахмат, боулинг или където и да било другаде. Не бях отличник — по дяволите, не се справях отлично с нищо. Започнах да се отчайвам и се заех да направя списък на нещата, които наистина мога да правя, но честно казано, те съвсем не бяха много. Можех да връзвам осемте различни вида морски възли, да ходя бос по нагорещен асфалт по-дълго от всички момчета, които познавах, да балансирам молив на пръста си тридесет секунди... но не смятах, че подобно нещо би направило впечатление, ако го впишеш в молбата си за колежа. Лежах буден в леглото си цяла нощ и постепенно осъзнах тъжната истина, че съм неудачник. Благодаря, татко.

На следващата сутрин отидох в кабинета на директора и добавих името си в списъка с кандидатурите. Имаше още двама кандидати — Джон Форман и Меги Браун. Джон нямаше никакъв шанс, веднага го разбрах. Беше голям досадник. Но беше добър ученик. Сядаше отпред

и винаги вдигаше ръка, когато учителят задава въпрос. Ако го посочеха, почти винаги отговаряше правилно и въртеше глава със самодоволно изражение, сякаш бе доказал, че в интелектуално отношение далеч превъзхожда селяците в класа си. С Ерик го замеряхме с топчета сдъвкана хартия щом учителят се обърнеше с гръб.

Меги Браун беше друга работа. И тя беше добра ученичка. През първите три години в гимназията беше член на ученическия съвет, а преди това беше президент на класа. Единственият й недостатък беше, че не бе особено привлекателна и през лятото беше надебеляла с близо десет килограма. Знаех, че нито едно момче няма да гласува за нея.

След като видях кои са конкурентите ми, реших, че все пак имам шанс. Цялото ми бъдеще беше поставено на карта, затова разработих стратегията си. Ерик пръв се съгласи да ме подкрепи.

— Да, разбира се, ще навия всички момчета от отбора да гласуват за теб, няма проблем. Ако наистина го искаш.

— Какво ще кажеш за гаджетата им? — попитах аз.

В общи линии, в това се състоеше цялата ми кампания. Разбира се, участвах в дебатите, както се полага, и раздавах тъпи листовки с отговор на въпроса: „Какво ще направите, ако ви изберат за президент“, но мисля, че накрая Ерик Хънтър ми помогна да стигна дотам, където желаех. Гимназията на Бофорт имаше само около четиристотин ученици, така че осигуряването на гласовете на спортистите беше от решаващо значение, а и на повечето от тях изобщо не им пушкаше за кого ще гласуват. Накрая се получи точно така, както го бях планирал.

Избраха ме за президент с доста голямо мнозинство. Нямах представа какви неприятности щеше да ми донесе това.

През третата ми година в гимназията ходех с едно момиче на име Анджела Кларк. Беше първото ми истинско гадже, макар че всичко продължи само няколко месеца. Точно преди да ни разпуснат за лятната ваканция, тя ме заряза заради един младеж на име Лу, който беше двадесетгодишен и работеше като автомонтьор в сервиза на баща си. Според мен основното му преимущество беше, че имаше наистина хубава кола. Носеше винаги бяла тениска и пакет цигари „Кемъл“,

пъхнат в ръката му. Облягаше се на капака на своята „Тъндърбърд“, оглеждаше се насам-натам и щом минеше някое момиче, подмяташе неща като „Хей, бейби“. Беше голям телефон, ако разбирате какво искам да кажа.

Както и да е, балът по случай началото на годината наближаваше и заради цялата работа с Анджела все още си нямах момиче. Присъствието на всички от ученическия съвет беше задължително. Трябаше да помогна с украсата на гимнастическия салон, а също така и за почистването му на следващия ден. Освен това, на бала обикновено си прекарвахме добре. Обадих се на няколко познати момичета, но те вече бяха заети. Продължих да звъня, но непрекъснато удрях на камък. През последната седмица преди бала останах почти без избор. Свободни бяха само момичетата, които носеха очила и фъфлеха. Наистина Бофорт никога не е бил развъдник на красавици, но все пак трябаше да си намеря момиче. Не исках да ходя сам на бала — на какво щеше да прилича това? Единственият президент в историята на училището, отишъл на бала сам. Щеше да се наложи да наливам пунш цяла нощ или да мия след повърналите в тоалетните. Който си нямаше момиче, обикновено това правеше.

Започнах да се паникьосвам, извадих годишника от предната година и запрехвърлях страниците му една по една, търсейки момиче, което би могло да е свободно. Първо прегледах страниците на горния курс. Повечето от тях бяха вече в колежа, но няколко все още бяха в града. Макар и да не смятах, че имам кой знае какъв шанс, аз им звъннах, но както и предполагах, не намерих никого. Не и момиче, което би дошло с мен. Започнах да свиквам с получаването на откази, но трябва да ви кажа, че това не е нещо, с което човек може да се похвали пред внуките си. Мама виждаше какво става и накрая дойде в стаята ми и приседна на леглото до мен.

— Ако не можеш да си намериш момиче, ще дойда с удоволствие с теб — каза тя.

— Благодаря, мамо — отвърнах унило аз.

Когато излезе от стаята, се почувствах още по-зле отпреди. Дори мама не вярваше, че ще си намеря момиче. Ами ако се появя с нея? И сто години да живея, не бих го преживял.

Между другото, още едно момче беше на същия хал като мен. Кери Денисън беше избран за касиер и също все още не си беше

намерил дама. Беше момче, с което никой нямаше желание да прекарва времето си и единствената причина да го изберат беше, че нямаше конкуренция. Дори и при това положение мисля, че избирането му висеше на костьм. Свирише на туба в духовия оркестър, тялото му беше несъразмерно, сякаш беше спрял да расте в пубертета. Беше с голям корем, с дълги, тромави крайници и писклив глас — според мен именно затова свиреше на туба добре — и непрекъснато задаваше въпроси. „Къде беше миналият уикенд? Хубаво ли прекара? Имаше ли момичета?“ Даже не чакаше да му отговорят, обикаляше непрекъснато, задавайки въпросите си, така че човек трябваше да си върти главата, за да го държи в полезрението си. Кълна се, че вероятно беше най-досадният човек, когото съм срещал някога. Ако не си намерех момиче, щеше да се върти край мен цяла нощ и да ме засипва с въпроси като някой смахнат прокурор.

Докато разгръщах страниците с първокурсниците, видях снимката на Джейми Съливан. Спрях за секунда, после обрънах страницата и изругах наум, че изобщо съм могъл да си помисля такова нещо. Цял час търсих някое момиче, което да изглежда горе-долу прилично, но постепенно осъзнах, че нямам никакъв избор. Върнах се към снимката ѝ и отново я погледнах. Не изглежда зле, казах си аз. Наистина беше мила. Сигурно ще се съгласи, помислих си аз...

Затворих годишника. Джейми Съливан? Дъщерята на Хегърт? Никога. За нищо на света. Приятелите ми щяха жив да ме опекат.

Но в сравнение с това да отида с майка си, да чистя повръщеното или — опазил ме Господ — Кери Денисън?

Прекарах остатъка от вечерта, претегляйки всички „за“ и „против“ във връзка с моята дилема. Повярвайте ми, дълго се колебах, но накрая изборът беше очевиден дори и за мен. Трябваше да поканя Джейми на бала и закрачих из стаята, докато измисля как е най-добре да го направя.

И тогава ми хрумна нещо ужасно, което наистина ме уплаши. Внезапно осъзнах, че по всяка вероятност Кери Денисън прави същото като мен в момента. Сигурно разлиства страниците на годишника! Беше странен, но не беше момче, което ще иска да чисти повръщеното, а ако познавахте майка му, щяхте да разберете, че беше изправен пред по-лош избор и от мен. Ами ако вече беше поканил Джейми? Тя не би му отказала и фактически беше единствената му възможност. Никое

друго момиче не би се появило с него. Джейми помагаше на всички — беше светица и смяташе, че всички имат право на равен шанс. Сигурно щеше да слуша пискливия глас на Кери, да види добротата, която излъчва сърцето му, и веднага да приеме поканата му.

И ето че седях в стаята си, адски притеснен, че Джейми може би няма да се съгласи да отиде на бала с мен. Почти не спах тази нощ, уверявам ви, което беше едно от най-странныте неща, които са ми се случвали. Не мисля, че дотогава някой си беше дал труд да покани Джейми да излезе с него. Възнамерявах да говоря с нея още сутринта, докато куражът ми все още не се е изпарил, но Джейми не беше на училище. Предположих, че работи със сираците в Морхед Сити, както правеше всеки месец. Някои от нас се бяха опитвали да се измъкнат от училище, използвайки същото извинение, но Джейми беше единствената, на която вярвала. Директорът знаеше, че чете на децата, занимава ги с ръчен труд или просто играе игри с тях. Тя не се измъкваше на плажа, нито висеше в кафенето „Сесилс“ или нещо такова. За нея такава постъпка беше абсурд.

— Намери ли си момиче? — попита ме Ерик в едно от междучасията. Знаеше много добре, че не съм, но макар че беше най-добрият ми приятел, обичаше понякога да ме дразни.

— Не още — отвърнах аз, — но работя по въпроса.

В коридора Кери Денисън търсеше нещо в шкафчето си. Мога да се закълна, че ме погледна злорадо, когато си мислеше, че не го виждам.

Ето какъв ден беше.

През последния час времето се точеше бавно. Така както си го представях, ако Кери и аз излезем по едно и също време, ще успея пръв да стигна до дома й, като се има предвид колко тромав беше. Започнах да се настройвам психически и когато звънецът би, аз изхвърчах от училището и се понесох с пълна скорост. Тичах стотина метра, но започнах да се уморявам и нещо ме прободе отстрани. Скоро можех само да ходя, а болката се засили и се наложи да се приведа и да притисна с ръка болното място. Докато се придвижвах по улиците на Бофорт по този начин, приличах на хъхреш двойник на Гърбушкото от „Парижката Света Богородица“.

Мислех, че чувам зад себе си пискливия смях на Кери. Извърнах се, притискайки с пръсти корема си, за да поуспокоя болката, но не го

видях. Може би беше решил да ми напряко през задните дворове! Потайно копеле. Не можеш да му имаш доверие дори за минута.

Запрепъвах се напред още по-бързо и скоро стигнах до улицата на Джейми. Целият бях плувнал в пот, ризата ми беше мокра и гърдите ми силно хрипяха. Добрах се до входа, спрях за секунда, за да си поема дъх, и почуках. Въпреки трескавото ми препускане до къщата, пессимистът в мен реши, че вратата ще ми отвори Кери. Представих си как ми се усмихва с победоносно изражение в погледа, което казва: „Съжалявам, приятел, закъсня.“

Но вратата ми отвори не Кери, а Джейми и за пръв път в живота си разбрах как би изглеждала, ако беше нормален човек. Беше облечена с джинси и червена блуза и въпреки че косата ѝ все още беше прибрана на кок, изглеждаше по-неглиже от обикновено. Осъзнах, че може да изглежда доста готина, ако поискам.

— Лендън — каза тя, задържайки вратата, — каква изненада! — Джейми винаги се радваше, когато види някого, макар да си мисля, че появата ми я стресна. — Ти какво, тичал ли си?

— Не, всъщност не — изльгах аз, триейки потта от челото си. Защастие болката бързо преминаваше.

— Ризата ти е цялата в пот.

— А, това ли? — погледнах към ризата си. — Това нищо не е. Понякога много се потя.

— Може би трябва да идеш на доктор.

— Нищо ми няма, сигурен съм.

— Все пак ще кажа една молитва за твоето здраве — каза тя и се усмихна. Джейми непрекъснато се молеше за някого. Защо да не се помоли и за мен.

— Благодаря.

Тя сведе поглед и пристъпи от крак на крак.

— Бих те поканила, но татко не е у дома и не позволява тук да влизат момчета, когато го няма.

— О — казах аз разочарован, — няма нищо. Предполагам, че можем да поговорим и тук. Ако зависеше от мен, предпочитах да влезем вътре.

— Искаш ли лимонада? — попита тя. — Тъкмо я направих.

— Да, искам — отвърнах аз.

— Веднага се връщам.

Влезе вътре, но остави вратата отворена и аз бързо се огледах. Забелязах, че къщата е малка, но спретната, с пиано до една от стените и канапе отсреща. В ъгъла бръмчеше малък вентилатор. На масичката за кафе имаше книги със заглавия като „Слушайки Исус“ и „Вярата е отговорът“. Библията й също беше там, отворена на Евангелие от Лука.

След малко Джейми се върна с лимонадата. Настанихме се на два стола в ъгъла на верандата. Знаех, че тя и баща й седят вечер там, защото понякога се случваше да мина край дома им. Тъкмо седнахме и видях мисис Хейстингс, която живееше на отсрещната страна на улицата, да ни маха с ръка. Джейми й махна в отговор, а аз изместих стола си така, че мисис Хейстингс да не вижда лицето ми. Въпреки че се канех да предложа на Джейми да дойде с мен на бала, не исках никой, нито дори мисис Хейстингс, да ме види, като се има предвид, макар и малката възможност Джейми вече да е приела поканата на Кери. Едно нещо беше да се появя на бала с нея и съвсем друго да ми откаже заради момче като Кери.

— Какво правиш? — попита Джейми. — Така стольт ти е на слънце.

— Обичам слънцето — отвърнах аз. Беше права, все пак. Почти веднага усетих слънчевите лъчи да парят през ризата ми и отново започнах да се потя.

— Щом така предпочиташ — каза тя с усмивка. — Е, и за какво искаше да говориш с мен?

Джейми вдигна ръце и се зае да оправя косата си. Според мен изобщо нямаше нужда от това. Поех дълбоко дъх и се опитах да събера кураж, но езикът ми не се обръщаше.

— Беше ли в сиропиталището днес? — започнах отдалече аз.

Джейми ме погледна с любопитство.

— Не, с татко ходихме до кабинета на доктора.

— Той добре ли е?

Тя се усмихна.

— Здрав е, доколкото това е възможно за неговата възраст.

Кимнах и погледнах към отсрещната страна на улицата. Мисис Хейстингс се беше прибрала и наоколо не се виждаше никой. Брегът най-после беше чист, така да се каже, но аз все още не бях готов.

— Хубав ден е днес, а? — казах аз и мълкнах.

— Да, така е.

— И е горещо.

— Защото си седнал на слънце.

Огледах се и почувствах, че напрежението се покачва.

— На бас, че на небето няма нито едно облаче.

Този път Джейми не отговори и поседяхме мълчаливо няколко минути.

— Лендън — проговори тя накрая, — не си дошъл тук да си говорим за времето, нали?

— Всъщност не.

— Тогава защо си тук?

Настъпи моментът на истината и аз прочистих гърлото си.

— Ами... Исках да разбера дали ще ходиш на бала по случай новата учебна година.

— О — каза тя с такъв тон, сякаш не знаеше, че съществува такова нещо. Въртях се неспокойно на мястото си и чаках отговора ѝ.

— Всъщност не смятах да холя — каза тя най-после.

— Ами ако някой те помоли, би ли отишла?

Мина минута, преди да ми отговори.

— Не съм сигурна — каза тя замислено. — Предполагам, че бих отишла, ако мога. Никога досега не съм ходила на бала.

— Забавно е — побързах да кажа аз. — Не чак толкова, но все пак е забавно — особено в сравнение с алтернативите, но това не го казах.

Тя се усмихна в отговор.

— Трябва да говоря с баща си, разбира се, но ако той е съгласен, бих могла да дойда.

На дървото до верандата една птичка зачурулика високо, сякаш знаеше, че имам нужда от подкрепа. Съсредоточих се върху звуците и се опитвах да овладея нервите си. Само преди два дни не бих си и помислил за подобно нещо, но ето че се чух да произнасям магическите думи: Е, искаш ли да дойдеш на танците с мен?

Видях, че тя се изненада. Според мен си мислеше, че уводът ми, преди да задам въпроса, вероятно означава, че говоря от името на някой друг. Понякога тийнейджърите изпращат приятелите си „да проучат терена“, така да се каже, за да не получат евентуално директен отказ. Макар че Джейми не беше като другите, сигурен съм, че това ѝ беше известно, поне на теория.

Вместо да отговори направо обаче, Джейми дълго гледа встрани. Стомахът ми се сви, защото предположих, че ще ми откаже. Представих си майка ми, повръщаното, Кери и изведенъж съжалих за начина, по който се бях държал с нея през всичките тези години. Спомних си колко пъти я бях дразнил и бях наричал баща ѝ прелюбодеец или просто се бях подигравал зад гърба ѝ. Точно когато се почувствах отвратително от цялата работа и се чудех как да се държа настани от Кери цели пет часа по време на бала, тя се обърна отново към мен. На лицето ѝ играеше лека усмивка.

— С удоволствие — каза тя накрая. — При едно условие.

Дойдох на себе си с надеждата, че няма да е нещо прекалено ужасно.

— Да?

— Обещай ми, че няма да се влюбиш в мен.

Знаех, че се шегува от начина, по който се разсмя и не можах да сдържа въздишката си на облекчение. Понякога, трябва да призная, Джейми проявяваше доста добро чувство за хумор.

Усмихнах се и обещах да изпълня условието ѝ.

[1] Национален празник на САЩ, който се отбелязва в първия понеделник от месец септември. — Б.пр. ↑

ГЛАВА 3

По правило южните баптисти не танцуваха. В Бофорт обаче това правило невинаги се е спазвало стриктно. Предшественикът на Хегбърт — не ме питайте как му е името — бил по-благосклонен към училищния бал, стига да присъстват и възрастни,eto защо той се беше превърнал в нещо като традиция. По времето на Хегбърт вече беше много късно за промяна в това отношение. Джейми беше единствената, която никога не бе ходила на бала и, откровено казано, не бях сигурен дали изобщо може да танцува.

Признавам си, че малко се притеснявах как ще бъде облечена, но това не беше нещо, което бих споделил с нея. Когато Джейми ходеше на събиранията, организирани от църквата — дейност, поощрявана от Хегбърт, обикновено носеше стар пуловер и една от карираните си поли, с които я виждахме всеки ден в училище, но се предполагаше, че балът по случай началото на учебната година е нещо по-специално. Повечето момичета си купуваха нови рокли, а момчетата обличаха костюми. Тази година бяхме поканили и фотограф да ни снима. Знаех, че Джейми няма да си купи нова рокля, защото не беше богата. Свещениците не печелеха много, но, разбира се, те не търсеха материални облаги, служеха в името на далеч по-възвишени цели, ако разбираете какво искам да кажа. Но от друга страна, не ми се искаше да носи същите дрехи, с които ходеше на училище всеки ден. Не толкова заради самия мен — не съм толкова безчувствен — а заради това, което другите биха могли да кажат. Не исках хората да ѝ се подиграват или нещо такова.

Добрата новина — ако изобщо може да се нарече новина — беше, че Ерик не ме бъзикаше много за Джейми, защото беше прекалено зает да мисли за собствения си избор. Щеше да ходи на бала с Маргарет Хейс, лидерка на мажоретките в нашето училище. Не беше най-голямата красавица, но все пак беше хубава по свой начин. Като казвам „хубава“, естествено имам предвид краката ѝ. Ерик предложи да отидем четиридесет и шест заедно, но аз отказах, защото не исках да

рискувам да започне да дразни Джейми. Той беше добро момче, но понякога ставаше безсърдечен, особено след като обърне няколко чаши бърбън.

В деня на бала бях много зает. Почти цял следобед украсявах гимнастическия салон, при това трябваше да отида у Джейми половин час по-рано, защото неизвестно по каква причина баща ѝ държеше да разговаря с мен. Джейми ми го беше съобщила едва предния ден и не мога да кажа, че бях особено очарован от тази перспектива. Предполагах, че сигурно ще ми прочете някоя лекция за изкушението и пътя на греха, по който то може да ни тласне. Ако обаче повдигнеше въпроса за прелюбодеянието, знаех, че направо ще умра на място. Цял ден изричах молитви с надеждата, че този разговор ще ми се размине, но не бях сигурен, че Господ ще се вслуша в тях поради поведението ми в миналото.

Взех душ, издокарах се с най-хубавия си костюм, отбих се да взема букетче цветя за корсажа на Джейми, както беше прието, и подкарах към дома ѝ. Мама ми позволи да взема колата и паркирах на улицата точно пред къщата. Още бяхме на лятно време и беше светло, когато пристигнах. Поех по напуканата настилка на алеята към входната врата. Почуках, почаках малко и пак почуках. Чух Хегбърт да казва иззад вратата „Идвам“, но очевидно не се беше забързал особено. Трябва да съм стоял там към две минути, зазяпан във вратата, в релефните ѝ орнаменти и малките пукнатини по первазите на прозорците. Встрани бяха столовете, на които бяхме седели с Джейми преди няколко дни. Този, на който седях аз, все още беше обърнат към нейния. Предполагам, че не ги бяха използвали оттогава.

Накрая вратата изскърца и се отвори. Вътрешната лампа го осветяваше откъм гърба, от което косата му светеше като ореол, а лицето му се криеше в сянка. Както споменах, беше стар, според мен някъде към седемдесет и две годишен. За пръв път го виждах отблизо и различавах всяка бръчица по лицето му. Кожата му наистина беше прозрачна, дори по-прозрачна, отколкото си представях.

— Здравейте, Преподобни — казах аз, прегльщики безпокойството си. — Дошъл съм да взема Джейми за училищния бал.

— Да, разбира се — отвърна той. — Но първо искам да поговорим.

— Да, сър, затова дойдох по-рано.

— Влизай.

В църквата Хегбърт беше прилично облечен, но с работния си гащеризон и тениската си в момента приличаше на фермер. Посочи ми с ръка да седна на дървения стол, който беше донесъл от кухнята.

— Извинявай, че се позабавих, докато ти отворя. Работех върху утрешната си проповед — каза той.

Седнах.

— Няма нищо, сър — не знам защо, но нямаше начин да не го наричаш „сър“. Просто осанката му беше такава.

— Добре тогава, разкажи ми за себе си.

Помислих си, че искането му е нелепо, като се има предвид откога познаваше семейството ми. Освен това, ме беше кръстил и ме виждаше в църквата всяка неделя още от бебе.

— Ами, сър — започнах аз, без всъщност да знам какво да кажа.

— Президент съм на ученическия съвет. Не знам дали Джейми го е споменала пред вас.

Той кимна с глава:

— Да, каза ми. Продължавай.

— И... ами надявам се да постъпя в Университета на Северна Каролина следващата есен. Вече ми изпратиха необходимите документи.

Той отново кимна.

— Нещо друго?

Да си призная, не знаех какво друго да му кажа. Нещо в мен ме караше да взема молива от масата и да го балансирам на пръста си цели тридесет секунди, но Хегбърт не беше човек, който би оценил такъв номер.

— Мисля, че няма, сър.

— Мога ли да ти задам един въпрос?

— Да, сър.

Изгледа ме втренчено, като че ли обмисляше въпроса си.

— Защо покани дъщеря ми на бала? — попита накрая той.

Бях изненадан и знам, че си пролича.

— Не знам какво имате предвид, сър.

— Нямаш намерение да направиш нещо... което да я притесни, нали?

— Не, сър — отвърнах бързо, възмутен от подозренията му. — Нищо подобно. Трябаше да отида с някого на бала и поканих нея. Това е всичко.

— Не си ли замислил някоя дяволия?

— Не, сър. Не бих постъпил така с нея...

Продължихме в този дух няколко минути — имам предвид, че ме разпитваше за истинските ми намерения — но за щастие Джейми се появи от стаята зад нас и двамата едновременно извърнахме глави към нея. Хегбърт млъкна, а аз облекчено въздъхнах. Беше с хубава синя пола и бяла блуза, която не бях виждал преди. За щастие беше оставила пуловера си в гардероба. Трябаше да призная, че не изглеждаше никак зле, макар да знаех, че нямаше да е така елегантна като другите момичета на бала. Както винаги, косата й беше събрана на кок. Лично аз мисля, че щеше да бъде по-хубава, ако я беше пуснala да пада свободно, но това беше последното нещо, което бих казал. Видът на Джейми беше... ами точно такъв, какъвто си беше винаги, но поне нямаше намерение да вземе и Библията си. Не бих могъл да го преглътна.

— Не си се държал твърде суро с Лендън, нали? — каза тя бодро на баща си.

— Просто си говорим — намесих се бързо аз, преди той да е успял да си отвори устата. По някаква причина не мислех, че е казал на Джейми какво е мнението му за мен, и не смятах, че сега е подходящият момент за това.

— Е, май трябва да тръгваме — каза тя след малко. Като че ли бе усетила напрежението в стаята. Приближи се до баща си и го целуна по бузата. — Недей да работиш до късно върху проповедта си, чуваш ли?

— Няма — каза той меко. Личеше си, че наистина я обича и не се притесняваше да го покаже, въпреки моето присъствие. Проблемът беше единствено в това, което си мислеше за мен.

Казахме му довиждане и по пътя към колата подадох букетчето на Джейми. Казах й, че ще й покажа как да си го сложи, като влезем в колата. Отворих й вратата, после минах от другата страна и седнах зад волана. През това кратко време Джейми вече беше прикачила букетчето си.

— Виж какво, не съм толкова глупава. Знам как се забожда това на корсажа.

Запалих колата и се отправих към гимназията, а в ума ми се въртеше разговорът, който току-що бях провел с Хегбърт.

— Баща ми не те харесва много — каза тя, сякаш знаеше какво си мисля.

Кимнах мълчаливо.

— Смята, че си безотговорен.

Отново кимнах.

— Не харесва и баща ти.

Кимнах още веднъж.

— И семейството ти.

Картинката ми е ясна.

— Но знаеш ли какво си мисля? — попита тя внезапно.

— Не.

Вече бях увесил нос.

— Мисля, че всичко това по някакъв начин е част от Божия промисъл. Какво смяташ, че е посланието?

Започна се, казах си аз.

Съмнявам се, че вечерта би могла да бъде по-лоша, ако искате да знаете истината. Приятелите ми се държаха на разстояние, а Джейми поначало нямаше много приятелки, така че повечето от времето прекарахме двамата. И което беше още по-лошо, оказа се, че присъствието ми не е наложително. Бяха променили правилата, защото Кери не беше успял да си намери дама. Стана ми адски тъпo, когато го разбрах. Но заради това, което ми беше казал баща й, все пак не можех да я върна у дома по-рано от предвиденото, нали? Освен това тя наистина се забавляваше, дори аз го виждах. Много й хареса украсата, която бях помогнал да окачим, харесваше й музиката, харесваше й всичко на бала. Непрекъснато ми повтаряше колко прекрасно било всичко и ме попита дали някой ден бих й помогнал да украси църквата за сбирките там. Измърморих, че трябва да ми се обади, и въпреки че го казах без особен ентузиазъм, Джейми ми благодари, че съм толкова мил. Ако трябва да бъда честен, чувствах се потиснат, макар че тя май не го забеляза.

Джейми трябваше да си бъде у дома в единадесет часа, час преди края на бала, и това ми даваше сили да издържа. Щом засвири музиката, отидохме на дансинга и се оказа, че тя танцува доста добре, като се има предвид, че й беше за пръв път. Следваше стъпките ми и изтанцувахме дванадесетина парчета, след което седнахме на една маса и поведохме обикновен разговор. Естествено, тя споменаваше непрекъснато думи като „вяра“, „радост“ и даже „спасение“ и разказваше как помага на сираците и прибира разни твари от пътя, но беше толкова щастлива, че уничието ми не продължи дълго.

И така, в началото не беше толкова ужасно, всъщност в никакъв случай по-лошо, отколкото бях очаквал. Но всичко отиде по дяволите, когато се появиха Лу и Анджела.

Появиха се няколко минути след нашето пристигане. Той беше с глупавата си тениска и пакет „Кемъл“, скрит в ръкава му. Беше на мазал косата си обилно с гел. Анджела увисна на врата му още в началото на танците и не беше нужно да си гений, за да разбереш, че е ударила няколко чашки още преди да дойде на бала. Роклята ѝ определено беше шик — майка ѝ работеше в един моден салон и познаваше най-новите тенденции. Освен това забелязах, че е придобила изискания навик, наречен „дъвчене на дъвка“. Челюстите ѝ работеха усилено, дъвчеше дъвката като крава, която преживя храната си.

И така, добрият стар Лу сипа алкохол в пунша и няколко души се напиха. Докато учителите разберат какво става, по-голямата част от пунша беше изпита и погледът на повечето от присъстващите стана стъклен. Когато видях Анджела да обръща втората си чаша пунш, разбрах, че ще трябва да я държа под око. Въпреки че ми отряза квитаниците, не исках да ѝ се случи нищо лошо. Беше първото момиче, с което се бях целувал с език, и въпреки че първия път зъбите ни така се бяха ударили едни в други, че се наложи да пия аспирин, когато се прибрах у дома, все още имах чувства към нея.

Седях там с Джейми, почти без да я слушам, докато ми описваше чудесата на библейското училище, и наблюдавах Анджела с крайчеца на окото си. Но Лу ме забеляза, че я гледам. С гневно движение той обви ръка около кръста ѝ и я отведе към масата, като ми хвърли един от онези свои погледи, които означаваха „ще си имаш работа с мен“. Знаете какво значи това.

— Моето ли момиче зяпаш? — попита той наежен.

— Не.

— Да, зяпаше ме — каза Анджела, като заваляше думите. — Беше зяпнал право в мен. Това е старото ми гадже, за което ти казах.

Лу присви очи, докато заприличаха на две цепки, както правеше Хегбърт. Предполагам, че на много хора въздействам така.

— Значи ти си бил — каза той с презрителна усмивка.

Не съм кой знае какъв боец. Единствената истинска битка, в която участвах, беше в трети клас, но я загубих, защото се разревах още преди другото момче да ме е ударило. Обикновено не се забърквах в такива неща поради пасивната си природа, освен това никой не се решаваше да ме закача, когато Ерик беше наблизо. Но сега той се беше запилял някъде с Маргарет, вероятно зад откритата трибуна.

— Не съм я зяпал — казах накрая аз — и не знам какво ти е казала, но се съмнявам, че е истина.

Той присви очи.

— Наричаш Анджела лъжкиня? — попита той с презрителната си усмивка.

Опа.

Мисля, че се канеше да ме удари, но ето че Джейми внезапно се намеси.

— Не те ли познавам? — попита тя жизнерадостно, като го гледаше право в лицето. Понякога Джейми сякаш не схващаше какво става точно под носа ѝ. — Почакай... да, наистина те познавам. Работиш в автосервиза в центъра на града. Баща ти се казва Джо, а баба ти живее на Фостър Роуд, до железопътния прелез.

На лицето на Лу се появи озадачено изражение, сякаш се опитваше да сглоби пъзел с прекалено много елементи.

— Откъде знаеш всичко това? Той ли ти е приказвал за мен?

— Не — отвърна Джейми. — Не ставай глупав — тя се засмя. Само Джейми би могла да види нещо забавно в момент като този. — Видях твоя снимка в къщата на баба ти. Минавах оттам, а тя имаше нужда някой да ѝ помогне да внесе вътре покупките си. Снимката ти беше на лавицата над камината.

Лу гледаше Джейми така, сякаш от ушите ѝ растяха царевични стебла.

Междувременно Джейми си вееше с ръка.

— Е, ние просто си почиваме от танците. Стана ни доста горещо. Ще седнете ли при нас? Има свободни столове. Много бих се радвала да разбера как е баба ти.

Звучеше толкова жизнерадостно, че Лу не знаеше как да постъпи. За разлика от онези сред нас, които бяха свикнали с подобни ситуации, той никога досега не беше попадал на някого като Джейми. Застана неподвижен за момент, като се опитваше да реши дали е редно да удари момчето, придружаващо момичето, което беше помогнало на баба му. Ако на вас тази ситуация би ви се сторила откачена, само си представете какво ставаше в увредения от петрол мозък на Лу.

Накрая той се измъкна, без да отговори, и отведе Анджела със себе си. Така или иначе, поради изпития алкохол тя вероятно вече беше забравила как започна цялата работа. Когато вече ни делеше безопасно разстояние, аз изпуснах въздуха си. Дори не бях разбрал, че сдържам дъха си.

— Благодаря — измърморих аз, осъзнавайки, че Джейми — Джейми! — ме беше спасила от сериозна телесна повреда.

Джейми ме погледна учудено.

— За какво? — попита тя и когато не ѝ отговорих, тя отново се върна към разказите си за библейското училище, като че ли нищо не се беше случило. Но този път я слушах, поне с едно ухо. Това беше най-малкото, което можех да направя.

Оказа се, че това не беше последната ни среща с Лу и Анджела тази вечер. Двете чаши пунш бяха довършили Анджела и тя повърна в дамската тоалетна, като изпоцапа навсякъде. Щом я чу да повръща, Лу, какъвто си беше подлец, се измъкна незабелязано и не го видях повече. Стана така, че именно Джейми намери Анджела в тоалетната и от пръв поглед беше ясно, че ѝ е зле. Единственото, което можехме да направим, беше да я почистим и да я откараме у дома, преди даскалите да са разбрали какво става. Да се напиеш, по онова време беше голямо прегрешение и ако я пипнеха, имаше опасност да я отстраният временно от училище или дори да я изключат.

Слава богу, Джейми също не искаше това да се случи, въпреки че преди бала бих предположил обратното, защото Анджела беше непълнолетен нарушител на закона. Беше нарушила и едно от правилата за примерно поведение на Хегбърт. Той не одобряваше нарушаването на закона и пиянството и макар тези прегрешения да не

го вбесяваха така, както прелюбодейството, всички знаехме, че е безкомпромисен към тях. Предполагахме, че Джейми има същото отношение. Дори и да беше така, сигурно инстинктът ѝ да помага на другите е надделял. Вероятно е погледнала Анджела и е видяла в нея „наранено създание“, защото веднага се зае да оправи положението. Излязох и намерих Ерик зад трибуната и той се съгласи да пази вратата и да не пуска никой в тоалетната, докато с Джейми не я почистим. Анджела добре се беше потрудила. Бълвочът беше навсякъде, освен в тоалетната чиния. По стените, по пода, по умивалниците — дори по тавана, само че не ме питайте как беше стигнал дотам. И ето ме как лазя на четири крака и почиствам повръщаното по време на бала, облечен в най-хубавия си тъмносин костюм, въпреки че в началото исках да избегна точно това. Джейми, моята дама, и тя на четири крака, правеше същото.

Чувах пискливия, маниакален кикот на Кери някъде отдалече.

Накрая се измъкнахме през задната врата на гимнастическия салон, подхванали Анджела от двете страни. Тя непрекъснато питаше къде е Лу, но Джейми ѝ каза да не се тревожи. Говореше ѝ наистина успокоително, но Анджела не беше на себе си и се съмнявам, че изобщо разбираше кой ѝ говори. Напъхахме я на задната седалка на колата ми и тя почти веднага припадна, макар и не преди да повърне още веднъж. Вонеше ужасно, така че свалихме прозорците, за да не се задушим. Пътуването до дома на Анджела ни се видя цяла вечност. Вратата отвори майка ѝ. Погледна дъщеря си и я отведе вътре, без дори да ни благодари. Мисля, че беше смутена, а и всъщност нямаше какво толкова да ѝ кажем. Ситуацията говореше сама за себе си.

Когато я оставихме у дома, вече беше десет и четиридесет и пет, затова поехме право към дома на Джейми. Наистина бях разтревожен, когато стигнахме там, заради вида ни и миризмата, която се носеше от нас. Мълчаливо се молех Хегбърт да е заспал, за да не се наложи да му давам обяснения. О, той би изслушал Джейми, ако тя му разкажеше за случилото се, но имах неприятното чувство, че ще намери начин да обвини за всичко мен.

Изпратих я до вратата и застанахме под лампата на верандата. Джейми скръсти ръце и се усмихна леко. Изглеждаше така, сякаш се беше върнала от вечерна разходка, по време на която е съзерцавала красотата на природата.

— Моля те, не казвай на баща си — помолих я аз.

— Няма — обеща тя. Когато накрая се обърна към мен, все още се усмихваше. — Прекарах добре тази вечер. Благодаря ти, че ме заведе на бала.

Стоеше там, изпоцапана с повръщано, и ми благодареше за вечерта. Понякога Джейми Съливан можеше наистина да те побърка.

ГЛАВА 4

През двете седмици след училищния бал животът ми, в общи линии, отново се нормализира. Баща ми се върна във Вашингтон и вкъщи стана по-забавно, главно защото отново можех да се измъквам навън през прозореца за среднощните си приключения в гробището. Не знам с какво това място ни привличаше толкова. Може би най-вече с надгробните камъни, които се оказаха доста удобни за сядане.

Обикновено се събирахме в един участък, където преди сто години бяха погребвани членовете на семейство Престън. Там имаше шест надгробни камъка, подредени в кръг, и беше много удобно да си подаваме варените фъстъци. Веднъж с приятелите ми решихме да научим всичко, което можем, за семейство Престън. Отидохме в библиотеката, за да проверим дали има нещо, писано за тях. Искам да кажа, че ако седиш на нечия надгробна плоча, не е зле да научиш нещо за него, нали?

Оказа се, че в регистрите няма кой знае каква информация за семейството, но все пак открихме нещо интересно. Вярвате или не, но Хенри Престън, бащата, бил еднорък дървесекач. Предполагахме, че може да отсече всяко дърво толкова бързо, колкото и човек с две ръце. Представата за еднорък дървесекач веднага ни заинтригува и ние разговаряхме дълго за това. Питахме се какво друго е могъл да върши с една ръка и часове наред обсъждахме колко бързо би могъл да хвърли бейзболната топка и дали би могъл да преплува Вътрешноконтиненталния воден път. Признавам, че разговорите ни не бяха особено интелектуални, но ми беше забавно.

Една съботна вечер отново бяхме там с няколко приятели, ядяхме фъстъци и разговаряхме за Хенри Престън, когато Ерик ме попита как е минала „срещата“ ми с Джейми Съливан. С него не се бяхме виждали доста време след училищния бал, защото футболният сезон вече беше стигнал до плейофите и Ерик беше извън града с отбора през последните няколко седмици.

— Мина добре — казах аз, повдигайки рамене, като се стараех гласът ми да прозвучи безразлично.

Ерик закачливо ме сръга с лакът и аз изохках. Беше поне тринадесет-четиринацесет килограма по-тежък от мен.

— Целуна ли я за лека нощ?

— Не.

Той отпи една голяма глътка от кутията си с „Будвайзер“. Не знам как го правеше, но Ерик никога нямаше проблеми с купуването на бира, което беше странно, защото всички в града знаеха на колко години е.

Обърса си устните с опакото на ръката и ми хвърли един кос поглед.

— Мислех си, че след като ти е помогнала да почистите тоалетната, поне си я целунал за лека нощ.

— Да, ама не съм.

— Не се ли опита поне?

— Не.

— И защо?

— Тя не е такова момиче — казах аз и макар всички да знаеха, че съм прав, прозвуча така, сякаш я защитавам.

Ерик се хвана за думите ми като пиявица.

— Според мен ти я харесваш — каза той.

— Глупости — отвърнах аз, а той ме тупна по гърба толкова силно, че ми изкара въздуха. След всяка среща с Ерик имах синини на следващия ден.

— Да, може и да са глупости — каза той, като ми намигна, — обаче ти си този, който е лапнал по Джейми Съливан.

Знаех, че навлизаме в опасна зона.

— Използвах я, за да направя впечатление на Маргарет — казах аз. — Като имам предвид любовните бележчици, които ми изпраща напоследък, смятам, че съм успял.

Ерик се изсмя гръмогласно и отново ме тупна по гърба.

— Ти и Маргарет... много интересно.

Разбрах, че тормозът ми се размина и въздъхнах облекчено, когато разговорът се завъртя в друга посока. Вмъквах по някоя дума от време на време, но всъщност не слушах какво си говорят. Вместо това

чувах един слаб глас в мен, който ме караше да си задавам въпроси за онова, което бе казал Ерик.

Работата беше там, че Джейми вероятно беше най-добрият избор, който бих могъл да направя, особено като се има предвид как протече вечерта. Малко момичета — малко хора изобщо — биха постъпили като нея. В същото време това, че беше добро момиче, не означаваше, че я харесвам. Изобщо не бях разговарял с нея след бала, освен когато се засичахме в часовете по драматично изкуство, но дори и тогава разменяхме само по някоя дума. Казвах си, че ако изобщо я харесвах, щях да искам да си говоря с нея. Ако я харесвах, щях да ѝ предложа да я изпращам до дома. Ако я харесвах, щях да искам да я заведа в „Сесилс Дайнър“ на понички и кола. Но аз не исках да направя нито едно от тези неща. Наистина. Според мен вече си бях изтърпял наказанието.

ГЛАВА 5

На следващия ден, неделя, бях в стаята си и подготвях кандидатстудентските си документи за Университета на Северна Каролина. Освен копия от документите ми от гимназията и лични данни, искаха да представя пет от обичайните есета. Ако можеш да срещнеш някоя историческа личност, кого би избрал и защо? Посочете кой е окказал най-голямо влияние върху живота ви и защо смятате така. Какво търсите в един образец за подражание и защо? Темите на есетата бяха до голяма степен предсказуеми — преподавателят ни по английски ни беше казал какво да очакваме — и вече бях написал няколко варианта, дадени ми за домашно в училище.

Вероятно най- силният ми предмет беше английският. Откакто тръгнах на училище, никога не бях получавал по-слаба оценка от „отличен“ и се радвах, че в процедурата по кандидатстването се наблюдаваше върху писмените есета. Ако държаха преди всичко на математиката, може би щях доста да се озоря, особено ако трябваше да решавам алгебрични задачи, в които два влака потеглят с разлика от един час и се движат в противоположни посоки със скорост 104 km в час и т.н. Не че бях зле по математика — обикновено изкарвах поне „добър“ — но не ми се удаваше лесно, ако разбираете какво имам предвид.

Както и да е, пишех едно от есетата си, когато телефонът иззвъння. Единственият ни телефонен апарат беше в кухнята и трябваше да изтичам долу, за да вдигна слушалката. Дишах толкова шумно, че не можах да различа добре кой се обажда, макар че гласът ми приличаше на гласа на Анджела. Веднага се усмихнах на себе си. Въпреки че беше изпоцапала всичко, когато повърна и трябваше да чистя след нея, през повечето време тя беше забавно момиче. А и роклята ѝ наистина беше хубава, поне през първия час на бала. Помислих си, че сигурно се обажда да ми благодари или дори да ме покани на сандвич с печено и понички или нещо такова.

— Лендън?

— Здрави — казах аз, като се стараех да прозвуча нехайно. —
Какво става?

От другата страна на линията настъпи мълчание.

— Как си?

В този момент внезапно разбрах, че не говоря с Анджела, а с Джейми и едва не изпуснах телефона. Не мога да кажа, че се зарадвах и за секунда се запитах кой може да й е дал телефонния ми номер, но после се сетих, че сигурно е записан в църковните регистри.

— Лендан?

— Добре съм — измънках накрая, все още шокиран.

— Заеш ли си? — попита тя.

— Да, има нещо такова.

— О... разбирам... — каза тя, без да довърши. Отново настъпи мълчание.

— Защо ми се обаждаш? — попитах аз.

Минаха няколко минути, докато проговори.

— Ами... Просто исках да те попитам дали би наминал у нас по-късно следобед.

— Да намина?

— Да. У нас.

— У вас? — дори не се опитах да прикрия нарастващата изненада в гласа си. Джейми не ѝ обърна внимание и продължи.

— Искам да говоря за нещо с теб. Нямаше да те моля, ако не беше важно.

— Не можем ли да поговорим по телефона?

— Предпочитам да не е по телефона.

— Виж какво, ще работя върху есетата си за университета целия следобед — казах аз, опитвайки се да се измъкна.

— О... добре... както ти казах, важно е, но предполагам, че можем да поговорим в понеделник в училище...

Веднага разбрах, че няма да ме остави да се откача и накрая по един или друг начин разговорът щеше да се проведе. Прехвърлих наум възможните сценарии, опитвайки се да решава кой да избира — да говоря на място, където ще ни видят приятелите ми, или в нейната къща. Не ми харесваше нито едното, нито другото, но нещо в мен ми напомни, че тя ми беше помогнала, когато бях в нужда, и най-малкото,

което можех да направя, бе поне да чуя какво има да ми каже. Може да съм безотговорен, но все пак съм добър човек, нищо че го казвам аз.

Разбира се, това не означаваше, че другите трябваше да го знаят.

— Не — казах аз, — става и днес...

Уговорихме се да се видим в пет часа и останалата част от следобеда се точеше бавно, подобно на капки вода при китайско мъчение. Излязох от дома двадесет минути по-рано, за да стигна навреме. Нашата къща беше близо до брега, в историческата част на града, през няколко къщи от мястото, където е живял Черната брада, и от нея се виждаше Вътрешноконтиненталният воден път. Джейми живееше в другия край на града, отвъд железопътната линия, и ми трябваше доста време, за да стигна до тях.

Беше ноември и най-после беше започнало да се захлажда. Едно нещо, което харесвам на Бофорт е, че пролетта и есента практически продължават вечно. Летни горещини или сняг през зимата имаше веднъж на шест години, възможно беше времето да се задържи студено за около седмица през януари, но по принцип човек можеше да изкара с едно леко яке цялата зима. Днес беше един от тези приятни дни. Температурата беше десет-дванадесет градуса, на небето нямаше нито едно облаче.

Стигнах до дома на Джейми точно навреме и почуках на вратата. Тя я отвори и един бърз поглед ми показва, че Хегбърт не си е у дома. Не беше достатъчно топло за студен чай или лимонада, затова седнахме на столовете на верандата без нищо за пие. Слънцето клонеше към залез и улицата беше пуста. Този път не се наложи да места стола си. Беше в същото положение, както го бях оставил при предишното си посещение.

— Благодаря, че дойде, Лендън — каза тя. — Знам, че си зает и оценявам, че отдели време да дойдеш.

— Какво толкова важно има? — попитах аз. Искаше ми се да приключим разговора възможно най-бързо.

За пръв път, откакто я познавах, Джейми беше нервна. Непрекъснато сплиташе и разделяше ръцете си.

— Исках да те помоля за една услуга — каза тя сериозно.

— Услуга?

Джейми кимна.

В началото си помислих, че ще ме помоли да й помогна да украсим църквата, както ми беше споменала на бала, или че има нужда от мен, за да откарам някои неща за сираците с колата на майка ми. Тя нямаше шофьорска книжка, а и Хегбърт непрекъснато използваше колата си, за да отиде на погребение или друго събитие, което налагаше присъствието му. Минаха още няколко секунди, преди Джейми отново да проговори.

Тя въздъхна и пак сплете ръце.

— Искам да те попитам дали би приел да играеш ролята на Том Торнтьн в училищната пиеса — каза тя.

Том Торнтьн, както вече ви казах, беше човекът, който търси музикална кутия за дъщеря си и среща ангела. Като изключим ангела, това беше несъмнено най-важната роля.

— Ами... не знам — отвърнах аз объркан. — Мислех, че Еди Джоунс ще играе Том. Така ни каза мис Гарбър.

Между другото, Еди Джоунс доста приличаше на Кери Денисън. Слабичък и с пъпчасало лице, той непрекъснато мигаше, докато ти говореше. Имаше нервен тик и не можеше да не мига, когато беше нервен, а той беше нервен през цялото време. Изправен пред тълпата, сигурно щеше да изрецитира репликите си като психясал слепец. Което беше още по-лошо, той заекваше и му трябваше много време, докато каже нещо. Мис Гарбър му беше дала ролята само защото беше единственият, който предложи да я вземе, но беше очевидно, че го прави с нежелание. И учителите са хора, но тя нямаше избор, тъй като други кандидати липсваха.

— Мис Гарбър не каза точно това. Тя каза, че Еди може да вземе ролята, ако никой друг не я иска.

— Не може ли някой друг да я играе?

Но всъщност нямаше други и аз го знаех. Поради изискването на Хегбърт да участват само ученици от горните класове, положението с пиесата беше трагично тази година. В гимназията имаше петдесетина момчета в горния курс, като двадесет и пет от тях играеха футбол и тъй като отборът участваше в шампионата на щата, никой нямаше време да ходи по репетиции. От останалите тридесетина повече от половината свиреха в училищния оркестър и репетираха след часовете. Една проста сметка показваше, че имаше около дузина момчета, които биха могли да изпълнят ролята.

Лично аз изобщо не исках да участвам в пиемата, не само защото разбрах, че курсът по драматично изкуство е възможно най-скучният. Работата беше там, че вече бях се явил с Джейми на бала и тъй като тя щеше да играе ангела, не можех да понеса мисълта, че ще трябва да прекарвам с нея всеки следобед през следващия месец. Достатъчно лошо беше да ме видят с нея веднъж... но всеки ден? Какво щяха да кажат приятелите ми?

Но си личеше, че това наистина е важно за нея. Доказваше го самият факт, че се беше обърнала към мен. Джейми никога не молеше другите за услуга. Мисля, че дълбоко в себе си подозираше, че никой никога не би й направил услуга заради това, което беше. Тази истина ме натъжи.

— Какво ще кажеш за Джей Бангърт? Може да се навие — предложих аз.

Джейми поклати глава.

— Не му е възможно. Баща му е болен и той трябва да работи в магазина след часовете, докато се изправи на крака.

— Ами Дарън Удс?

— Счупи си ръката миналата седмица, подхълзнал се на лодката. Ръката му е гипсирана.

— Така ли? Не знаех — продължих даувъртам аз, но Джейми беше наясно какво правя.

— Всеки ден се моля за това, Лендън — каза тя простишко и въздъхна за втори път. — Наистина искам пиемата да е нещо специално тази година, не заради мен, а заради баща ми. Искам да бъде най-хубавата постановка досега. Знам колко много значи за него да ме види в ролята на ангела, защото пиемата му напомня за мама... — тя замълча, за да събере мислите си. — Ще бъде ужасно, ако пиемата се провали, още повече, че аз участвам в нея.

Тя отново замълча и после продължи с развлнуван глас:

— Знам, че Еди ще направи всичко възможно, наистина. И не се притеснявам да играя в пиемата с него, уверявам те. Всъщност той е много добро момче, но ми каза, че се колебае дали да участва. Понякога хората в училище са толкова... толкова... жестоки и не искам Еди да бъде наранен. Но... — тя поге дълбоко дъх, — но истинската причина да те помоля да го направиш е баща ми. Той е толкова благороден човек, Лендън. Ако хората се подиграят с паметта на майка

ми, докато аз играя в пиецата... това ще разбие сърцето му. А с Еди и с мен... знаеш какво ще кажат хората.

Кимнах, стиснал устни, защото знаех, че самият аз щях да бъда един от тези, за които тя говореше. Всъщност вече бях един от тях. След като мис Гарбър обяви, че двамата ще изпълняват главните роли, започнахме да наричаме Джейми и Еди „динамичното дуо“. Фактът, че аз го измислих, ме караше да се чувствам толкова ужасно, че чак ми се доповръща.

Тя се поизправи на стола си и ме погледна тъжно, сякаш вече знаеше, че ще й откажа. Предполагам, че не знаеше как се чувствам. След това продължи.

— Знам, че предизвикателствата са част от Божия промисъл, но не искам да повярвам, че Господ може да бъде жесток, особено към някой като баща ми. Посветил е целия си живот на Бога и в служба на хората. Загубил е жена си и е трябало да ме отгледа сам. И аз го обичам толкова много за това...

Джейми се извърна, но аз видях сълзите в очите ѝ. За пръв път я виждах да плаче. Мисля, че част от мен също искаше да заплаче.

— Не те моля да го направиш заради мен — каза тя тихичко. — Наистина, и ако ми откажеш, аз въпреки това ще продължа да се моля за теб. Обещавам. Но ако искаш да направиш нещо хубаво за един чудесен човек, който означава толкова много за мен... Моля те, поне си помисли.

Очите ѝ бяха като на кокер шпаньол, който току-що е направил беля на килима. Сведох поглед към краката си.

— Няма нужда да мисля — казах накрая. — Ще го направя.

В действителност нямах друг избор, нали?

На следващия ден говорих с мис Гарбър, минах на прослушването и получих ролята. Между другото, Еди изобщо не беше разстроеен. Личеше си, че всъщност беше облекчен от това развитие на нещата. Когато мис Гарбър го попита дали е съгласен да ми отстъпи ролята на Том Торнън, лицето му се отпусна и едното му око се отвори.

— Д-д-да, а-а-абсолютно — каза той, заеквайки. — Р-р-разбирам — необходими му бяха десет секунди, за да изрече думите.

Като награда за великодушието му мис Гарбър му даде ролята на скитника и бяхме сигурни, че ще се справи с нея. Нали разбирате, скитникът беше ням, но ангелът винаги знаеше какво си мисли. По някое време в пиемата ангелът трябваше да каже на немия скитник, че Бог го наблюдава, защото е особено загрижен за бедните и угнетените. Това трябваше да подскаже на публиката, че ангелът е Божи пратеник. Както вече споменах по-рано, Хегбърт искаше да бъде ясно кой предлага спасение и избавление и това определено не трябваше да са никакви си рахитични привидения, появили се от нищото.

Репетициите започнаха през следващата седмица. Провеждахме ги в класната стая, защото театърът нямаше да отвори вратите си за нас, докато не отстраняхме всички „малки технически дефекти“. Под „малки технически дефекти“ имам предвид склонността ни да събаряме декорите. Те бяха изработени преди петнадесетина години, когато пиемата е била поставена за пръв път, от Тоби Буш, нещо като скитац майстор по всичко, който в миналото изпълнил няколко проекта за театъра. Не се задържаше на едно място, защото пиеше бира по цял ден и към два часа вече беше подпийнал порядъчно. Предполагам, че в такива моменти му беше невъзможно да съсредоточи погледа си, защото улучваше пръстите си с чука поне веднъж дневно. Където и да се случеше това, той захвърляше чука и подскачаше нагоре-надолу, хванал пръстите си, като същевременно ругаеше всички от майка си до дявола. Когато накрая се успокоеше, изпиваше още една бира, за да му мине болката, преди отново да се заеме с работата си. Кокалчетата на пръстите му бяха големи като орехи, непрекъснато подути от ударите, и никой не искаше да го вземе на постоянна работа. Единствената причина, поради която Хегбърт го беше наел, беше, че цените му бяха най-ниските в града.

Но Хегбърт не търпеше пиемето и ругатните, а Тоби наистина не знаеше как да работи при такива строги условия. Така че си беше свършил работата немарливо, макар и да не си личеше от пръв поглед. След няколко години декорите започнаха да се разпадат и Хегбърт реши сам да ги постегне. Само че него го биваше да удря по Библията, но не и да кове, така че декорите се бяха огънали, по шперплата навсякъде стърчаха ръждясали пирони и трябваше да внимаваме къде стъпваме, защото при една погрешна стъпка имаше опасност да се нараним или декорите да се срутят, оставяйки дупки по пода. След

няколко години се наложи сцената да се препокрие отново и въпреки че театърът не можеше да затвори вратите си за Хегбърт, убедиха го да избягва рисковете в бъдеще. Това означаваше, че трябва да репетираме в класната стая, докато изгладим „малките технически дефекти“.

За щастие, поради многобройните си задължения като свещеник, Хегбърт не участваше пряко в поставянето на пьесата. Тази роля се беше паднала на мис Гарбър и първото нещо, което тя ни каза, беше да научим репликите си възможно най-бързо. Не разполагахме с толкова време, колкото обикновено се отделяше за репетиции, защото Денят на благодарността се падаше в последния ден на ноември, а Хегбърт не искаше пьесата да се играе твърде близко до Коледа, за да не повлияе на „истинския й смисъл“. По тази причина имахме само три седмици, за да подгответим пьесата — една седмица по-малко от обикновено.

Репетициите започваха в три часа и Джейми знаеше всичките си реплики още на първия ден, в което нямаше нищо чудно. Но се изненадах, че знаеше и моите реплики, както и тези на всички останали. Когато репетирахме някоя сцена, тя изобщо не поглеждаше текста, а аз забивах поглед в купчината листа, като се мъчех да отгатна коя е следващата ми реплика, и щом вдигнех поглед, очите ѝ блестяха, сякаш очакваше пред нея да се появи горящ къпинов храст или нещо подобно. Единствените реплики, които знаех, бяха на немия скитник, поне първия ден, затова изведнъж завидях на Еди в това отношение. Чакаше ме много работа, не беше точно това, което очаквах, когато се записах в курса.

Благородните чувства за участието ми в пьесата се изпариха на втория ден от репетициите. Макар и да знаех, че постъпвам „правилно“, приятелите ми не го разбираха и започнаха да ме подкачат още от момента, когато научиха за това. „Какво правиш — попита Ерик, когато разбра. — Играеш в пьесата с Джейми Съливан? Да не си полудял или си просто глупак?“ Измърморих нещо от сорта, че имам основателна причина, но той не ми обърна внимание и навсякъде разправяше, че съм лапнал по Джейми. Разбира се, аз отрекох, но всъщност така само затвърдих убеждението им и те се смееха все по-силно и го съобщаваха на всеки срещнат. Положението стана непоносимо — по обяд чух Сали да казва, че съм смятал да се сгодя. Обаче аз мисля, че Сали ревнуваше. Тя ме харесваше от години и чувствата ни биха могли да бъдат взаимни, ако не беше един факт,

който не можех да пренебрегна — едното й око беше изкуствено. То ми напомняше за стъклените очи на препариран бухал, изложен в западнал антикварен магазин и, честно казано, ме изнервяше.

Предполагам, че тогава започнах отново да се сърдя на Джейми. Знам, че вината не беше нейна, причината беше Хегбърт, който не ме посреща особено любезно вечерта преди бала. През следващите дни започнах да се запъвам на репликите си и изобщо не се опитвах да ги науча, а на моменти пусках някоя шега, която разсмиваше всички, освен Джейми и мис Гарбър. След репетициите се отправях към къщи, забравях за писцата и дори не си давах труд да взема текста със себе си. Шегувах се с приятелите си за странните неща, които правеше Джейми, и ги лъжех, че мис Гарбър ме е накарала да участвам в писцата.

Джейми обаче нямаше намерение да ме остави да се отърва така лесно. Не, тя ме улучи точно там, където боли най-много — засегна егото ми.

Бяхме излезли с Ерик в събота вечер след третия шампионат по футбол на Бофорт, около седмица след началото на репетициите. Разхождахме се по крайбрежния булевард край „Сесилс“, похапвахме понички и зяпахме хората, които се возеха в колите си, когато видях Джейми да се задава по улицата. Беше на стотина метра от нас и се оглеждаше, облечена в стария си кафяв пуловер и Библията в ръка. Трябва да е било някъде към девет, доста късен час за нея, но още по-странно беше да я срещна в тази част на града. Обърнах се с гръб и вдигнах нагоре яката на якето си, но дори Маргарет — която в главата си имаше бананов пудинг вместо мозък — се сети кого търси Джейми.

- Лендън, гаджето ти е тук.
- Не ми е гадже — казах аз. — Нямам гадже.
- Годеницата ти тогава.
- Не съм сгоден. Избий си го от главата.

Погледнах през рамо, за да проверя дали Джейми ме е видяла. Вероятно беше така, защото вървеше право към нас. Престорих се, че не съм я забелязал.

- Ето я, идва — каза Маргарет и се захили.
 - Виждам — казах аз.
- След двадесет секунди повтори:
- Идва към нас.

Нали ви казах, че имаше бърза мисъл.

— Виждам — повторих аз през зъби. Вярно, че краката ѝ бяха хубави, но иначе можеше да те изкара от кожата ти почти като Джейми.

Отново се огледах и този път Джейми разбра, че съм я видял, усмихна се и ми махна с ръка. Извърнах се и миг по-късно тя застана до мен.

— Здравей, Лендън — каза тя, без да обръща внимание на презрителната ми физиономия. — Ерик, Маргарет, здравейте... — поздрави всички, а те измърмориха по едно „здрасти“ и се опитаха да не зяпат към Библията в ръцете ѝ.

Ерик държеше една бира и я скри зад гърба си, за да не я види Джейми. Тя можеше да накара дори и него да се почувства гузен, ако беше достатъчно близо. По някое време двамата са били съседи и тя често разговаряла с него. Зад гърба ѝ я наричаше „Спасителката“, очевидно имайки предвид Армията на спасението. „Можеше да стане бригаден генерал“, обичаше да казва той. Но в нейно присъствие се държеше по съвсем друг начин. Смяташе, че тя е на „ти“ с Господ и не искаше да загуби благоразположението ѝ.

— Какси, Ерик? Отдавна не съм те виждала — попита тя. Каза го така, сякаш бяха стари познати.

Той пристъпи от крак на крак и сведе поглед към обувките си с виновно изражение на лицето.

— Е, напоследък не съм ходил на църква — отвърна той.

На лицето ѝ се появи познатата сияйна усмивка.

— Няма нищо, стига да не ти стане навик.

— Няма.

Бях чувал за изповедта — за онова нещо, при което католиците сядат зад един параван и разказват на свещеника за всичките си грехове. Така ставаше и с Ерик, когато край него беше Джейми. За миг си помислих, че ще се обърне към нея с „госпожо“.

— Искаш ли една бира? — попита Маргарет. Мисля, че се опитваше да бъде забавна, но никой не се засмя.

Джейми вдигна ръка към косата си и подръпна кока на тила си.

— О... не, всъщност не... все пак благодаря.

Погледна право към мен с грейналия си поглед и веднага разбрах, че съм загазил. Мислех си, че ще ме дръпне настрани или

нещо такова, което, честно казано, би било по-добре, но предполагам, че това не влизаше в плановете ѝ.

— Е, ти наистина се справи добре на репетициите тази седмица — каза тя. — Знам, че имаш да учиш много реплики, но съм сигурна, че ще се справиш. Просто исках да ти благодаря за отзивчивостта. Ти наистина си добър човек.

— Благодаря — отвърнах аз, а стомахът ми се сви на топка. Опитах се да запазя спокойствие, но всичките ми приятели гледаха право в мен и изведнъж си зададоха въпроса дали твърденията ми, че мис Гарбър ме е накарала да участвам в пиецата, са истина. Надявах се да не са обърнали внимание на думите на Джейми.

— Приятелите ти трябва да се гордеят с теб — добави Джейми и сложи край на надеждите ми.

— О, да, гордеем се — каза Ерик иронично. — Много се гордеем. Нашият Лендън е добро момче, винаги е готов да услужи.

O, не.

Джейми му се усмихна и отново обърна към мен грейналото си лице.

— Исках също така да ти кажа, че можеш да дойдеш при мен, ако имаш нужда от помощ. Ще седнем на терасата, както преди, и ще репетираме заедно репликите ти, ако искаш.

Видях Ерик да казва безгласно на Маргарет „както преди“. Работата не вървеше на добре. Буцата в стомаха ми беше станала голяма като топка за боулинг.

— Не, няма нужда — измърморих аз, като се чудех как да се измъкна. — Мога да ги науча и у дома.

— Е, понякога е по-лесно, ако учиш ролята си с някой друг, Лендън — обади се Ерик.

Нали ви казвам, не пропускаше да ми се подиграе, макар че ми беше приятел.

— Не, наистина няма нужда — казах му аз. — Ще си уча репликите сам.

— Може би — отвърна Ерик ухилен — двамата трябва да репетирате пред сираците, когато понапреднете? Нещо като генерална репетиция, нали знаете? Сигурен съм, че ще им бъде много интересно.

При думата „сираци“ мозъкът на Джейми буквально защрака. Всички знаеха, че те са ѝ слабост.

— Мислиш ли? — попита тя.

Ерик кимна сериозно.

— Сигурен съм, но Лендън пръв се сети за това. Знам, че аз бях сирац, такова нещо много би ми се харесало, макар и да не е истинско представление.

— И аз така смятам — вметна Маргарет.

Докато те говореха, единственото нещо, за което можех да мисля, беше онази сцена от „Юлий Цезар“, в която Брут забива нож в гърба на Цезар. *И ти ли, Ерик?*

— Идеята е на Лендън? — попита тя, като сбърчи чело. Погледна ме и мога да се закълна, че все още мислеше по въпроса.

Но Ерик нямаше намерение да ме остави да се откача така лесно. Вече се мятах като риба на сухо, оставаше му да ме метне в тигана.

— Ще го направиш с удоволствие, нали, Лендън? — каза той. — Имам предвид да зарадваш сираците.

Е, при това положение не можеш да кажеш „не“, нали?

— Да, така мисля — измърморих под нос аз, като гледах гневно най-добрия си приятел. Ерик, въпреки че посещаваше допълнителни часове за изоставащи ученици, би станал дяволски добър шахматист.

— Добре тогава, значи е решено. Ако ти нямаш нищо против, Джейми — каза той с най-сладникавата си усмивка.

— Ами... да, предполагам, че първо ще трябва да говоря с мис Гарбър и директора на приюта, но ако те нямат нищо против, смятам, че идеята е чудесна.

Работата е там, че тя наистина се радваше и това си личеше.

Шах и мат.

На следващия ден уучих репликите си четиринайсет часа, като проклинах приятелите си и се питах как така животът ми излезе извън контрол. Последната ми година в училище определено не вървеше така, както очаквах, но ако трябваше да играя пред сираците, със сигурност не исках да приличам на идиот.

ГЛАВА 6

Първото нещо, което направихме, беше да говорим с мис Гарбър за плановете ни за сираците. Според нея идеята беше великолепна. Между другото, след поздрава „Здравееей“ това беше любимата ѝ дума — чудесен. В понеделник, когато разбра, че съм научил ролята си, тя заяви: „Великолепно!“, и през следващите два часа повтаряше думата след всяка сцена с мое участие. До края на репетицията я чух безброй пъти.

Мис Гарбър доразви идеята ни. Каза на класа какво смятаме да направим и попита дали и други участници в пиесата имат желание да репетират ролите си пред сираците, за да могат децата наистина да се порадват на цялото представление. Начинът, по който ги попита, означаваше, че практически те нямат избор. Огледа присъстващите в очакване някой да кимне в знак на съгласие, за да стане решението ѝ легитимно. Никой не помръдна, освен Еди. Точно в този момент в носа му влезе някакво насекомо и той кихна силно. Насекомото изскочи от носа му, прелетя над чина му и падна на пода точно до крака на Норма Джийн. Тя скочи от стола си и изпища високо, а хората от двете ѝ страни закрещяха „Уф... каква гадост“. Останалите ученици започнаха да се оглеждат и да изпъват вратове, за да видят какво се е случило и през следващите десет секунди се вдигна голяма връява. За мис Гарбър това беше равносилно на положителен отговор.

— Прекрасно — заяви тя и сложи край на дискусията.

Междувременно Джейми започваще истински да се вълнува от перспективата да представим пиесата пред сираците. През една почивка по време на репетициите тя ме дръпна настрани и ми благодари, че съм помислил за тях.

— Знаеш ли — каза тя почти конспиративно, — чудех се какво да направя за децата в приюта тази година. Моля се от месеци да ми дойде някаква идея, защото искам тази Коледа да бъде много специална.

— Защо тази Коледа е толкова важна? — попитах я аз, а тя се усмихна търпеливо, сякаш въпросът ми беше безсмислен.

— Просто е важна — отвърна ми тя.

Следващата стъпка беше да говорим с мистър Дженкинс, директорът на приюта. Не бях срещал мистър Дженкинс преди, защото сиропиталището беше в Морхед Сити, оттатък моста, който го свързваше с Бофорт, и нямах причина да ходя там. Когато на следващия ден Джейми ме изненада с новината, че ще се срещнем с него по-късно вечерта, аз се притесних, че не съм облечен както трябва. Бях наясно, че отиваме в приют, но в такива случаи на човек му се иска да направи добро впечатление. Макар че не се вълнувах колкото Джейми (никой не се вълнуваше колкото нея), не исках да бъда като зеленото чудовище Гринч, което разваля Коледата на сираците.

Преди да отидем в приюта за срещата, трябваше да отидем пеша до вкъщи, за да взема колата на мама, и реших да се преоблеча в нещо по-хубаво. Вървяхме около десетина минути и Джейми мълчеше през повечето време, поне докато не стигнахме квартала, където живеех. Всички къщи край нас бяха големи и добре поддържани. Тя ме попита кой живее в тях и кога са строени. Отговорих на въпросите ѝ, без много да мисля, но когато отворих входната врата на нашата къща, внезапно осъзнах колко различен е този свят от нейния. Изражението на лицето ѝ показваше, че е поразена, когато видя всекидневната ни.

Несъмнено това беше най-луксозният дом, в който беше влизала. Миг по-късно видях, че се заглежда в картините, окачени на стените. Моите предци, така да се каже. Както и при много други южняшки семейства, цялото ми родословие можеше да се проследи по дузина портрети, наредени по стените. Тя се вглеждаше в тях, търсейки според мен прилика, след това насочи вниманието си към мебелите, които все още изглеждаха досущ като нови, дори и след двадесет години. Бяха ръчна изработка, направени от махагон и черешово дърво и проектирани специално за всяка стая. Домът ни беше хубав, признавам, но не беше нещо, за което наистина съм се замислял. За мен беше просто къща. Любимата ми част от нея беше прозорецът на моята стая, който извеждаше към верандата на втория етаж. Той беше спасителният ми люк.

Разведох я из къщата, показвайки ѝ набързо гостната, библиотеката, кабинета и всекидневната. При всяко ново помещение

очите на Джейми се отваряха все по-широко. Мама беше навън, на слънчевата веранда, пиеше ментов джулеп и четеше. Когато ни чу да обикаляме из къщата, влезе вътре, за да ни поздрави.

Мисля, че ви казах, че всички възрастни в града, включително мама, обожаваха Джейми. Въпреки че Хегбърт споменаваше семейството ми във всичките си проповеди, тя не изпитваше лоши чувства към дъщеря му, защото тя беше много мила. Докато двете си говореха, аз се качих горе и разрових гардероба си, за да си намеря чиста риза и вратовръзка. По онова време момчетата носеха вратовръзки, особено ако им предстоеше да се срещнат с високопоставена или авторитетна личност. Когато отново слязох долу, напълно облечен, Джейми вече беше разказала на мама за нашия план.

— Идеята е прекрасна — каза Джейми и се обърна със светнalo лице към мен. — Лендън наистина има голямо сърце.

След като се увери, че е чула Джейми правилно, мама се извърна и ме погледна с вдигнати вежди. Гледаше ме така, сякаш бях непознат.

— Значи идеята е твоя, така ли? — попита тя. Както всички други в града, тя знаеше, че Джейми не лъже.

Прокашлях се, като си мислех за Ерик и онова, което ми се искаше да направя с него. Представях си меласа и огнени мравки.

— Нещо такова — отвърнах аз.

— Удивително.

Това беше единственото, което можа да каже. Не знаеше подробностите, но предполагаше, че сигурно са ме хванали натясно, за да направя нещо такова. Майките винаги усещаха тези работи и виждах как ме гледа внимателно, опитвайки се да разбере какво става. За да избегна изпитателния й поглед, погледнах към часовника си, престорих се на изненадан и небрежно казах на Джейми, че е време да тръгваме. Мама извади ключовете за колата от чантичката си и ми ги подаде, все още гледайки ме с любопитство, когато се отправихме към вратата. Навън въздъхнах облекчено при мисълта, че съм се отървал, но докато отивахме към колата, чух отново гласа на майка ми.

— Ела пак, когато искаш, Джейми — извика мама. — Винаги си добре дошла у нас.

Дори майките могат понякога да ти забият нож в гърба.

Все още клатех глава, когато влязохме в колата.

— Майка ти е забележителна жена — каза Джейми.

Запалих мотора.

— Да — казах аз. — Мисля, че си права.

— И къщата ти е прекрасна.

— Аха.

— Ти си голям щастливец.

— Да бе — казах аз. — Аз съм най-щастливият човек на земята.

Тя обаче не схвани саркастичната нотка в гласа ми.

Когато стигнахме до приюта, вече се стъмваше. Бяхме подранили с няколко минути и директорът говореше по телефона. Разговорът беше важен и не можеше да ни приеме веднага, затова се настанихме удобно и зачакахме. Седяхме на една пейка в коридора до вратата на кабинета му и Джейми се обърна към мен. Библията беше в скута й. Предполагам, че я носеше за подкрепа, но може би просто й беше навик.

— Днес наистина се справи много добре. Имам предвид репликите.

— Благодаря — казах аз, като се чувствах едновременно горд и потиснат. — Обаче все още не съм се оправил с ритъма — нямаше начин да репетираме на верандата и се надявах, че няма да го предложи отново.

— И това ще стане. Лесно е, след като знаеш текста.

— Надявам се.

Джейми се усмихна и след малко смени темата, което ме обърка.

— Мислил ли си за бъдещето, Лендън? — попита тя.

Въпросът й ме учуди, защото беше толкова... обикновен.

— Да, разбира се — отвърнах предпазливо аз.

— Какво искаш да постигнеш в живота си?

Свих рамене, малко притеснен накъде бие.

— Още не знам. Не съм мислил за това. Догодина през есента отивам в Университета на Северна Каролина, поне така се надявам. Първо трябва да ме приемат.

— Ще те приемат.

— Откъде знаеш?

— Молила съм се и за това.

Когато го каза, си помислих, че сега ще започнем да обсъждаме силата на молитвите и вярата, но пак не познах.

— Ами след колежа? Какво искаш да правиш тогава?

— Не знам — отвърнах аз и отново свих рамене. — Може би ще стана еднорък дървесекач.

Отговорът ми не й се стори забавен.

— Според мен трябва да станеш свещеник — заяви тя сериозно.

— Мисля, че си добър с хората и те ще се вслушват в думите ти.

Макар и идеята й да беше абсурдна, знаех, че го казва чистосърдечно и ми прави комплимент.

— Благодаря — отвърнах аз. — Не знам дали ще стана свещеник, но съм сигурен, че все ще измисля нещо — след минута осъзнах, че разговорът е спрял, и че е мой ред да задавам въпроси.

— Ами ти? Как виждаш бъдещето си?

Джейми се извърна и в очите й се появи отнесен поглед, което ме накара да се чудя за какво ли си мисли, но веднага се съвзе.

— Искам да се омъжа — каза тихичко тя. — И когато това стане, искам татко да ме поведе по пътеката в църквата и всички, които познавам, да са там. Искам църквата да е препълнена с хора.

— Това ли е всичко? — макар че нямах нищо против брака, изглеждаше ми глупаво да го превърнеш в цел на живота си.

— Да — каза тя. — Това е всичко, което искам.

Начинът, по който ми отговори, ме накара да заподозра, че си мисли, че ще свърши като мис Гарбър. Смятах, че всичко това е глупаво, но все пак се опитах да повдигна настроението й.

— Е, ще се омъжиш някой ден. Ще срещнеш някой младеж, ще се харесате и ще се омъжиш за него. Сигурен съм, че баща ти ще бъде щастлив да те поведе по пътеката.

Не споменах за препълнената църква. Предполагам, че това беше единственото нещо, което не можех да си представя.

Джейми внимателно обмисли отговора ми, наистина разсъждаваше върху думите ми, макар че не знам защо.

— Надявам се това да стане — каза тя накрая.

Разбрах, че не й се говори повече на тази тема, но не ме питайте как, затова заговорих за нещо друго.

— Откога ходиш в приюта? — попитах аз, колкото да поддърjam разговора.

— Вече станаха седем години. Бях на десет, когато дойдох за пръв път, по-малка отколкото много деца тук.

— Приятно ли ти е или те натъжава?

— И двете. Някои от децата са били в ужасно положение. Сърцето ти се къса, като слушаш историите им. Но когато те видят да влизаш с няколко книги от библиотеката или нова игра, усмивките им прогонват тъгата ти. Това е най-хубавото чувство на света.

Докато говореше, лицето ѝ направо грееше. Въпреки че не го каза, за да ме накара да се почувства виновен, чувствах се точно така. Това беше една от причините човек трудно да я понася, но вече бях започнал да свиквам. Бях разбрал, че покрай нея беше невъзможно да се чувстваш нормално. В този момент мистър Дженкинс отвори вратата и ни покани да влезем. Кабинетът му приличаше на болнична стая, с под, покрит с черни и бели плочки, бял таван, бели стени, метален шкаф до стената. Само че вместо легло имаше метално бюро, което изглеждаше чисто ново. Нямаше нито една лична вещ, нито снимка или нещо друго, което действаше изнервяващо.

Джейми ме представи и аз се здрависах с мистър Дженкинс. Седнахме. Говореше главно Джейми. Бяха стари приятели, това веднага си пролича, и мистър Дженкинс я прегърна сърдечно, когато влязохме. Джейми приглади полата си и се зае да обясни нашия план. Мистър Дженкинс беше гледал пиесата преди няколко години и разбра почти веднага, щом тя заговори, за какво става въпрос. Но въпреки че много харесваше Джейми и беше сигурен в добрите ѝ намерения, не смяташе, че идеята е добра.

— Мисля, че идеята не е добра — каза той.

— Защо? — попита Джейми и сбърчи чело. Изглеждаше истински озадачена от тази липса на ентузиазъм.

Мистър Дженкинс взе един молив и започна да почуква с него по бюрото си, като очевидно обмисляше как да обясни отношението си. След малко оставил молива и въздъхна.

— Въпреки че предложението ти е чудесно и знам, че би искала да направиш нещо специално за децата, пиесата е за баща, който в крайна сметка осъзнава колко много обича дъщеря си — той замълча, за да ни даде време да помислим върху думите му и отново взе молива.

— Тук е доста трудно да празнуваме Коледа, без да напомним на децата какво им липсва. Мисля, че ако те видят нещо такова...

Не се наложи да довърши мисълта си. Джейми закри устата си с ръце.

— Господи — каза тя бързо, — прав сте. Не бях помислила за това.

Нито пък аз, да си призная. Но беше очевидно, че мистър Дженкинс има право.

Той все пак ни благодари и поговорихме за това, което смята да направи.

— Ще украсим малка елха и ще сложим подаръци, които могат да се използват от всички. Ще се радваме да ни посетите на Бъдни вечер...

Сбогувахме се и си тръгнахме. Вървяхме мълчешком, никой от нас не продума. Виждах, че Джейми е тъжна. Сега, когато прекарвах толкова време с нея, все повече се убеждавах, че я вълнуват различни емоции — тя невинаги беше жизнерадостна и щастлива. Ако щете вярвайте, но за пръв път осъзнах, че в някои отношения тя беше като всички нас.

— Съжалявам, че не се получи — казах меко аз.

— Аз също.

Отново забелязах в очите ѝ онзи отнесен поглед, сякаш не беше тук, после тя продължи:

— Просто исках да направя нещо различно за тях тази година. Нещо специално, което да запомнят. Бях сигурна, че е точно това... — тя въздъхна. — Изглежда, че Бог има план, който все още не ми е известен.

После настъпи дълго мълчание и аз я погледнах. Да я виждам натъжена, май беше по-лошо, отколкото да се чувствам кофти заради нея. За разлика от Джейми, заслужавах да ми е зле — знаех си какъв съм. Но тя...

— Така и така сме тук, защо не отидеш при децата? — попитах аз, нарушивайки мълчанието. Беше единственото, което измислих, за да се опитам да ѝ оправя настроението. — Мога да те почакам тук или в колата, ако искаш.

— Защо не дойдеш с мен? — попита внезапно тя.

Честно казано, не бях много сигурен, че имам такова желание, но тя наистина искаше да отида с нея. И беше толкова умърлушена, че думите ми се изпълзнаха автоматично.

— Да, разбира се.

— Сигурно са в занималнята. По това време обикновено са там — каза тя.

Тръгнахме по коридора и минахме през две врати, водещи към доста голямо помещение. В един ъгъл срещу нас имаше малък телевизор и тридесетина сгъваеми метални столове наредени край него. Децата седяха на тях и беше ясно, че само онези на първия ред виждат добре.

Огледах се. В ъгъла имаше стара маса за тенис. Повърхността й беше напукана и прашна, мрежата не се виждаше никъде. Върху нея имаше две чаши от стиропор и беше ясно, че не е използвана от месеци, а може би и години. На стената до масата имаше лавици с кубчета, пъзели и игри. Не бяха много и изглеждаха доста овехтели. Край съседните стени имаше малки бюра с купчини вестници, изрисувани с цветни моливи.

Спряхме за миг на вратата. Още не ни бяха забелязали и аз попитах за какво са им вестниците.

— Нямат книжки за оцветяване — прошепна тя, — затова използват вестници — не ме погледна, докато говореше — вниманието й беше насочено към децата. На лицето й отново се появи усмивка.

— Това ли са всичките им играчки? — попитах аз.

Тя кимна.

— Да, ако не броим плюшените играчки. Позволено им е да ги държат в стаите си. Тук стоят останалите.

Предполагам, че беше свикнала с всичко това. Мен обаче осъдната обстановка ме угнети. Не можех да си представя да си дете и да растеш на такова място.

Влязохме с Джейми в помещението и едно от децата се обърна, чуло шума от стъпките ни. Беше към осемгодишно момченце, с червена коса и лунички, двата му предни зъба липсваха.

— Джейми — извика то радостно, като я видя и изведнъж всички деца извърнаха глави към нас. Бяха на възраст от пет до дванадесет години, момчетата бяха повече от момичетата. След дванадесетгодишна възраст ги настаняваха при приемни родители, както разбрах по-късно.

— Хей, Роджър — отвърна Джейми. — Как си?

Роджър и още няколко деца се скучиха край нас. Другите не ни обърнаха внимание и се настаниха по-близо до телевизора, заемайки освободилите се места на първия ред. Джейми ме представи на едно по-голямо момче и то попита дали съм гаджето й. По тона му заключих, че мнението му за Джейми е като на повечето ученици в гимназията.

— Той е просто приятел — отвърна тя. — Но е много добър.

Останахме при децата цял час. Зададоха ми куп въпроси: къде живея, дали къщата ми е голяма, каква кола имам и когато накрая си тръгнахме, Джейми обеща скоро пак да ги посети. Забелязах, че не спомена, че и аз ще бъда с нея.

Докато крачехме към колата, аз казах:

— Те са добри деца — повдигнах неловко рамене. — Радвам се, че искаш да им помогнеш.

Джейми се обърна към мен и се усмихна. Знаеше, че няма какво да добави, но си личеше, че все още мисли какво да направи за тях тази Коледа.

ГЛАВА 7

В началото на декември, само две седмици след като започнахме репетициите, зимното небе започна да потъмнява още преди мис Гарбър да ни освободи и Джейми ме попита дали имам нещо против да я изпращам до дома. Не знам защо го искаше. В Бофорт рядко се извършваха престъплениЯ. Единственото убийство беше станало преди шест години, когато намушкаха един човек пред кръчмата на Морис, която, между другото, беше свърталище на хора като Лу. За около час настъпи голяма суматоха, телефоните из целия град звъняха и изнервени жени се питаха дали някой психопат не броди из улиците да дебне невинни жертви. Вратите бяха заключени, пистолетите заредени, а мъжете застанаха на пост до прозорците, гледащи към улицата, и следяха дали някой тип не се промъква край къщите им. Но всичко свърши, преди да е минала нощта, защото извършителят отиде в участъка и се предаде, като обясни, че убийството е станало при излязла извън контрол пиянска свада. Очевидно жертвата не си беше платила никакъв залог. Човекът беше обвинен в непредумишлено убийство и беше осъден на шест години в щатски затвор. Полицайите в града ни имаха най-скучната работа на света, но все пак обичаха да се разхождат наперено, да седят по кафенетата и да говорят за „голямото престъпление“, сякаш бяха разрешили случая с отвлечането на сина на Чарлз Линдберг^[1].

Но домът на Джейми ми беше на път и не можех да й откажа, без да нараня чувствата ѝ. Не че я харесвах или нещо такова, не ме разбирайте погрешно, но когато се налага да прекарваш по няколко часа на ден с някого и трябва да го правиш поне още една седмица, не ти се иска да се държиш по начин, от който на другия ден някой от двама ви ще се чувства зле.

Пиесата щеше да се играе в петък и събота и много хора вече говореха за това. Мис Гарбър беше страшно впечатлена от Джейми и мен и повтаряше на всички, че това ще бъде най-добрата постановка, представена някога от училището. Освен това, както се оказа, биваше я

доста в рекламата. В града имахме една радиостанция и тя уреди да я интервюират в ефир не веднъж, а цели два пъти. „Ще бъде великолепно — заяви тя, — наистина великолепно.“ Обади се в местния вестник и те се съгласиха да напишат статия, преди всичко заради връзката с Джейми и Хегбърт, макар че всички в града вече знаеха за това. Но мис Гарбър беше непреклонна и точно в този ден ни съобщи, че театърът ще осигури допълнителни места за очакваната многобройна публика. Класът охкаше и ахкаше, сякаш това беше кой знае какво, но предполагам, че за някои от тях представлението наистина беше голяма работа. Имайте предвид, че в класа имаше момчета като Еди. Той вероятно си мислеше, че може би за пръв и последен път в живота му някой се интересува от него. Тъжното е, че май беше прав.

Сигурно си мислите, че аз също се вълнувах, но всъщност не беше така. Приятелите ми продължаваха да ми се присмиват в училище и нямах нито един свободен следобед от цяла вечност. Единственото, което ме крепеше, беше фактът, че постъпвам „правилно“. Знам, че не е кой знае какво, но откровено казано, това беше единственото ми оправдание. Понякога дори се чувствах добре, макар че пред никого не си го признавах. Представях си как ангелите ме гледат замислено от небето, застанали в кръг, и с просълзени от умиление очи се възхищават на саможертвата ми.

И така, когато първата вечер я изпращах до дома ѝ и си мислех такива неща, Джейми ми зададе един въпрос.

— Вярно ли е, че ти и приятелите ти понякога ходите нощем в гробището?

Малко се изненадах, че проявява изобщо интерес. Макар че не беше точно тайна, не смятах, че това е нещо, което би я заинтересувало.

— Да — отвърнах аз и свих рамене. — Понякога.

— Какво правите там, освен че ядете фъстъци?

Мисля, че знаеше отговора и на този въпрос.

— Не знам — казах аз. — Говорим си... майтапим се. Просто място, където обичаме да ходим.

— Не се ли страхуваш?

— Не — измърморих аз. Защо? Ти би ли се страхувала?

— Не знам. Може би...

— Защо?

— Защото ще се тревожа, че правя нещо лошо.

— Ние не правим нищо лошо. Не събаряме надгробните камъни, нито оставяме боклука си — отвърнах й аз. Не исках да й казвам за разговорите ни за Хенри Престън, защото знаех, че не беше нещо, което Джейми би искала да чуе. Миналата седмица Ерик се чудеше колко бързо човек като него може да легне в леглото и да... е, мисля, че се сещате.

— Случвало ли ви се е просто да седите и да слушате звуците, които долитат до вас? — попита тя. — Например свиренето на щурците или шумоленето на листата, когато духа вятър? А да лежите по гръб и да съзерцавате звездите?

Макар че беше вече на седемнадесет години, Джейми не знаеше най-важното за връстниците си, а да се опита да разбере момчетата на тази възраст беше все едно да се опитва да разбере теорията на относителността.

— Всъщност не — отвърнах аз.

Тя кимна леко.

— Мисля, че аз бих правила това, ако съм там, имам предвид ако изобщо отида там. Просто ще се оглеждам, за да опозная мястото или ще седя неподвижно и ще се ослушвам.

Целият разговор ми се видя странен, но не го продължих. Известно време вървяхме мълчаливо. И тъй като ми беше задала някои лични въпроси, почувствах се длъжен да я разпитам за нея самата. Като се има предвид, че не беше споменала нищо за Божия промисъл, това беше най-малкото, което можех да направя.

— А ти какво правиш? — попитах аз. — Освен че работиш със сираците, помагаш на разни животинки и четеш Библията? — признавам, че дори на мен ми прозвуча тъпо, но все пак тя се занимаваше именно с това.

Тя ми се усмихна. Мисля, че беше изненадана от въпроса ми и дори още по-изненадана от интереса ми към нея.

— Правя много неща. Уча си уроците, седя с татко. Понякога играем джин руми^[2]. Такива неща.

— Не излизаш ли понякога с приятели, за да се пошлянете?

— Не — отвърна тя и по начина, по който ми отговори, разбрах, че дори на нея ѝ е ясно, че връстниците ѝ я отбягват.

— Сигурно нямаш търпение да постъпиш в колеж додатък — казах аз, сменяйки темата.

Тя не ми отговори веднага.

— Не мисля, че ще отида в колеж — каза тя безизразно.

Отговорът й ме изненада. Оценките, които получаваше Джейми, бяха сред най-високите в класа и ако продължеше така през последния срок, щеше да завърши като отличничка и да произнесе прощалната реч. Между другото, бяхме организирали залагания колко пъти ще спомене Божият промисъл в речта си. Бях заложил на четиринадесет, като се има предвид, че щеше да разполага само с пет минути.

— Какво ще кажеш за колежа „Маунт Сърмън“^[3]? Мислех, че смяташ да се запишеш там. Би ти харесало — казах аз.

Тя ме погледна и в очите й припламна искра.

— Смяташ, че ми е там мястото, нали?

Понякога Джейми можеше да те изненада доста неприятно с прозорливостта си.

— Нямах предвид това — побързах да кажа аз. — Просто съм чувал, че много се вълнуваш от възможността да отидеш там додатък.

Тя повдигна рамене, без да ми отговори и, честно казано, не знаех как да го тълкувам. Междувременно бяхме стигнали до дома й и спряхме на тротоара пред тях. От мястото, където бях застанал, видях през завесите сянката на Хегбърт, който беше във всекидневната. Лампата светеше, той седеше на канапето до прозореца. Главата му беше наведена, като че четеше нещо. Предположих, че е Библията.

— Благодаря ти, че ме изпрати, Лендън — каза тя и ме погледна за миг в лицето, преди да поеме по пътеката към вратата.

Гледах я как се отдалечава и в главата ми се въртеше мисълта, че от всичките ми разговори с нея този беше най-необикновеният. Въпреки странността на някои от отговорите й, фактически тя изглеждаше напълно нормална.

* * *

Докато я изпращах у дома на следващата вечер, тя ме попита за баща ми.

— Добър баща е — отвърнах аз. — Но през повечето време го няма.

— Липсва ли ти? Че не е край теб, докато растеш?

— Понякога.

— На мен мама също ми липсва, въпреки че никога не съм я виждала.

За пръв път ми мина през ум, че между Джейми и мен има нещо общо. Замислих се за този факт.

— Сигурно ти е трудно — казах аз искрено. — Макар че не познавам баща си, все пак е жив.

Тя ме погледна, както вървяхме, после отново се обърна напред. Подръпна леко косата си. Започнах да забелязвам, че го правеше, когато беше нервна или се чудеше какво да каже.

— Да, на моменти. Не ме разбирай погрешно, аз обичам баща си с цялото си сърце, но понякога се питам какво би било, ако мама беше жива. Мисля, че щяхме да разговаряме за разни неща, за които не мога да говоря с татко.

Предположих, че има предвид момчетата. Чак по-късно научих колко много съм грешал.

— Как живеете с баща ти? Същият ли е като в църквата?

— Не. Той всъщност има много добро чувство за хумор.

— Хегбърт? — изпуснах се аз. Не можех дори да си го представя.

Мисля, че беше шокирана, че го нарекох с малкото му име, но го пропусна край ушите си и не отговори на коментара ми. Вместо това каза:

— Няма нищо за чудене. Ще го харесаш, като го опознаеш.

— Съмнявам се, че някога ще го опозная.

— Човек никога не знае, Лендън — каза тя, усмихвайки се, — какъв е Божият промисъл.

Мразех я, когато говореше такива неща. С нея човек имаше чувството, че разговаря с Господ всеки ден и никога не се знаеше какво ѝ е казал „шефът горе“. Сигурно имаше директен билет за рая, ако ме разбираше какво искам да кажа, като се имаше предвид колко беше добра.

— И как ще го опозная?

Тя не ми отговори, но се усмихна на себе си, сякаш знаеше някаква тайна, която криеше от мен. Както вече споменах, мразех я, когато правеше така.

На следващата вечер говорихме за Библията й.

— Защо я носиш винаги със себе си? — попитах аз.

Въсъщност смятах, че я носи, защото е дъщеря на свещеник. Не беше трудно да се сети човек, като се има предвид отношението на Хегбърт към Светото писание и всичко останало. Но Библията й беше стара, корицата беше опърпана, а аз си мислех, че човек като нея би си купувал нова Библия едва ли не всяка година, за да подпомага издателите ѝ, да докаже неизменната си преданост към Господ или нещо от този род.

Тя измина няколко крачки, преди да ми отговори.

— Била е на майка ми — каза тя простишко.

— О... — реагирах аз, сякаш бях настъпил и размазал любимата костенурка на някого.

Тя ме погледна.

— Няма нищо, Лендън. Как би могъл да знаеш?

— Съжалявам, че те попитах...

— Недей. Не си го направил нарочно — тя замълча за малко. — Майка ми и баща ми получили тази Библия за сватбата си, но мама я взела за себе си. Четяла я непрекъснато, особено в трудни моменти от живота си.

Помислих си за абортите. Джейми продължи.

— Обичала да я чете вечер, преди да заспи, и я взела със себе си в болницата, когато съм се родила. Когато казали на баща ми, че е починала, заедно с мен той приbral и Библията.

— Съжалявам — казах аз. Когато някой ти разказва нещо тъжно, това е единственото, което ти идва наум, макар и да се повтаряш.

— Просто това е начин да бъда... част от нея. Можеш ли да го разбереш? — в гласа ѝ нямаше тъга, просто отговаряше на въпроса ми. От това се почувствах още по-зле.

След като ми разказа тази история, аз отново си представих как расте с Хегбърт и не знаех какво да кажа. Докато обмислях как да реагирам, зад нас иззвири някакъв клаксон. И двамата с Джейми

спряхме и се извърнахме едновременно, чули звука от спираща до нас кола.

Вътре бяха Ерик и Маргарет — Ерик зад волана, Маргарет на седалката от нашата страна.

— Я виж кой бил тук — каза Ерик и се наведе над волана, за да виждам лицето му. Не бях споделил с него, че изпращам Джейми до дома ѝ, и като се има предвид страниният начин, по който работи мозъкът на тийнейджърите, това ново развитие на събитията надделя над вълнението ми от историята на Джейми.

— Здравей, Ерик. Здравей, Маргарет — поздрави ги жизнерадостно Джейми.

— Изпращаш я до дома, а, Лендън? — виждах малкото дяволче зад усмивката на Ерик.

— Здрасти, Ерик — казах аз, но ми се искаше да не ме беше видял.

— Прекрасна вечер за разходка, а? — отбеляза Ерик. Мисля, че беше малко по-дързък от обикновено в присъствието на Джейми, защото Маргарет беше между тях. И нямаше начин да пропусне възможността да ме подразни.

Джейми се огледа и се усмихна:

— Да, наистина.

Ерик също се огледа със замислен поглед и пое дълбоко дъх. Можех да се закълна, че се преструва.

— Човече, наистина е хубаво навън — той въздъхна и ни погледна, като сви рамене. — Бих ви предложил да ви откарам с колата, но няма да е и наполовина толкова хубаво, колкото да вървите под звездите и не ми се иска да ви лиша от това — каза го, сякаш ни правеше услуга.

— О, ние и без това почти стигнахме до вкъщи — каза Джейми.

— Канех се да предложа на Лендън чаша сайдер. Искате ли да се присъедините към нас? Имаме достатъчно.

Чаша сайдер? В дома ѝ? Не го беше споменала...

Пъхнах ръце в джобовете си и се запитах дали може да стане още по-лошо.

— О, не... благодаря. Тъкмо отиваме в „Сесилс“.

— Но нали утре сме на училище? — попита невинно тя.

— О, няма да закъсняваме много — обеща той. — Е, трябва да потегляме. Приятно пиене на сайдер и на двама ви.

— Благодаря, че спряхте да ни поздравите — отвърна Джейми и помаха с ръка.

Ерик потегли, но бавно. Джейми сигурно си мислеше, че е внимателен шофьор. В действителност не беше, макар че го биваше да се измъква от неприятности, когато се бълснеше в нещо. Спомням си как веднъж беше казал на майка си, че пред колата е изскочила крава и затова решетката и бронята са изкривени. „Стана толкова бързо, мамо, кравата се появи изневиделица. Просто изскочи пред мен като стрела и не успях да спра на време.“ Всеки знае, че кравите не *изскачат като стрела*, но майка му му повярва. Между другото, някога е била лидерка на мажоретките.

След като се изгубиха от погледа ни, Джейми се обърна към мен и се усмихна.

— Имаш добри приятели, Лендън.

— Да, така си е — забележете колко предпазливо формулирах отговора си.

След като оставих Джейми — не, не останах да пия сайдер — поех към къщи, като през цялото време недоволствах. Вече бях забравил историята на Джейми и фактически чуха как приятелите ми се смеят по целия път към „Сесилс“.

Виждате ли какво се получава, когато си добро момче?

На следващата сутрин всички в училище знаеха, че изпращам Джейми до дома й и това даде повод за нови спекулации по наш адрес. Този път беше още по-зле отпреди. Беше толкова зле, че през обедната почивка се наложи да потърся спасение в библиотеката.

Тази вечер репетицията щеше да се проведе на сцена. Беше последната преди премиерата на пиесата и имахме много работа. Веднага след училище момчетата от класа по драматично изкуство трябваше да изнесат декорите от класната стая и да ги натоварят на камиона, нает да ги откара до театъра. Единственият проблем беше, че с Еди бяхме единствените момчета, а той далеч не беше най-координираният индивид в историята. Когато трябваше да минем през вратата, понесли някой от по-тежките декори, дългнестото му тяло

работеше против него. Във всеки критичен момент, когато имах нужда от помощта му, за да балансираме товара, той успяваше да се препъне в прахоляка или в някое насекомо, пълзящо по пода, при което цялата тежест се прехвърляше върху пръстите ми и ги притискаше към касата на вратата по възможно най-болезнения начин.

— И-и-извинявай — казващ той. — З-з-заболя л-л-ли те?

Прегъръщах ругатнята, надигнала се в гърлото ми, и изръмжавах: „Само не го прави пак.“

Но той можеше да престане да се препъва, колкото и да попречи на дъжд да завали. Докато приключим с товаренето и разтоварването, пръстите ми бяха като на Тоби, странстващия майстор. Най-лошото беше, че не успях изобщо да хапна преди началото на репетицията. Преместването на декорите отне три часа и приключихме с монтирането им минути преди да пристигнат другите. Като добавим всичко останало, което ми се случи този ден, достатъчно е да кажа, че бях в отвратително настроение.

Изрецитирах си репликите механично и мис Гарбър не каза „великолепно“ нито веднъж през цялата вечер. В погледа ѝ се появи загриженост, но Джейми само се усмихна и ѝ каза да не се тревожи, защото всичко ще бъде наред. Знаех, че се опитва да ми помогне, но когато ме помоли да я изпратя, аз ѝ отказах. Театърът беше в центъра на града и за да я изпратя, трябваше да се отклоня доста от пътя си, освен това не исках пак да ме видят, че я изпращам. Но мис Гарбър беше чула Джейми и заяви от мое име, при това много твърдо, че с удоволствие ще я придружа до дома. „Не е лошо да си поговорите за писесата — каза тя. — Може би ще изгладите недостатъците.“ Разбира се, имаше предвид моите грешки.

И така, още веднъж тръгнах да изпращам Джейми до дома ѝ, но тя усети, че не съм в настроение за разговори, защото вървях малко пред нея с ръце в джобовете, без да се обърна назад, за да видя дали ме следва. Вървяхме така през първите няколко минути и аз не промълвих нито дума.

— Не си в много добро настроение, нали? — попита накрая тя.
— Дори не се постара тази вечер.

— Нищо не пропускаш, нали? — попитах саркастично, без да я гледам.

— Може би мога да ти помогна — предложи тя. Каза го с щастлив вид, което ме ядоса още повече.

— Съмнявам се — отвърнах рязко аз.

— Може би ако ми кажеш какво не е в ред...

Не я оставих да довърши.

— Виж какво — казах аз и се обърнах с лице към нея, — прекарах цял ден да мъкна разни боклуци, не съм ял нищо от обяд, а сега трябва да се отклоня от пътя си и да се мъкна близо два километра, за да те отведа до дома, макар и двамата да знаем, че няма нужда да те изпращам.

За пръв път й повишавах тон. Да си призная, почувствах се някак си по-добре. Отдавна й го бях насьbral. Джейми беше толкова изумена, че не реагира, и аз продължих:

— Имай предвид, че го правя единствено заради баща ти, който дори не ме харесва. Цялата тази работа е тъпа и ми се иска изобщо да не бях се захващал.

— Говориш така само защото си изнервен заради писцата...

Прекъснах я, като поклатих глава. Щом веднъж започна, понякога ми е трудно да спра. Понасях нейния оптимизъм и жизнерадост до известни граници, но днес ми дойдоха в повече.

— Не разбиращ ли? — казах аз вбесен. — Не съм се нервирал заради писцата, просто не искам да съм тук. Не искам да те изпращам до вкъщи, не искам приятелите ми да продължават да говорят за мен и не искам да прекарвам времето си с теб. Държиш се така, сякаш сме приятели, но не сме. Между нас няма нищо. Просто искам всичко да свърши, за да се върна отново към нормалния си живот.

Тя изглеждаше наранена от избухването ми и, честно казано, не можех да я упрекна за това.

— Разбирам.

Това беше всичко, което каза. Очаквах да повиши тон, да се защити, да ме убеди в правотата си, но тя не го направи. Само гледаше в земята. Мисля, че част от нея искаше да заплаче, но очите ѝ останаха сухи и аз тръгнах напред, оставяйки я на улицата. Малко по-късно обаче чух, че се раздвижи. През останалия път до дома й вървеше на няколко метра зад мен и не проговори, докато не тръгна по пътеката към входната врата. Вече се отдалечавах по тротоара, когато чух гласа ѝ.

— Благодаря, че ме изпрати, Лендън — извика тя.

Трепнах, когато го каза. Въпреки жестоката ми постъпка и злобните думи, които изрекох, тя все пак намери причина да ми благодари. Просто беше такова момиче и мисля, че я мразех заради това.

Но мисля, че по-скоро мразех себе си.

[1] Американски пилот, първият човек, прелетял със самолет Атлантическия океан. През 1932 г. Двегодишният му син е отвлечен и макар родителите да плащат рекордния за онези времена откуп от 50 000 долара, тялото на детето е открито няколко месеца по-късно. — Б.пр. ↑

[2] Вид игра на карти. — Б.пр. ↑

[3] Става дума за религиозно училище. На английски Mount Sermon означава „нагорна проповед“ или „проповед от планината“. Това е проповедта, чрез която Иисус излага за пръв път цялостното си учение. — Б.пр. ↑

ГЛАВА 8

Вечерта на премиерата беше студена и свежа, небето беше ясно, без нито едно облаче. Трябаше да сме в театъра един час по-рано и през целия ден се чувствах доста зле заради това, което бях наговорил на Джейми предишния ден. Тя винаги се отнасяше мило с мен и съзнавах, че се бях държал като гаднър. Виждах я по коридорите в междучасията и исках да я спра и да се извиня за думите си, но тя се скриваше в тълпата, преди да ми се удаде тази възможност.

Джейми вече беше в театъра, когато аз най-после пристигнах и видях, че разговаря с мис Гарбър и Хегбърт в страни край завесата. Всички се щураха насам-натам, но тя изглеждаше странно спокойна. Все още не беше си сложила костюма — трябаше да бъде облечена в бяла, ефирна дреха, за да прилича на ангел — и беше с пуловера, с който ходеше на училище. Въпреки че се притеснявах от реакцията ѝ, приближих се към тримата.

— Здравей, Джейми — казах аз. — Здравейте Преподобни...
Мис Гарбър.

Джейми се обърна към мен и отвърна:

— Здравей, Лендън — бях сигурен, че и тя е мислила за случилото се предишната вечер, защото не ми се усмихна както обикновено, когато ме види. Попитах дали мога да поговоря с нея насаме, извинихме се и двамата и се дръпнахме настани, за да не ни чуват. Забелязах, че Хегбърт и мис Гарбър ни наблюдават.

Огледах нервно сцената.

— Съжалявам за всичко, което ти наговорих вчера — започнах аз. — Знам, че сигурно съм те засегнал. Не бях прав да ти говоря така.

Джейми ме погледна, сякаш се чудеше дали да ми повярва.

— Наистина ли си мислиш това, което ми каза? — попита тя накрая.

— Просто бях в лошо настроение, това е всичко. Понякога се изнервям — знаех, че всъщност не съм отговорил на въпроса ѝ.

— Разбирам — каза тя както предишната вечер. След това се обърна към празните места за публиката. В очите ѝ отново се появи тъга.

— Виж какво — казах аз и хванах ръката ѝ, — обещавам да изкупя вината си — не ме питайте защо ѝ наговорих тези неща, просто в момента ми се струваше, че така трябва.

За пръв път тази вечер тя се усмихна.

— Благодаря — каза тя и се обърна с лице към мен.

— Джейми?

Джейми се извърна.

— Да, мис Гарбър?

— Мисля, че е време да се приготвиш — мис Гарбър ѝ помаха с ръка.

— Трябва да тръгвам — каза Джейми.

— Знам.

— Стискам ти палци — пожела ми тя. Предполага се, че да пожелаеш на някого директно преди представление носи нещастие. Затова всички казват „стискам ти палци“. Пуснах ръката ѝ.

— Ще се справим. Обещавам ти.

Беше време да се пригответим и се разделихме. Аз се отправих към мъжката гримъорна. За Бофорт театърът беше доста модерен, с отделни гримъорни, което ни караше да се чувстваме като истински артисти, а не ученици.

Костюмът ми беше вече в гримъорната. В началото на репетициите ни взеха мярка, за да бъдат костюмите по наш размер и аз тъкмо се обличах, когато Ерик влезе, без да почука. Еди беше още в гримъорната и обличаше костюма на немия скитник и когато го видя, в очите му се появи ужас. Поне веднъж седмично Ерик го хващаше за колана и дръпваше рязко нагоре панталона му, при което бельото се вливаше болезнено между краката му. Така че щом го видя, Еди се изнесе навън с пълна скорост, нахлузвайки единия крачол на костюма си в движение. Ерик не му обърна внимание и седна на тоалетната масичка пред огледалото.

— И така — каза той с дяволита усмивка на лицето, — какво смяташ да правиш?

Погледнах го учудено.

— Какво искаш да кажеш? — попитах аз.

— Имам предвид пиемата, глупако. Няма ли да объркаш репликите си или нещо подобно?

Поклатих глава:

— Не.

— А да събориш декорите? — всички знаеха за декорите.

— Нямам такива намерения — отговорих стойчески.

— Искаш да кажеш, че ще направиш всичко както трябва?

Кимнах. Не си бях и помислял нещо друго.

Той ме изгледа продължително, сякаш ме виждаше за пръв път.

— Предполагам, че най-после си пораснал, Лендън — заяви той накрая. Тъй като го каза Ерик, не бях сигурен дали това беше комплимент.

Ив двата случая обаче знаех, че е прав.

* * *

В пиемата Том Торнън е удивен, когато за пръв път вижда ангела в образа на момиче, затова тръгва с него, за да му помогне да сподели коледния празник с неудачниците. Първите му думи са: „Ти си прекрасна“ и аз трябаше да ги кажа така, сякаш излизат направо от сърцето ми. Това беше основен момент в цялата пиема, определящ тона на всичко, случващо се оттук нататък. Проблемът обаче беше, че аз все още не бях отработил добре тази реплика. Разбира се, изговарях думите, но не звучаха убедително, може би защото, когато ги изричах, виждах Джейми така, както всеки друг, с изключение на Хегбърт. Това беше единствената сцена, за която мис Гарбър така и не използва думата „великолепно“, затова се чувствах неспокоеен. Опитвах се да си представя някой друг в ролята на ангела, за да прозвучат думите ми както трябва, но въпреки всичките ми опити верният тон ми убягваше.

Когато завесата най-после се вдигна, Джейми беше още в гримърната. Не я бях видял преди това, но нямаше проблем. Тя така или иначе не участваше в първите няколко сцени. Те бяха посветени на Том Торнън и отношенията с дъщеря му.

Не мислех, че ще бъда толкова неспокоен при появата си на сцената, бях репетирал ролята си толкова пъти, но предполагам, че всеки би се чувствал замаян като мен. Залата беше препълнена и както беше казала мис Гарбър, в дъното бяха поставили два реда допълнителни места. По принцип театърът побираше четиристотин души, но на допълнителните места имаше още поне петдесет. Освен това край стените имаше правостоящи, натъпкани като сардели.

Щом стъпих на сцената, публиката стихна. Зрителите, както забелязах, бяха главно възрастни дами със синкави коси — от онези, които играят бинго и пият коктейли „Блъди Мери“ по време на неделната си късна закуска. В дъното видях Ерик с всичките ми приятели. Беше адски странно, ако ме разбирате, да стоя изправен пред всичките тези хора, които чакаха да кажа нещо.

По време на първите сцени от пьесата се постарах да не мисля за хората в залата. Между другото, тъй като беше дребна, Сали едноокото чудо изпълняваше ролята на моята дъщеря. Изиграхме сцените така, както ги бяхме репетирали. Никой не обърка репликите си, макар че изпълнението ни не се отличаваше с особена артистичност. Когато завесата се спусна след първото действие, трябваше бързо да сменим декора. Този път всички се заеха да помогнат. Пръстите ми останаха невредими, защото гледах да съм по-далече от Еди.

Все още не бях видял Джейми — предполагам, че я бяха освободили от местенето на декорите, защото дрехата ѝ беше ушита от фина материя и можеше да се скъса, ако се закачи на някой пирон, но с цялата работа, която трябваше да свършим, нямах време да мисля за нея. Следващото нещо, което осъзнах, беше вдигането на завесата, при което се върнах отново в света на Хегбърт Съливан, вглеждах се във витрините на магазините и търсех музикалната кутия, която дъщеря ми искаше за Коледа. Бях с гръб към мястото, откъдето Джейми трябваше да излезе на сцената, но усетих как зрителите затаиха дъх при появата ѝ. И преди в залата беше тихо, но сега настъпи абсолютна тишина. Точно тогава с крайчеца на очите си видях как челюстта на Хегбърт, който седеше малко встрани близо до сцената, трепери. Пригответих се да се обърна и когато го направих, разбрах каква е причината.

За пръв път, откакто я познавах, косата ѝ с цвят на мед не беше прибрана в стегнат кок на тила. Спускаше се свободно върху раменете ѝ и беше по-дълга, отколкото предполагах — достигаше до средата на

гърба ѝ. Беше леко посипана с нещо блестящо и на светлината на прожекторите искреще като кристален ореол. Заедно с ефирната бяла дреха, скроена точно за нея, беше удивителна гледка. Изобщо не приличаше на момичето, с което бях израснал, нито на момичето, което неотдавна опознах. Освен това беше гримирана — съвсем малко, само колкото да изпъкне мекотата на чертите ѝ. Беше леко усмихната, сякаш криеше в сърцето си някаква тайна, точно както го изискваше ролята ѝ.

Беше същински ангел.

Знам, че челюстта ми леко увисна и просто стоях там и я съзерцавах, както ми се стори цяла вечност, без да мога да продумам от изненада, докато внезапно не си спомних, че трябва да изрека репликата си. Поех дълбоко въздух и бавно я произнесох.

— Ти си прекрасна — казах най-после и мисля, че всички в залата, от дамите със сини коси до приятелите ми на задния ред, повярваха, че съм искрен.

За пръв път бях улучил верния тон на репликата.

ГЛАВА 9

Малко е да се каже, че писата имаше огромен успех. Зрителите се смяха и плакаха, както всъщност се предполагаше. Но участието на Джейми наистина я превърна в нещо специално и мисля, че всички други актьори бяха смаяни като мен от факта, че всичко се получи толкова хубаво. Изражението на всички лица беше като моето, когато я видях да излиза на сцената, и това придава на писата допълнителна сила, когато изпълняваха ролите си. Първото представление мина без засечка, а на следващата вечер — ако щете вярвайте — имаше още повече зрители. Дори Ерик дойде след спектакъла да ме поздрави, което ме изненада, като се има предвид какво ми беше наприказвал преди това.

— И двамата се представихте добре — каза той простишко. — Гордея се с теб, приятелю.

„Великолепно“, възторгваше се мис Гарбър пред всеки, който беше готов да я слуша или се случеше да мине край нея. Повтори думата толкова пъти, че продължи да кънти в ушите ми дълго след като си бях легнал. Когато завесата се спусна за последен път, потърсих с очи Джейми и я забелязах да стои встрани с баща си. В очите му имаше сълзи — за пръв път го виждах да плаче. Джейми се хвърли в обятията му и двамата останаха прегърнати дълго време. Той галеше косата ѝ и шепнеше „Моят ангел“, а тя стоеше със затворени очи и дори аз усетих как нещо ме стиска за гърлото.

В крайна сметка осъзнах, че да постъпиш „правилно“ не е чак толкова лошо.

След като най-после се разделиха, Хегбърт гордо ѝ даде знак да се присъедини към останалите участници в писата и тя получи безброй поздравления от всички зад кулисите. Знаеше, че е изпълнила ролята си добре, макар и да повтаряше, че не разбира за какво е целият този шум. Беше жизнерадостна както винаги, но толкова красива, че я възприемах по съвсем различен начин. Стоях отзад, за да я оставя да се наслади на успеха си и признавам, че отчасти се чувствах като стария

Хегбърт. Радвах се заради нея и в същото време бях малко горд. Когато накрая ме забеляза да стоя встриани, тя се извини и тръгна към мен. Приближи се и спря.

Погледна ме и се усмихна.

— Лендън, благодаря ти за всичко. Направи баща ми много щастлив.

— Беше ми приятно — отвърнах искрено аз.

Странното беше, че когато го казах, осъзнах, че Хегбърт ще я откара с колата си вкъщи, а аз за пръв път пожелах да я изпратя пеша.

Следващият понеделник започващ по последната ни седмица в училище преди коледната ваканция и датите за контролните бяха определени. Освен това, трябваше да довърша анкетата към молбата си за университета, което бях отложил заради репетициите. През тази седмица възнамерявах да залегна здраво над книгите и да пиша вечер, преди да си легна. Обаче не можех да престана да мисля за Джейми.

Малко е да се каже, че преобразяването й по време на писаната беше поразително и предполагах, че то беше признак за промяна в самата нея. Не знам защо, но така си мислех и затова се учудих, когато на първата сутрин тя се появи облечена както винаги: кафяв пулlover, коса прибрana на кок, карирana пола и всичко останало.

Достатъчен ми беше един поглед, за да видя, че всичко си е постарому и изпитах съжаление към нея. В края на миналата седмица я бяха възприели като нормална — и дори специална — но тя никак си пропусна този шанс. Разбира се, всички се държаха по-мило с нея, а онези, които все още не бяха имали тази възможност, я спираха, за да я похвалят за изпълнението й, но бях убеден, че това няма да продължи дълго. Отношенията, формирани още в детството, трудно се променят и част от мен си задаваше въпроса дали за нея няма да стане по-лошо тепърва. Сега, когато знаеха, че може да изглежда нормална, хората може би щяха да станат още по-безмилостни.

Исках да споделя впечатленията си с Джейми, наистина исках, но смятах да го направя след уикенда. Не само имах да свърша много неща, но ми трябващо малко време, за да намеря най-добрания начин да й го кажа. Честно казано, все още се чувствах малко виновен за нещата, които й наговорих, когато за последен път я изпратих до дома

й, при това не само заради успеха на писцата. Причината беше по-скоро в това, че тя бе продължила да се държи мило с мен и аз осъзнавах, че бях постъпил лошо.

Истината е, че не се замислях дали ще се съгласи да разговаря с мен. Знаех, че ме вижда да се разхождам навън с приятелите си след обяд, докато тя седеше вътре и четеше Библията си, но не правеше опит да се приближи към нас. Но когато си тръгвах от училище в онзи ден, чух, че ме вика и ме попита дали бих искал да я изпратя. Съгласих се, макар че още не бях готов да споделя с нея мислите си. Заради доброто старо време, нали разбирате.

Минутка по-късно Джейми премина направо към същността.

— Спомняш ли си какво ми каза, когато ме изпрати последния път? — попита тя.

Кимнах с глава, но ми се искаше да не беше повдигала въпроса.

— Обеща да изкупиш вината си — каза тя.

За момент се обърках. Смятах, че вече съм го направил с изпълнението си в писцата. Джейми продължи.

— Е, помислих си какво би могъл да направиш — продължи тя, без да ми позволи да кажа и дума — и ето какво ми дойде наум.

Попита ме дали имам нещо против да прибера бурканите от туршия и кутиите за кафе, които беше оставила във всички магазини из града в началото на годината. Стояха на плотовете, обикновено близо до касовия апарат, за да пускат хората в тях монети. Парите бяха предназначени за сираците. Джейми не искаше да проси пари от хората, искаше те да ги дават доброволно. Това според нея беше по християнски.

Спомням си, че бях виждал кутиите на места като „Сесилс“ и „Краун Тиътър“. С приятелите ми имахме навика да подхвърляме в тях кламери и жетони за телефон, когато касиерката не ни гледаше, защото звукът беше като от монета. После се подсмихвахме при мисълта за номера, който бяхме спретнали на Джейми. Представяхме си как отваря някоя от своите кутии, очаквайки поради теглото ѝ да открие вътре голяма сума, но когато я изсипе, намира само кламери и жетони. Понякога човек го хваща срам, когато си спомни какво е правил. Така се случи и с мен.

Джейми видя изражението на лицето ми.

— Не си длъжен да го правиш — каза тя, очевидно разочарована.
— Просто си мислех, че тъй като Коледа наближава, а аз нямам кола, ще ми отнеме прекалено много време, за да ги събера всичките...

— Не — прекъснах я аз. — Ще го направя. И без това нямам кой знае каква работа.

И така, в сряда се заех да изпълня обещанието, дадено на Джейми, въпреки че имах да уча за контролните и още не бях довършил анкетата за университета. Тя ми беше дала списък на всички места, които трябваше да обиколя. Взех от мама колата и започнах от покрайнините на града още на следващия ден. Бурканите и кутиите бяха общо към шестдесет и смятах, че ще успея да ги прибера за един ден. В сравнение с поставянето им събирането щеше да бъде лесно. На Джейми цялата работа ѝ беше отнела шест седмици, защото първо трябвало да намери шайсет подходящи съда, а после успявала да отнесе до магазините само по два-три на ден, защото нямала кола и нямало как да носи повече. Чувствах се малко кофти, когато се заех със задачата, защото проектът си беше на Джейми, но си повтарях, че все пак именно тя ме беше помолила да ѝ помогна.

Обикалях магазин след магазин и събирах кутиите и бурканите, но в края на първия ден осъзнах, че за да прибера всичките, ще ми трябва много повече време, отколкото предполагах. Бях приbral само двадесетина съда, защото бях забравил един прост житетски факт. В такъв малък град като Бофорт беше невъзможно просто да влезеш в магазина и да вземеш кутията, без да побъбриш със собственика или да поздравиш хората, които познаваш. Нямаше как това да стане. Ето защо стоях и търпеливо чаках, докато някой ми разказва за марлина, който хванал миналата есен с въдицата си, или пък мъкнеш кашони, защото след като ме питаха как върви училището, някои продавачи ме молеха да ги занеса отзад, други пък обсъждаха с мен дали да не преместят стенда със списанията от другата страна на магазина. Знаех, че Джейми би се справила чудесно с всичко това, и се опитвах да се държа както тя би искала. В крайна сметка, проектът си беше неин.

За да върви работата по-бързо, не спирах, за да проверя съдържанието на кутиите, преди да се отправя към следващия магазин. Само го прехвърлях от току-що прибрания съд в предишния. Така в

края на първия ден всичките монети бяха събрани в два големи буркана, които отнесох в стаята си. Видях няколко банкноти през стъклото, но макар да не бяха много, бях спокоен, преди да изсипя всичко на пода и да видя, че по-голямата част от монетите са центове. Въпреки че нямаше толкова жетони и кламери, колкото си представях, бях разочарован, когато преброих парите — двадесет долара и тридесет и два цента. Дори през 1958 г. това не бяха много пари, особено пък разделени на тридесет, колкото беше броят на децата.

Но все пак не бях обезкуражен. Реших, че има някаква грешка. На следващия ден събрах няколко дузини съдове, като междувременно побъбрих с двадесетина собственици на магазини. Резултатът беше двадесет и три долара и осемдесет и девет цента.

На третия ден беше още по-зле. След като преброих парите, направо не можех да повярвам. Само единадесет долара и петдесет и два цента. Бяха от магазините долу край брега, където обичаха да се разхождат туристите и тийнейджърите като мен. Голяма работа сме, няма що, казах си аз.

Почувствах се отвратително, като гледах колко малко пари се бяха събрали — общо петдесет и пет долара и седемдесет и три цента — особено като се има предвид, че бурканите бяха стояли в магазините цяла година и ги бях виждал безброй пъти. Тази вечер трябваше да се обадя на Джейми и да й съобщя събраната сума, но просто не можех да го направя. Беше ми казала, че тази година иска да направи нещо много специално за децата, но с тези пари нямаше как да стане — дори аз го разбирах. Затова я изльгах и й казах, че няма да броя парите сам, ще го направим двамата, защото идеята си е нейна. Беше много потискащо. Обещах да й занеса парите следващия следобед след училище. Следващият ден беше 21 декември, най-късият ден в годината. До Коледа оставаха само четири дни.

— Лендън — каза ми тя, след като преброихме парите, — това е цяло чудо.

— Колко са? — попитах аз, въпреки че много добре знаех.

— Тук има почти две стоти четиридесет и седем долара!

Погледна ме, лицето й грееше от радост. Тъй като Хегбърт си беше у дома, беше ми разрешено да вляза във всекидневната и именно

тук Джейми преброи парите. Беше ги подредила на спретнати купчинки на пода, почти всички монети бяха по двадесет и пет и десет цента. Хегбърт седеше на масата в кухнята и пишеше проповедта си. Дори той извърна глава, като чу гласа ѝ.

— Мислиш ли, че са достатъчно? — попита невинно аз.

Тя огледа стаята, сякаш не вярваща на очите си, а по бузите ѝ се стичаха сълзи. Дори след успеха на писцата не беше толкова щастлива. Погледна ме право в лицето.

— Това е... чудесно — каза усмихнато тя. В гласа ѝ имаше повече емоция, отколкото когато и да било преди. — Миналата година събрах само седемдесет долара.

— Радвам се, че тази година парите са повече — казах аз, преглъщайки буцата, заседнала в гърлото ми. — Ако не беше поставила бурканите, толкова рано, сигурно нямаше да събереш и половината.

Знаех, че това е лъжа, но не ме беше грижа. Този път лъжата беше за добро.

Не помогнах на Джейми с избора на играчките — реших, че тя знае по-добре какво би се харесало на децата — но тя настоя да отида с нея в приюта на Бъдни вечер и да присъствам на отварянето на подаръците. „Моля те, Лендън“, каза ми тя и тъй като беше много развълнувана, не ми даде сърце да ѝ откажа.

И така, три дни след това, докато майка ми и баща ми бяха на гости при кмета, аз облякох пепитеното си сако, сложих най-хубавата си вратовръзка и се запътих към колата на мама с подаръка за Джейми под мишница. Бях похарчил последните си пари за един хубав пуловер, защото не можах да измисля какво друго да ѝ купя. Никак не беше лесно да се избере подарък за човек като нея.

В приюта трябваше да бъда в седем часа, но подвижният мост беше близо до пристанището на Морхед Сити и се наложи да изчакам един заминаващ товарен кораб да премине бавно по канала. По тази причина закъснях с няколко минути. Входната врата беше вече заключена и трябваше да удрям по нея, докато накрая мистър Дженкис ме чу. Той запрехвърля ключовете си, докато намери този, който му

трябва, и миг по-късно отвори вратата. Влязох вътре, разтривайки премръзналите си ръце, за да се стопля.

— О... ти пристигна — каза той радостно. — Чакаме те. Влизай. Ще те заведа при другите.

Поведе ме по коридора към занималнята, същата, която бях видял при предишното си идване. Спрях за секунда, за да изпусна въздуха от белите си дробове, преди да прекрача прага...

Беше по-хубаво, отколкото си бях представял.

В средата на помещението видях гигантска елха, украсена с блестящи гирлянди, цветни лампички и стотина ръчно направени украсения. Под нея, пръснати във всички посоки, имаше опаковани подаръци с всякакви размери и форми. Купчината беше доста висока, а децата бяха насядали на пода близо едно до друго, образувайки голям полукръг. Бяха облечени в най-хубавите си дрехи — момчетата с тъмно сини панталони и бели ризи с яки, момичетата с тъмносини поли и блузи с дълги ръкави. Личеше си, че преди голямото събитие всички са били изкъпани, повечето от момчетата бяха подстригани.

На масата до вратата имаше купа с пунш и подноси със сладки във формата на елхички, посипани с оцветена в зелено захар. При децата бяха седнали неколцина възрастни. Някои от по-малките се бяха настанили в скотовете им и със съсредоточен израз на лицата слушаха стиховете на „Вечерта преди Коледа“^[1].

Не видях Джейми, поне не веднага. Първо разпознах гласа й, защото именно тя четеше, а след това я открих сред децата. Седеше на пода пред елхата с подвити под себе си крака.

За моя изненада, тази вечер косата ѝ беше разпусната, точно както вечерта, когато играхме пиесата. Вместо стария кафяв пуловер, който бях виждал безброй пъти, носеше червена плетена блуза с остро деколте, която подчертаваше цвета на светлосините ѝ очи. Изглеждаше страхотно, дори без блестящи искри в косите си и дълга ефирна рокля. Задържах дъха си, без да се усетя, и с крайчеца на очите си видях мистър Дженкинс да ми се усмихва. Изпуснах въздуха и му се усмихнах в отговор, като се опитвах да се овладея.

Джейми вдигна за миг поглед от книгата. Забеляза, че стоя на прага, след което продължи да чете. След няколко минути приключи, изправи се, оправи полата си, заобиколи децата и се отправи към мен. Не знаех какво да правя и останах на мястото си.

Междувременно мистър Дженкинс си беше отишъл.

— Извинявай, че започнах без теб — каза тя, приближавайки се към мен, — но децата бяха толкова развълнувани.

— Няма нищо — отвърнах с усмивка и отново си помислих колко е красива.

— Радвам се, че успя да дойдеш.

— Аз също.

Джейми се усмихна, хвана ме за ръка и ме поведе навътре.

— Да вървим — каза тя. — Помогни ми да раздам подаръците.

През следващия час раздавахме пакетите и наблюдавахме как децата ги отварят един по един. Джейми беше пазарувала из целия град, избирайки по няколко неща за всяко дете в стаята — лични подаръци, каквито не бяха получавали преди. Ръководството и персоналът на приюта също им бяха купили по нещичко. Из стаята хвърчаха хартии, които във вълнението си децата бързаха да маҳнат, навсякъде се чуха радостни възклициания. На мен поне ми се струваше, че всички деца получиха повече от очакваното и не преставаха да благодарят на Джейми.

Когато вълнението попремина и всички подаръци бяха отворени, атмосферата започна да се успокоява. Мистър Дженкинс и една жена, която не бях виждал преди, подредиха стаята. Някои от по-малките деца заспаха под елхата. По-големите се бяха разотишли по стаите си с подаръците и пътъм бяха намалили осветлението. Трите лампи в стаята хвърляха мека светлина, от грамофона в ъгъла приглушено се чухаше „Тиха нощ“. Все още седях на пода до Джейми, която придържаше едно малко момиченце, заспало на скута ѝ. Поради цялата суматоха нямахме възможност да поговорим, не че това имаше значение за когото и да било от нас. И двамата се бяхме втренчили в лампичките на елхата и аз се питах какво ли си мисли Джейми. Ако трябва да бъда честен, от нея направо струеше любов. Мислех си... не, бях абсолютно уверен, че тя беше щастлива от това как мина вечерта и дълбоко в себе си аз също бях доволен. Това беше най-хубавото Рождество в живота ми.

Погледнах към нея. Лицето ѝ отразяваше приглушена светлина и изглеждаше не по-зле от другите момичета, които познавах.

— Купил съм ти нещо — казах накрая. — Имам предвид подарък — говорех тихо, за да не събудя момиченцето, освен това се надявах,

че така ще прикрия нервността в гласа си.

Тя обръна лицето си към мен и се усмихна нежно.

— Нямаше нужда да го правиш — тя също говореше тихо и гласът ѝ прозвучава като музика.

— Знам — отвърнах аз. — Но исках — бях оставил празнично опакования подарък встрани, затова протегнах ръка, взех го и ѝ го подадох.

— Ще го отвориш ли вместо мен? Ръцете ми са заети в момента — тя сведе очи към момиченцето, после отново ги вдигна.

— Не е нужно да го отваряш сега, ако не искаш — казах аз и свих рамене. — Не е нещо особено.

— Не ставай глупав — каза тя. — Ще го отворя само пред теб.

Сведох поглед към подаръка, за да си проясня мозъка, и се заех да го отворя. Дръпнах панделката, като внимавах да не вдигам много шум, и развих хартията. Кутията се показва, оставих хартията настрани, вдигнах капака, издърпах пуловера и го повдигнах, за да ѝ го покажа. Беше кафяв, като онези, които обикновено носех, но реших, че не е лошо да има и един нов.

Имайки предвид радостта, която бях видял по-рано вечерта, не очаквах особена реакция.

— Ето, това е. Не е нещо кой знае какво — казах аз. Надявах се, че не е разочарована.

— Чудесен е, Лендън — каза тя искрено. — Следващия път, когато се видим, ще бъда с него. Благодаря ти.

Замълчахме за малко и отново се зазяпах в лампичките.

— И аз имам нещо за теб — прошепна накрая Джейми. Погледна към елхата и аз проследих погледа ѝ. Подаръкът ѝ беше още под елхата, скрит от части зад стойката. Протегнах ръка да го взема. Беше с правоъгълна форма, огъваше се и беше тежичък. Сложих го на скута си, но дори не се опитах да го отворя.

— Отвори го — каза тя, извърнала лице към мен.

— Не можеш да ми дадеш това казах аз, затаил дъх. Вече знаех какво има вътре и не можех да повярвам, че го е направила. Ръцете ми се разтрепериха.

— Моля те — каза ми тя с най-милия глас, който бях чувал, — отвори го. Искам да е твоя.

Колебаейки се, бавно отворих пакета. Махнах хартията и взех подаръка си много внимателно в ръцете, за да не го повредя. Загледах се като хипнотизиран и прокарах пръсти по овехтялата кожа. Очите ми плувнаха в сълзи. Джейми протегна ръка и я постави върху моята.

Погледнах я, без да знам какво да кажа.

Джейми ми беше дала Библията си.

— Благодаря ти за всичко, което направи — прошепна тя. — Това беше най-хубавата ми Коледа.

Извърнах се, без да пророня и дума, и протегнах ръка към чашата си с пунш. Все още се чуваше хорът на „Тиха нощ“, музиката изпълваше стаята. Отпих една гълтка, защото гърлото ми беше пресъхнало. Докато пиех, през ума ми премина цялото време, което бях прекарал с Джейми. Припомнх си училищния бал и какво беше направила за мен онази вечер, ангелския ѝ вид, когато играхме писета, как я изпращах до дома и как ѝ бях помогнал със събирането на бурканите, пълни с монети за сираците.

Докато тези картини минаваха през главата ми, дишането ми внезапно се успокои. Погледнах към Джейми, после към тавана, стараейки се да остана спокоен, след това отново обърнах очи към нея. Тя ми се усмихваше, а аз отвърнах на усмивката ѝ и. Единственото, на което бях способен, беше да се чудя как можах да се влюбя в момиче като Джейми Съливан.

[1] Коледна поема от анонимен автор, публикувана за пръв път през 1823 г. — Б.пр. ↑

ГЛАВА 10

По-късно същата вечер откарах Джейми от приюта в дома й. В колата отначало се питах дали да не се опитам да я прегърна през рамо, но да си кажа честно, не знаех точно какво изпитва към мен. Признавам, че ми даде най-хубавия подарък, който някога съм получавал. Въпреки че едва ли щях да отворя Библията и да я чета като нея, все пак осъзнавах, че ми беше дарила частица от себе си. Но Джейми беше от хората, способни да дарят бъбрека си на непознат, ако го срещнат на улицата, стига да знаят, че той действително се нуждае от него. Затова не бях сигурен как да разбирам жеста ѝ.

Веднъж ми каза, че не е тъпачка и мисля, че аз също стигнах до това заключение. Може би беше различна от останалите хора, но беше разбрала какво съм направил за сираците. Сега, обръщайки поглед назад към миналото, смяtam, че е била наясно, още когато седяхме на пода във всекидневната им. Предполагам, че когато говореше, че е станало „чудо“, имаше предвид мен.

Спомням си, че докато разговаряхме с Джейми, в стаята влезе баща ѝ, но той всъщност нямаше какво толкова да каже. Според мен старият Хегбърт не беше на себе си напоследък. О, с проповедите му всичко беше наред, все така продължаваше да клейми прелюбодейците, но в последно време те като че ли станаха по-кратки. Освен това внезапно замълчаваше и на лицето му се появяваше странно изражение, сякаш мислеше за нещо друго, нещо тъжно.

Не знаех какво означава това, тъй като не го познавах добре. А когато Джейми говореше за него, сякаш описваше съвсем друг човек. По-скоро бих повярвал, че има две луни на небето, отколкото че Хегбърт има чувство за хумор.

Както и да е, той влезе в стаята, докато с Джейми брояхме парите. Тя се изправи с наслъзени очи, а той сякаш дори не ме забеляза. Каза ѝ, че се гордее с нея и че я обича. След това се отправи бавно към кухнята, за да продължи да работи върху проповедта си. Дори не ме поздрави. Знам, че не бях най-религиозният младеж сред

паството му, но въпреки това поведението му ми се видя някак странно.

Докато си мислех за него, погледнах Джейми, която седеше до мен. Гледаше през прозореца, лицето ѝ беше спокойно и леко усмихнато, но сякаш беше някъде далече. Усмихнах се. Може би си мислеше за мен. Бавно приближих ръката си до нейната, но тя наруши мълчанието, преди да съм я докоснал:

— Лендън — попита тя, обръщайки се към мен, — мислиш ли си понякога за Бога?

Отдръпнах ръката си. Когато мислех за Бог, обикновено си го представях като на онези стари картини, които бях виждал по църквите — гигантска фигура с бяла роба и развята коса, сочеща обвинително с пръст или нещо подобно, но знам, че тя нямаше предвид това. Говореше за Божия промисъл. Не ѝ отговорих веднага.

— Разбира се — казах аз. — Понякога.

— Питал ли си се защо всичко се случва по един, а не по друг начин?

Кимнах неуверено.

— Напоследък аз често си мисля за това.

Може би дори по-често от обикновено, помислих си аз, но замълчах. Усещах, че иска да каже още нещо.

— Знам, че Господ има план за всеки от нас, но понякога просто не мога да разбера посланието му. С теб случвало ли се е?

Каза го, сякаш през цялото време съм си мислил само за това.

— Ами — започнах аз, опитвайки се да бъльфирам — не смятам, че винаги трябва да го разбираме. Мисля, че понякога просто трябва да имаме вяра.

Трябва да призная, че беше доста добър отговор. Предполагам, че поради чувствата ми към Джейми, мозъкът ми работеше малко побързо от обикновено. Личеше си, че се замисли върху думите ми.

— Да — най-после каза тя. — Прав си.

Усмихнах се вътрешно и смених темата, тъй като разговорите за Господ не предразполагат към романтични чувства.

— Знаеш ли — рекох небрежно, — тази вечер, когато седяхме край елхата, беше много хубаво.

— Да, така е — съгласи се тя. Но мислите ѝ все още бяха заети с нещо друго.

— И ти беше много хубава.

— Благодаря ти.

Думите ми не постигнаха желания ефект.

— Може ли да те попитам нещо? — казах аз с надеждата да я върна към действителността.

— Разбира се — отвърна тя.

Поех дълбоко дъх.

— Утре след църквата... след като прекараш известно време с баща си... искам да кажа... — спрях за момент и я погледнах. — Имаш ли нещо против да дойдеш на Коледа у дома за вечеря?

Макар и да беше все още обърната към прозореца, забелязах как на лицето ѝ се изписва лека усмивка.

— Да, Лендън, с удоволствие.

Въздъхнах облекчено. Не можех да повярвам, че наистина я поканих, и се чудех как стана това. Минах по улиците край украсените с коледни светлини прозорци и пресякох градския площад на Бофорт. Няколко минути по-късно най-сетне се пресегнах и хванах ръката ѝ. Като завършек на прекрасната вечер, тя не я дръпна.

Когато спрях пред тяхната къща, във всекидневната все още светеше и зърнах Хегбърт зад завесите. Предполагам, че е чакал, за да разбере как е минала вечерта в приюта. Или пък, за да се увери, че не целувам дъщеря му на прага. Знам, че не би одобрил такова нещо.

Мислех си какво да направя, когато накрая се сбогуваме — имам предвид, когато излезем от колата и се запътим към вратата. Джейми беше мълчалива и доволна. Смятам, че поканата ми да дойде на гости у дома на другия ден я зарадва. След като беше достатъчно умна, за да разбере какво бях направил за сирачетата, реших, че може би ще е достатъчно умна, за да осъзнае защо я каня. Според мен дори беше наясно, че всъщност за пръв път ѝ предлагам да бъде с мен по мое собствено желание.

Тъкмо бяхме стигнали до стъпалата, когато видях Хегбърт да надзвърта иззад завесите, след което се отдръпна. При някои родители, например като тези на Анджела, това означава, че са разбрали, че си на прага им и разполагаш с около минута, преди да отворят вратата.

Обикновено и минута ви стига, за да се погледнете с момичето в очите и да съберете кураж да се целунете. Не ви трябва по-дълго време.

Не знаех дали Джейми би ме целунала. Фактически се съмнявах, че ще го направи. Но беше толкова хубава с разпуснатата си коса и след всичко, което се беше случило тази вечер, не ми се искаше да пропусна тази възможност, ако реши да го направи. Вече усещах гъделичкане в стомаха, когато Хегбърт отвори вратата.

— Чух ви, че пристигате — тихо каза той. Кожата му беше жълтеникава както обикновено, но освен това изглеждаше и уморен.

— Здравейте, Преподобни Съливан — поздравих го аз унило.

— Здравей, тате — каза щастливо Джейми секунда по-късно. — Иска ми се да беше дошъл с нас тази вечер. Беше прекрасно.

— Радвам се за вас — след това се стегна и се прокашля. — Ще ви оставя да си пожелаете лека нощ. Оставям вратата отворена.

Обърна се и се запъти към всекидневната. Знаех, че ни вижда от мястото, където седна. Правеше се, че чете, но не можех да видя какво държи в ръцете си.

— Прекарах чудесно тази вечер, Лендън — каза Джейми.

— Аз също — отвърнах, усещайки, че Хегбърт ме гледа. Чудех се дали се досеща, че съм държал ръката ѝ в колата, докато се прибрахме.

— В колко часа да дойда утре? — попита ме тя.

Веждите на Хегбърт леко се повдигнаха.

— Ще дойда да те взема. В пет добре ли е?

Тя погледна през рамо.

— Татко, имаш ли нещо против да отида на гости на Лендън и родителите му утре?

Хегбърт вдигна ръка към очите си, разтърка ги и въздъхна.

— Щом е важно за теб, не възразявам — отвърна той.

Не беше най-вълнуващият вот на доверие, който съм получавал, но ми стигаше.

— Какво да донеса? — попита тя. В Южните щати беше традиция да се задава този въпрос.

— Няма нужда да носиш нещо — отговорих аз. — Ще те взема в пет без петнадесет.

Постояхме около минута, без да си кажем нищо друго. Забелязах, че Хегбърт започна да става нетърпелив. Не беше прелистил нито една

страница от книгата си, откакто бяхме застанали на вратата.

— До утре — каза тя накрая.

— Да — отвърнах аз.

Джейми погледна към краката си, след това пак към мен.

— Благодаря, че ме докара до вкъщи.

После се обърна и влезе вътре. Когато затваряше вратата, тя се обърна за миг. На лицето ѝ играеше лека усмивка.

На другия ден я взех в определения час и с радост видях, че отново е разпуснала косата си. Беше облечена с пуловера, който ѝ бях подарил, точно както обеща.

Мама и татко бяха малко изненадани, когато ги попитах дали ще имат нещо против, ако Джейми дойде на вечеря. Не беше голяма работа, защото когато татко си беше у дома, мама заръчваше на готвачката ни Хельн да пригответя храна, която би стигнала за една малка армия.

Мисля, че не съм го споменавал преди — това за готвачката. Имахме прислужница и готвачка не само защото семейството ми можеше да си го позволи, но и защото мама не беше най-добрата домакиня на света. От време на време ми пригответяше доста сносни сандвичи за обяд, но понякога ноктите ѝ се оцветяваха от горчицата и трябваше да минат три-четири дни, докато се изчистят. Без Хельн щях да се храня със загоряло картофено пюре и препечени пържоли. За щастие, татко разбрал това веднага щом са се оженили, така че готвачката и прислужницата бяха в дома ни още от времето, преди да се родя.

Макар че къщата ни беше по-голяма от повечето домове наоколо, все пак не беше палат или нещо такова. Готвачката и прислужницата не живееха при нас, тъй като нямахме отделни помещения за тях. Татко купил къщата заради историческата ѝ стойност. Въпреки че Черната брада не е живял в нея, което щеше да бъде по-интересно за някой като мен, тя е била собственост на Ричард Добс Спейт, който подписал Конституцията. Той имал и ферма в околностите на Ню Бърн, на около шестдесет и пет километра нагоре по пътя, и е погребан там. Къщата ни може и да не е толкова известна като фермата, където е погребан Добс Спейт, но все пак даваше основание на баща ми да се хвали с нея

в залите на Конгреса. Когато се разхождаше из градината, виждах как мечтае за политическото наследство, което искаше да остави. Това някак си ми навяваше тъга, защото каквото и да правеше, никога нямаше да надмине стария Ричард Добс Спейт. Исторически събития като подписането на Конституцията се случват веднъж на няколкостотин години, така че колкото и да се стараеш, обсъждайки субсидиите за тютюна или заклеймявайки „червената опасност“, не можеш никога да надхвърлиш нивото на такова събитие. Знаеше го дори човек като мен.

Къщата беше включена в *Националния регистър на историческите места* — предполагам, че все още е там — и макар че Джейми вече беше идвала веднъж, когато пристигнахме, отново се огледа смяяно. Майка ми и баща ми се бяха издокарали, както и аз. Мама целуна Джейми за добре дошла по бузата. Гледах я и си мислех, че води пред мен по точки в това отношение.

Вечерята беше прилична, доста официална, с четири блюда, но не и скучна или нещо такова. Разговорът между родителите ми и Джейми вървеше великолепно — както би се изразила мис Гарбър. Аз се опитах да се шегувам, но не успях да впечатля майка ми и баща ми. Джейми обаче се смееше и реших, че това е добър знак.

След вечеря й предложих да се поразходим в градината, макар че беше зима и нищо не цъфтеше. Облякохме палтата си и излязохме в студения зимен въздух. Виждах как дъхът ни се превръща в облаци пара.

— Родителите ти са чудесни хора — каза ми тя.

Мисля, че не беше взела присърце проповедите на Хегбърт.

— Свестни са — отговорих аз. — По свой собствен начин. Особено мама, много е добра.

Казах го не само защото беше вярно, но и защото децата казваха същото за Джейми. Надявах се, че ще разбере намека.

Тя спря да погледне розовите храсти. Приличаха на чворести пръчки и не виждах защо се интересува толкова от тях.

— Вярно ли е това за дядо ти? — попита ме тя. — Историите, които разказват хората?

Явно не беше схванала намека ми.

— Да — отвърнах аз, опитвайки се да скрия разочарованietо си.

— Колко тъжно — отбеляза простишко тя. — В живота има много по-важни неща от парите.

— Зная.

Джейми ме погледна.

— Наистина?

Отговорих ѝ, без да я гледам в очите. Не ме питайте защо.

— Зная, че това, което е направил дядо ми, е лошо.

— Но ти искаш да поправиш стореното от него, нали?

— Да си призная, не съм мислил по този въпрос.

— Все пак би ли го направил?

Не отговорих веднага и тя се извърна настрани. Отново се загледа в чворестите стебла на розовите храсти и изведнъж осъзнах, че ѝ се искаше да кажа „да“. Тя би постъпила точно така, без да се замисля.

— Защо правиш така? — изтърсих аз, преди да успея да се спра, и усетих как бузите ми почервняват от прилива на кръв. — Искам да кажа, че ме караш да се чувствам виновен. Нищо лошо не съм сторил. Просто се е случило да се родя в това семейство.

Тя протегна ръка и докосна едно клонче.

— Това не означава, че не можеш да поправиш стореното — каза тя меко. — Когато имаш тази възможност.

Дори и за мен беше ясно какво има предвид и дълбоко в себе си знаех, че е права. Но ако изобщо стигнеш до такова решение, то щеше да е някъде в бъдещето. В момента в ума ми се въртяха по-важни неща. Върнах разговора към тема, с която бих се справил по-добре.

— Баща ти харесва ли ме? — попитах аз.

Исках да знам дали Хегбърт щеше да ми позволи да я видя пак.

Мина известно време, преди да ми отговори.

— Баща ми — каза бавно тя — се тревожи за мен.

— Така е с всички родители, нали?

Тя погледна към краката си, после встрани и накрая отново към мен.

— Мисля, че при него е по-различно, отколкото при повечето родители. Но баща ми наистина те харесва и знае, че съм щастлива, когато те виждам. Затова ми позволи да дойда днес у вас на вечеря.

— Радвам се, че ти позволи — искрено казах аз.

— Аз също.

Погледнахме се в очите под светлината на лунния сърп. За малко да я целуна, но тя се извърна твърде бързо и каза нещо, което ме стъписа.

— Баща ми се тревожи и за теб, Лендън.

От начина, по който го каза — меко и в същото време тъжно — разбрах, че тревогата му е породена не просто от това, че ме смята за безответорен, че скрит зад дърветата го наричах с какви ли не имена, не и дори и заради това, че принадлежи на семейство Картър.

— Защо? — попитах я аз.

— По същата причина, поради която и аз — отвърна тя. Не ми даде никакви обяснения и именно тогава разбрах, че крие нещо, нещо, което не може да ми каже и я натъжава. Чак по-късно научих тайната ѝ.

Без съмнение, да се влюбя в момиче като Джейми Съливан беше най-стренното нещо, което някога ми се е случвало. Не само че не бях си мислил за нея дотогава, въпреки че бяхме израсли заедно, но имаше нещо различно и в начина, по който се бяха развили чувствата ми. Беше съвсем различно от онова, което чувствах към Анджела, която целунах още първия път, щом останахме насаме. Все още не бях целувал Джейми. Дори не я бях прегръщал, нито я бях водил в „Сесилс“ или на кино. Не бях правил нищо от нещата, които обикновено правя с момичетата, и все пак някак си се бях влюбил.

Проблемът беше, че не знаех какви са нейните чувства към мен.

О, да, имаше някои признания, които не ми убягнаха. Библията, разбира се, беше най-важният, а също и начина, по който ме погледна, когато затвори вратата на Бъдни вечер. Освен това, ми беше позволила да държа ръката ѝ на връщане от сиропиталището. Според мен определено имаше нещо. Само че не бях съвсем сигурен каква да бъде следващата ми стъпка.

Когато я отведох у тях след коледната вечеря, попитах дали има нещо против да я посещавам от време на време и тя ми отговори, че би било чудесно. Точно така каза: „Би било чудесно.“ Не приех липсата на ентузиазъм като нещо лично. Джейми говореше като възрастна и мисля, че точно затова се разбираше толкова добре с по-старите хора.

На следващия ден отидох у тях и първото нещо, което забелязах, беше, че колата на Хегбърт не е на пътеката, която водеше към къщата. Когато тя отвори вратата, знаех, че не трябва да питам дали мога да вляза.

— Здравей, Лендън — каза тя както винаги, все едно е изненадана, че ме вижда. Косата ѝ отново беше пусната и аз приех това като положителен знак.

— Здравей, Джейми — отвърнах небрежно аз.

Тя посочи столовете.

— Татко не е вкъщи, но можем да седнем на верандата, ако нямаши нищо против.

Не ме питайте как се случи, защото все още не мога да си го обясня. В един момент стоях там, пред нея, и се канех да тръгна към единния край на верандата, в следващия направих съвсем друго. Вместо към столовете, пристъпих към нея и протегнах ръка. Взех ръката ѝ в своята и я гледах право в очите, приближавайки се все повече към нея. Тя не отстъпи назад, но очите ѝ леко се разшириха и за миг си помислих, че съм постъпил неправилно, като се чудех дали да продължа. Спрях, усмихнах се и наклоних глава настрани. Следващото нещо, което видях, беше, че тя също свежда глава със затворени очи и лицата ни се доближават едно към друго.

Не беше дълго и, разбира се, не беше като целувките, които виждате във филмите днес, но беше прекрасно. Всичко, което си спомням, че когато устните ни се докоснаха, знаех, че помня този миг цял живот.

ГЛАВА 11

— Ти си първото момче, което целувам — каза ми тя.

Беше няколко дни преди Нова година. С Джейми стояхме на железния кей в Пайн Нол Шорс. За да стигнем дотам, трябаше да минем по моста над Вътрешноконтиненталния воден път и да навлезем малко по-навътре в острова. Днес някои от крайбрежните парцели тук са сред най-скъпите в щата, но тогава имаше предимно пясъчни дюни, които стигаха до горите на Морския национален парк.

— Помислих си, че може би е така.

— Защо? — попита невинно тя. — Не го ли направих както трябва?

Явно нямаше да се притесни кой знае колко, ако бях казал „не“, но нямаше да е истина.

— Целуваш се страхотно — отвърнах аз и стиснах ръката ѝ.

Тя кимна и се обърна към океана, а в очите ѝ отново се появи онзи отнесен израз. Това се случваше все по-често напоследък. Наблюдавах я мълчаливо известно време, но накрая не издържах.

— Добре ли си, Джейми?

Тя не отвърна на въпроса ми и смени темата.

— Бил ли си някога влюбен?

Прокарах ръка през косата си и я погледнах невинно.

— Имаш предвид досега?

Казах го като Джеймс Дийн, така както Ерик ме беше учили да отговоря, ако се случи някое момиче да ми зададе този въпрос. Ерик много го биваше с момичетата.

— Питам те сериозно, Лендън — каза тя, като ми хвърли кос поглед.

Предполагам, че и Джейми беше гледала филмите с Джеймс Дийн. Разбрах, че с нея щях да падам на земята и да излитам високо за по-кратко време, отколкото е нужно да убиеш комар. Не бях съвсем сигурен дали ми харесваше тази част от нашата връзка, макар че да си

призная честно, това ме държеше нащрек. Все още бях замаян, докато си мислех за въпроса ѝ.

— Всъщност да — рекох накрая.

Очите ѝ все още бяха втренчени в океана. Предполагам, че според нея имах предвид Анджела, но връщайки се назад, осъзнах, че онова, което изпитвах към Анджела, беше съвсем различно от чувствата ми сега.

— Как разбра, че е любов? — попита ме тя.

Гледах как бризът леко развява косите ѝ и знаех, че не е моментът да се преструвам на такъв, какъвто всъщност не съм.

— Ами — започнах аз сериозно — човек разбира, че това е любов, когато единственото ти желание е да бъдеш заедно с другия човек и знаеш, че той се чувства по същия начин.

Джейми се замисли върху думите ми, после се усмихна.

— Разбирам — каза тя меко.

Изчаках да продължи, но тя мълчеше и внезапно осъзнах още нещо. Може би Джейми нямаше голям опит с момчетата, но честно казано, си играеше с мен, все едно свиреше на арфа.

През следващите два дни отново ходеше с коса, прибрана на кок.

* * *

В новогодишната вечер заведох Джейми на вечеря. Беше първата истинска среща, на която някога беше ходила. Отидохме във „Фловинс“, малък крайбрежен ресторант в Морхед Сити. Беше от онзи тип ресторанди, където има покривки и свещи на масите и пет вида сребърни прибори за всеки. Сервитъорите бяха облечени в бяло и черно като икономи, а през огромните прозорци, заслонили цялата стена, се виждаше лунната пътека, очертала се върху бавно надигащите се вълни.

Имаше също така пианист и певец. Не идваха всяка вечер или през уикендите, а само по празниците, когато се очакваше ресторантът да е пълен. Трябваше да направя резервация и първия път, когато се обадих, ми казаха, че нямат свободни места. Помолих мама да им позвъни и веднага се намериха места. Предполагам, че собственикът

искаше баща ми да му направи услуга или нещо от този род, а може би просто не искаше да го ядоса, тъй като знаеше, че дядо все още е жив.

Всъщност идеята да заведа Джейми на някое специално място беше на мама. Преди известно време, в един от онези дни, когато Джейми носеше косата си на кок, споделих с мама това, което преживявах.

— Мисля само за нея, мамо — признах си аз. — Знам, че ме харесва, но не съм сигурен дали изпитва същите чувства, каквите и аз.

— Толкова много ли означава тя за теб? — попита мама.

— Да — тихо отговорих аз.

— Е, и какво си опитвал да направиш досега?

— Какво имаш предвид?

Мама се усмихна.

— Имам предвид, че младите момичета, дори и Джейми, обичат да се чувстват специални.

Замислих се върху думите ѝ за момент, малко объркан. Нима не се опитвах да направя точно това?

— Ами холя у тях всеки ден — казах аз. Мама постави ръка на коляното ми. Въпреки че не беше голяма домакиня и понякога не се церемонеше много с мен, както вече ви казах, тя наистина беше много добра.

— Това, че ходиш у тях, е хубаво, но не е романтично. Трябва да направиш нещо, което наистина ще ѝ покаже какво изпитваш към нея.

Предложи ми да ѝ купя някакъв парфюм и макар да знаех, че Джейми наистина би се за радвала, не ми се струваше много подходящо за нея. Една от причините беше, че Хегбърт не ѝ позволяваше изобщо да се гримира — единственото изключение беше коледната пиеца — и бях сигурен, че няма да може да използва парфюма. Обясних това на мама и тогава тя предложи да я заведа на вечеря.

— Не ми останаха никакви пари — рекох аз унило. Макар че семейството ми беше заможно и редовно получавах джобни, ако ги изхарчех твърде бързо, никога не ми отпускаха допълнително пари. „Така човек се учи да бъде отговорен“, обясни веднъж баща ми.

— Какво стана с парите ти в банката?

Въздъхнах, а мама седеше и слушаше мълчаливо, докато ѝ обясня какво бях направил. Когато свърших, на лицето ѝ се изписа

спокойно задоволство, като че ли най-после се беше убедила, че вече съм пораснал.

— Остави това на мен — каза тя меко. — Просто разбери дали иска да отидете някъде и дали Преподобният Съливан ще й позволи. Ако всичко е наред, ще намерим начин да го осъществим. Обещавам ти.

На другия ден отидох в църквата. Предполагах, че Хегбърт ще е в кабинета си. Все още не бях говорил с Джейми, защото знаех, че трябва да получи разрешението му и исках аз да съм този, който да го попита дали ще я пусне. Мисля, че това се дължеше на факта, че Хегбърт не ме посрещаше особено радушно, когато посещавах дома му. Щом ме видеше да се задавам по пътеката — и той като Джейми имаше шесто чувство за това — винаги надничаше през завесите и после скриваше главата си зад тях, мислейки, че не съм го видял. Когато чуках на вратата, минаваше доста време, преди да ми отвори, сякаш идваше чак от кухнята. Гледаше ме дълго време, след това поемаше дълбоко дъх и клатеше глава, преди най-после да ме поздрави.

Вратата беше леко отворена и го видях да седи на бюрото си с очила, кацнали на носа му. Преглеждаше някакви книжа — приличаха на финансови документи — и разбрах, че работи върху бюджета на църквата за следващата година. Дори и пасторите трябва да плащат сметки.

Почуках на вратата и той вдигна поглед с интерес, сякаш очакваше някой друг член на паството, но като ме видя, събрчи вежди.

— Здравейте, Преподобни Съливан — рекох учтиво. — Ще ми отделите ли няколко минути?

Изглеждаше дори по-изтощен от обикновено и предположих, че не се чувства добре.

— Здравей, Лендън — поздрави ме уморено той.

Между другото, бях се издокарал специално за случая, носех сако и вратовръзка.

— Може ли да вляза?

Кимна ми леко и аз влязох. С жест ме покани да седна на стола от другата страна на бюрото му.

— Какво мога да направя за теб? — попита той.

Настаних се на стола доста притеснен.

— Ами, сър, искам да ви попитам нещо.

Той ме изгледа изпитателно и накрая попита:

— Свързано ли е с Джейми?

Поех дълбоко дъх и отвърнах:

— Да, сър. Искам да ви попитам дали имате нещо против да я заведа на вечеря на Нова година.

Той въздъхна.

— Това ли е всичко?

— Да, сър — отговорих аз. — Ще я върна вкъщи, когато ми кажете.

Отец Съливан свали очилата си, изтри ги с носната си кърпичка и отново си ги сложи. Мисля, че го направи, за да има време да помисли върху думите ми.

— Ще бъдат ли и родителите ти с вас? — попита той.

— Не, сър.

— Тогава не мисля, че е възможно. Но ти благодаря, че първо поиска разрешение от мен.

После сведе очи към книжата си, с което искаше да ми подскаже, че е време да си вървя. Станах от стола и се запътих към вратата. Преди да изляза, го погледнах отново.

— Преподобни Съливан?

Той вдигна поглед, учуден, че още не съм си тръгнал.

— Съжалявам за онези неща, които правех, когато бях по-малък, и съжалявам, че невинаги съм се отнасял към Джейми както заслужава. Но отсега нататък всичко ще бъде различно. Обещавам ви.

Имах чувството, че вижда през мен. Казаното от мен не беше достатъчно.

— Обичам я — заявих аз накрая и думите ми отново привлякоха вниманието му.

— Знам, че я обичаш — каза тъжно той, — но не искам да я виждам да страда.

Може би си въобразявах, но мисля, че видях очите му да се насълзяват.

— Няма да ѝ причиня болка — казах аз.

Той се извърна и погледна през прозореца, наблюдавайки как зимното слънце се опитва да пробие облаците. Денят беше мрачен и студен, духаше остър вятър.

— Върни я вкъщи в десет — най-после рече той с такъв тон, сякаш знаеше, че решението му е неправилно.

Усмихнах се и исках да му благодаря, макар че не го направих. Чувствах, че иска да остане сам. Когато погледнах през рамо на път към вратата, с учудване забелязах, че е закрил лицето си с ръце.

Отправих поканата си към Джейми един час по-късно. Първо ми каза, че не е сигурна, че ще може да дойде, но й обясних, че вече съм говорил с баща ѝ. Беше изненадана и мисля, че започна да ме гледа с други очи. Не й казах, че когато си тръгвах от кабинета му, май бях видял Хегбърт да плаче. Не само защото не разбирах напълно причината, но и защото не исках да я тревожа. Вечерта обаче отново поговорих с мама и тя ми даде възможно обяснение. Честно казано, видя ми се съвсем разумно. Хегбърт може би беше осъзнал, че дъщеря му вече е голямо момиче и постепенно я губи заради мен. До известна степен се надявах да е така.

Взех я точно в уречения час. Въпреки че не я бях молил да бъде с пусната коса, тя го беше направила заради мен. Мълчахме, докато прекосим моста и се спуснем към брега, където беше ресторантът. Когато стигнахме, лично собственикът дойде при нас и ни отведе до масата, която беше една от най-добрите.

Ресторантът вече беше препълнен и хората се забавляваха. На Нова година всички са облечени модно. Ние бяхме единствените тийнейджъри, но все пак не смятам, че изглеждахме не на място.

Джейми никога не беше идvala във „Фловинс“ и й трябваха няколко минути, за да огледа мястото. Изглеждаше развлнувана и щастлива и веднага разбрах, че мама беше права.

— Тук е чудесно — каза тя. — Благодаря ти, че ме покани.

— Удоволствието е мое — искрено отвърнах аз.

— Бил ли си тук преди?

— Няколко пъти. Майка ми и баща ми обичат да идват понякога, когато той се прибира от Вашингтон.

Тя извърна глава към прозореца и се загледа в един кораб със запалени светлини, който минаваше край ресторанта. За момент като че ли беше изпълнена с възхищение.

— Тук е прекрасно — каза тя.

— И ти си прекрасна.

Джейми се изчерви.

— Не го казваш сериозно, нали?

— Напротив — тихо казах аз. — Съвсем сериозен съм.

Държахме се за ръце, докато чакахме вечерята и разговаряхме за някои неща, случили се през последните няколко месеца.

Тя се смя, когато говорихме за училищния бал и аз най-сетне ѝ казах защо съм я поканил. Не ми се разсърди, подмина признанието ми с жизнерадостен смая и тогава разбрах, че отдавна се е досетила за причината.

— Ще ме поканиш ли пак? — подразни ме тя.

— Със сигурност.

Вечерята беше вкусна — и двамата си поръчахме костур и салата — и когато сервитьорът накрая взе празните ни чинии, музиката засвири. Оставаше още един час до времето, когато трябваше да я заведа вкъщи и ѝ предложих да потанцуваме.

В началото бяхме единствените на дансинга и всички ни гледаха. Мисля, че разбираха какво изпитваме един към друг и това им напомняше за времето, когато също са били млади. Виждах как ни се усмихват с тъга. Светлината беше приглушена и когато певецът започна една бавна мелодия, аз я притиснах по-плътно до себе си със затворени очи, чудейки се дали някога през живота си съм изпитвал такова блажено щастие. Но в същото време знаех, че не е имало такъв момент.

Бях влюбен и това чувство беше много по-прекрасно, отколкото някога съм си представял, че може да бъде.

След Нова година прекарахме заедно седмица и половина, като правехме нещата, обичайни за младите двойки по онова време, макар че понякога тя ми изглеждаше уморена и апатична. Ходехме до плажа при Форт Мейкън или се разхождахме край река Нюс, разговаряхме и хвърляхме камъчета във водата, наблюдавайки вълничките, които се образуваха. Макар че беше зима и океанът беше с цят на желязо, това бяха нещата, които и двамата обичахме да правим. След около час Джейми обикновено ме молеше да я закарам у тях и докато пътувахме в колата, държахме ръцете си. Струваше ми се, че понякога тя дори се

унася в сън още преди да стигнем, друг път не спираше да говори през цялото време и аз едва успях да вметна по някоя дума.

Разбира се, да прекарвам времето си с Джейми означаваше да правя нещата, които ѝ харесват. Въпреки че не посещавах часовете за изучаване на Библията, на които тя ходеше — все пак не исках да приличам на идиот пред нея — посетихме приюта още два пъти и всеки път се чувствах все по-удобно. Веднъж се наложи да си тръгнем по-рано, защото тя вдигна температура. Дори и за моите нетрениирани очи беше ясно, че лицето ѝ гори.

Целувахме се пак, макар и не всеки път, когато бяхме заедно. Дори и не си помислях да се опитам да премина към по-интимната фаза. Просто не беше нужно. Имаше нещо толкова хубаво, когато я целувах, нещо нежно и почтено и това ми беше достатъчно. Колкото повече я опознавах, толкова повече осъзнавах, че Джейми е била неразбрана през целия си живот не само от мен, но и от всички останали.

Тя не беше само дъщерята на пастора, не само четеше Библията и даваше всичко от себе си, за да помога на другите. Тя беше също така едно седемнайсетгодишно момиче със същите надежди и съмнения като мен. Поне така предполагах, докато накрая тя не ми го каза сама.

Никога няма да забравя този ден, защото беше много тиха, а аз през целия ден имах странното чувство, че в главата ѝ се върти нещо важно.

Изпращах я пеша до вкъщи от „Сесилс“ в съботата преди края на ваканцията. Духаше силен, пронизващ североизточен вятър. Беше се появил още предищната сутрин и за да ни бъде по-топло, вървяхме притиснати един до друг. Беше ме хванала под ръка и пристъпвахме бавно, доста по-бавно от обикновено, и си личеше, че отново не се чувства добре. В действителност не ѝ се излизаше с мен поради лошото време, но аз я помолих да дойде заради приятелите ми. Помня, че си помислих, че вече е време да разберат за нас. Но както нерядко се случва, възникна проблем — нямаше никой от тях в кафенето. Подобно на другите крайбрежни градчета, през зимата нямаше много хора.

Тя мълчеше, докато вървяхме, и разбрах, че мисли как да ми каже нещо. Начинът, по който започна разговорът, беше неочекван.

— Хората смятат, че съм странна, нали? — наруши тя най-после тишината.

— Кого имаш предвид? — попитах аз, макар и да знаех отговора.

— Хората в училище.

— Не, не е вярно — излъгах аз.

Целунах я по бузата и притиснах ръката ѝ до себе си. Тя потрепна и мога да кажа, че някак ѝ бях причинил болка.

— Добре ли си? — попитах загрижен.

— Добре съм — успокои се отново и продължи започнатата тема.

— Ще ми направиш ли една услуга?

— Всичко, каквото пожелаеш.

— Ще ми обещаеш ли отсега нататък да ми казваш само истината? Имам предвид винаги.

— Обещавам.

Тя спря внезапно и ме погледна право в очите.

— Лъжеш ли ме в момента?

— Не — защитих се аз, питайки се накъде клони. — Обещавам, че отсега нататък винаги ще ти казвам истината.

Шом го изрекох, усетих, че ще съжалявам за това. Тръгнахме отново. Докато вървяхме надолу по улицата, погледнах ръката ѝ, промушена под моята, и видях голяма синина на безименния ѝ пръст. Нямах представа как се е появила, предищния ден я нямаше. За секунда си помислих, че може би аз съм я причинил, но се сетих, че дори не съм я докосвал на това място.

— Хората мислят, че съм странна, нали? — попита отново тя.

Дъхът излизаше от устата ми на кълба.

— Да — отговорих ѝ накрая. Заболя ме при тези думи.

— Защо? — изглеждаше почти нещастна.

Замислих се какво да ѝ кажа.

— Хората имат различни причини — казах неопределено, като правех всичко възможно да не продължаваме с този разговор.

— Но защо по-точно? Заради баща ми? Или защото се опитвам да съм добра с тях?

Не исках да говоря повече на тази тема.

— Може би — това беше единственото, което можах да кажа.
Чувствах се неудобно.

Джейми беше потисната и известно време вървяхме мълчаливо.

— И ти ли мислиш, че съм странна? — попита тя.

От начина, по който го каза, ме заболя повече отколкото предполагах. Почти бяхме стигнали до тях, но аз спрях и я притеглих към себе си. Целунах я и когато се разделихме, тя сведе очи към земята.

Поставих пръста си под брадичката ѝ, повдигнах главата ѝ и я накарах да ме погледне.

— Ти си прекрасен човек, Джейми. Ти си красива, мила, нежна... ти си всичко, което аз бих искал да бъда. Ако хората не те харесват или ако мислят, че си странна, това си е тухен проблем.

В сивкавата светлина на студения зимен ден видях как долната ѝ устна затрепери. Моята също трепереше и изведнъж усетих, че сърцето ми бие все по-бързо. Погледнах я в очите, усмихнах ѝ се, влагайки всичките си чувства, и знаех, че не мога повече да задържам думите, които напираха да излязат.

— Обичам те, Джейми — казах аз. — Ти си най-хубавото нещо, което някога ми се е случвало.

За пръв път казвах подобни думи на друг човек. Бях ги изричал само пред най-близките в семейството си. Когато преди това съм си представял, че ще ги кажа на някой друг, смятах, че ще бъде някак си трудно, но не беше така. Никога не съм бил по-сигурен в нещо.

Макар че щом ги изрекох, Джейми наведе глава и се разплака, облегната на мен. Прегърнах я, чудейки се какво не е наред. Беше толкова тъничка, че ръцете ми я обхванаха цялата. Беше отслабнала още повече през последната седмица и половина. Спомних си, че почти не докосваше храната си. Дълго плака, заровила лице в гърдите ми. Не знаех какво да мисля, не знаех дали изпитва същите чувства като мен. Въпреки това не съжалявах за думите си. Истината си е истина, а аз току-що ѝ бях обещал, че вече никога няма да я лъжа.

— Моля те, не говори така — промълви тя. — Моля те...

— Но аз наистина те обичам — казах аз, като си мислих, че не ми вярва.

Тя се разплака още по-силно.

— Съжалиявам — прошепна тя през сълзи. — Толкова съжалиявам...

Гърлото ми внезапно пресъхна.

— Защо съжалияваш? — попитах аз, решен да разбера какво я измъчва. — Заради приятелите ми и това, което ще кажат ли? Вече не ме интересува, наистина.

Продължавах да търся други причини, объркан и уплашен. Мина доста време, преди тя да спре да плаче. Тогава ме погледна. Целуна ме нежно. Усетих целувката ѝ, както усещаш дъха на човек, с който се разминаваш на улицата. След това прокара пръст по бузата ми.

— Не можеш да бъдеш влюбен в мен, Лендън — каза тя със зачервени и подути очи. — Можем да бъдем приятели, можем да се виждаме... но не можеш да ме обичаш.

— Защо? — извиках дрезгаво. Нищо не разбирах.

— Защото — каза тя най-после — аз съм много болна, Лендън.

Това понятие ми беше толкова чуждо, че не разбирах какво се опитва да ми каже.

— Какво от това? Ще ти мине за няколко дни...

На лицето ѝ се появи тъжна усмивка и чак тогава ми стана ясно какво се опитва да ми каже. Без да сваля очи от моите, тя произнесе думите, които вледениха душата ми.

— Аз умирам, Лендън.

ГЛАВА 12

Беше болна от левкемия. Знаеше го от миналото лято.

В момента, в който ми го каза, кръвта се дръпна от лицето ми и в съзнанието ми се заредиха образи, от които главата ми се замая. Сякаш в този кратък миг времето изведнъж беше спряло и аз разбрах всичко, случило се между нас. Разбрах защо искаше да играя в писата, разбрах защо след първото представление Хегбърт ѝ прошепна със сълзи на очи, че е ангел. Разбрах защо изглеждаше толкова уморен през цялото време и защо се терзаеше, че холя у тях. Всичко ми стана абсолютно ясно.

Защо тя искаше Коледата в приюта да е толкова специална...

Защо не мислеше, че ще отиде в колеж...

Защо ми подари Библията си...

Във всичко това имаше смисъл, но същевременно беше толкова безсмислено.

Джейми Съливан беше болна от левкемия...

Джейми, милата Джейми, умираше...

Моята Джейми...

— Не, не — прошепнах аз, — трябва да има някаква грешка...

Но грешка нямаше и когато го повтори, целият ми свят опустя. Главата ми се завъртя и аз се вкопчих здраво в нея, за да не загубя равновесие. Видях мъж и жена да вървят по улицата към нас с наведени глави, придържайки шапките си с ръка, за да не ги отнесе вятърът. Куче притича през пътя и спря, за да подуши някакви храсти. Един съсед отсреща се беше качил на подвижна стълба и сваляше коледните лампички. Обикновени сцени от ежедневието, неща, които никога не бих забелязал преди и които изведнъж събудиха в мен гняв. Затворих очи, исках всичко това да изчезне.

— Съжалявам, Лендън — непрекъснато повтаряше тя.

Аз трябваше да кажа това. Сега го осъзнавам, но тогава бях толкова объркан, че не бях в състояние да произнеса нито дума.

Дълбоко в душата си знаех, че нищо няма да изчезне. Отново я прегърнах, защото не знаех какво друго да направя. В очите ми напираха сълзи. Опитвах се да се държа твърдо, да ѝ бъда опора, от което смятах, че имаше нужда, но не успях.

Плакахме дълго на улицата, близо до дома ѝ. Плакахме, когато Хегбърт отвори вратата и разбра веднага по израза на лицата ни, че тайната им е разкрита. Плакахме, когато казахме на мама по-късно същия следобед, а тя ни притисна до гърдите си и зарида толкова силно, че прислужницата и готвачката искаха да извикат лекар, защото решиха, че се е случило нещо с баща ми. В неделя Хегбърт съобщи на всички от паството, на лицето му бяха изписани болка и страх, затова се наложи да му помогнат да седне на мястото си, преди още да е свършил.

Всички бяха втренчили поглед пред себе си, мълчаха и не можеха да повярват на ушите си. Всеки като че ли чакаше развръзката на някаква ужасна шега, която не можеха да повярват, че са чули. После всички се разридаха.

* * *

Седяхме с Хегбърт в деня, в който Джейми ми съобщи за болестта си, и тя търпеливо отговаряше на въпросите ми. Каза ми, че не знае колко време ѝ остава. Не, лекарите не можели да направят нищо. Това било рядка форма на болестта, казали те, която била нелечима. Да, в началото на учебната година тя се чувствала добре. Но през последните няколко седмици състоянието ѝ се влошило.

— Ето как се развива болестта — каза ми тя. — Чувстваш се добре и после, когато тялото ти не може повече да се бори, започва да ти става зле.

Прегълъщайки сълзите си, си помислих за писата.

— Но всичките тези репетиции... тези дълги дни... може би не трябваше да участваш.

— Може би — каза тя, като хвана ръката ми и ме прекъсна. — Именно участието ми в писата ми помогна да издържа толкова дълго.

По-късно сподели, че са минали седем месеца, откакто са й поставили диагнозата. Лекарите ѝ давали година, а може би и по-малко.

В наши дни можеше да е по-различно. В наши дни може би щяха да я излекуват. В наши дни Джейми навярно щеше да е жива. Но това се случи преди четиридесет години и аз знаех какво означава. Само чудо можеше да я спаси.

— Защо не ми каза?

Това беше единственият въпрос, който не ѝ бях задал. Не бях спал предишината нощ и очите ми все още бяха подути. Цяла нощ се мятах между шока и отрицанието, между скръбта и гнева, отново и отново, исках всичко това да не е вярно и се молех да се окаже някакъв ужасен кошмар.

На следващия ден, седяхме във всекидневната им. Хегбърт току-що беше съобщил за болестта на Джейми пред паството. Беше 10 януари 1959 г.

Джейми не изглеждаше толкова потисната, колкото очаквах. Но от друга страна, живееше с тази мисъл вече седем месеца. За това знаеха само тя и Хегбърт и нито един от двамата не се довери дори на мен. Бях обиден и същевременно уплашен.

— Бях решила — обясни ми тя, — че ще е по-добре, ако не казвам на никого и помолих татко също да не казва. Видя как се чувстваха хората след службата днес. Никой дори не ме погледна в очите. Ако ти остават само още няколко месеца живот, това ли би искал?

Осъзнавах, че е права, но от това не ми стана по-леко. За пръв път през живота си не знаех изобщо какво да правя.

Дотогава не беше умирал никой от близките ми, не и някой, когото да помня. Баба ми беше починала, когато съм бил на три и не си спомнях нищо за нея, нито за опелото, нито времето след нейната смърт. Чувал съм, разбира се, разказите на татко и дядо, но това бяха просто думи, нищо повече. Беше все едно дали ще слушаш, или ще прочетеш във вестника историите за някоя жена, която в действителност никога не си познавал. Въпреки че баща ми ме взимаше със себе си, когато носеше цветя на гроба ѝ, никога не съм

изпитвал някакви чувства, свързани с нея. Чувствата ми бяха насочени към хората, останали след смъртта ѝ.

Никой от семейството или приятелите ми не беше се сблъсквал с нещо подобно. Джейми беше на седемнайсет години, дете, което се превръщаше в жена. Умираше и в същото време беше толкова жизнена. Страхувах се, страхувах се повече от всяко, не само за нея, а и за себе си. Живеех в страх да не сърбърам, да не я нараня. Беше ли уместно да се ядосвам в нейно присъствие? Беше ли уместно да говоря за бъдещето? От страх ми беше трудно дори да разговарям с нея, макар че тя беше търпелива с мен.

Страхът ми обаче ме накара да разбера и нещо друго, нещо, което влошаваше положението. Разбрах, че дори не съм я познавал, когато беше здрава. Започнах да се виждам с нея едва преди няколко месеца и бях влюбен в нея едва от осемнадесет дни. Тези осемнадесет дни като че ли бяха целият ми живот, но сега, щом я погледнеш, непрекъснато се питах колко още дни ни остават.

В понеделник не дойде на училище и аз някак си почувствах, че тя вече никога няма да върви по училищните коридори. Никога нямаше да я видя да чете усамотена Библията в обедната почивка, никога нямаше да зърна кафявия й пуловер сред тълпата, запътила се към класната стая. Беше приключила завинаги с училището, никога нямаше да получи дипломата си.

Не можех да се съсредоточа върху нищо по време на часовете, слушайки как учителите един след друг ни съобщават това, което повечето от нас вече бяха чули. Учениците реагираха както хората в църквата онази неделя. Момичетата плачеха, момчетата бяха увесили глави, разказваха истории за нея, все едно че вече беше умряла. „Какво можем да направим?“, питаха се те на глас и се обръщаха към мен за отговор.

— Не знам — това беше всичко, което можех да им кажа.

Тръгнах си по-рано от училище и отидох у тях. Реших да не ходя на следобедните часове. Почуках и Джейми ми отвори вратата, жизнерадостна и безгрижна на вид, както винаги.

— Здравей, Лендън — каза тя. — Изненада ме.

Когато се приближи към мен за целувка, аз я целунах по рамото, защото едва се сдържах да не се разплача.

— Татко не е у дома в момента, но ако искаш, можем да седнем на верандата.

— Как можеш? — попитах внезапно аз. — Как можеш да се преструваш, че всичко е наред?

— Не се преструвам, Лендън. Нека си взема палтото и ще седнем отвън да поговорим, става ли?

Усмихна ми се, докато чакаше отговора ми и накрая ѝ кимнах, стиснал устни. Пресегна се и ме потупа по ръката.

— Веднага се връщам.

Отидох до стола и седнах. Джейми се появи след минутка, облечена с дебело палто и с ръкавици и шапка, за да ѝ е топло. Североизточният вятър беше стихнал и денят не бе толкова студен, както през уикенда. Но за нея все пак беше доста хладно.

— Нямаше те на училище днес казах аз.

Тя погледна надолу и кимна.

— Да.

— Ще се върнеш ли някога пак в училище?

Въпреки че знаех отговора, трябваше да го чуя от нея.

— Не — отвърна тя тихо. — Няма.

— Защо? Толкова ли си болна вече?

Очите ми се изпълниха със сълзи, а тя се пресегна и взе ръката ми в своята.

— Не. Всъщност днес се чувствам доста добре. Просто искам да си бъда у дома сутрин, преди татко да отиде на работа. Искам да прекарвам колкото може повече време с него.

Преди да умра, имаше предвид тя, но не го каза. Почувствах, че ми се повдига, и замълчах.

— Когато лекарите ни казаха за пръв път — продължи тя, — посъветваха ме да се опитам да водя нормален живот, доколкото е възможно. Това щяло да ми даде сили.

— В тази работа няма нищо нормално — казах с мъка аз.

— Знам.

— Не се ли страхуваш?

Не знам защо, но очаквах да каже „не“, да каже нещо мъдро като възрастен човек или да ми обясни, че не ни е дадено да разберем Божия промисъл. Тя погледна настрани, после рече:

— Да. Страхувам се през цялото време.

- Тогава защо не ти личи?
- Личи ми, когато съм сама.
- Защото не ми вярваш?
- Не — отвърна тя. — Защото знам, че и ти се страхуваш.

Започнах да се моля да стане някакво чудо. Чудеса се случваха постоянно, бях чел за това във вестниците.

Хората отново прохождаха, макар да им бяха казали, че никога няма да стъпят на краката си, или оцеляваха след ужасен инцидент, когато не са имали никаква надежда. От време на време край Бофорт някой пътуващ проповедник разпъваше палатката си и хората се стичаха там, за да видят как изцелява болни. Бях ходил няколко пъти и аз, макар да смяtam, че в повечето случаи изцелението беше ловък магически трик, тъй като не познавах излекуваните. Но понякога се случваха неща, които дори и аз не можех да си обясня. Старият Суини, местният пекар, беше участвал в Първата световна война. Бил артилерист, сражавал се в окопите и от месеците артилерийски обстрел на врага оглушал с едното си ухо. Не беше номер, той действително не чуваше нищо и на времето, когато бяхме деца успявахме да задигнем някоя канелена кифличка, без да ни усети. Но проповедникът започна да се моли горещо и накрая постави ръката си на глухото му ухо. Суини изкрещя толкова силно, че хората наскачаха от местата си. На лицето му беше изписан ужас, сякаш човекът го беше докоснал с нажежен до бяло ръжен, но след това поклати глава и се огледа наоколо, изричайки думите „Отново чувам“. Самият той не можеше да повярва. „Господ — беше казал проповедникът, когато Суини се запъти към мястото си — може всичко. Той чува молитвите ни.“

И така, в онази вечер отворих Библията, която Джейми ми беше подарила за Коледа, и започнах да чета. Бях чувал всичко за Библията в неделното училище или църквата, но помнех само основните неща — как Господ изпратил седемте язви, за да могат израилтяните да напуснат Египет, как Йона бил погълнат от кит, как Иисус ходил по водата и възкресил Лазар от мъртвите. Знаех, че фактически всяка глава от Библията разказва как Господ прави нещо вълнуващо, но не бях ги изучавал всичките. Като християни ние се занимавахме подробно с Новия завет, но не знаех нищо за книги като Иисус Навин,

Рут или Йоил. Първата вечер прочетох Битие, а втората Изход. После Левит, а след това Числа и Второзаконието. На някои места четенето вървеше бавно, особено при тълкуванията на законите, но въпреки това не можех да спра да чета. Беше мъчително, че не успях да проумея всичко.

Късно една вечер бях вече уморен, когато най-после стигнах до псалмите. Някак си знаех, че търся именно това. Всеки е чувал двадесет и третия псалм, който започва с думите: „Господ е пастир мой и аз няма да остана в нужда.“ Исках да прочета и другите, тъй като никой от тях не би трябвало да е по-важен от останалите. След около час стигнах до един подчертан текст. Предполагам, че Джейми го беше отбелязала, защото означава нещо за нея. Ето какво пишеше там:

„Към Тебе, Господи, викам: твърдиня моя, не бъди безмълвен към мене, да не би при Твоето безмълвие да се уподобя на слизаш в гроб.

Чуй гласа на моите молби, кога викам към Тебе, кога
дигам ръце към светия Твой храм.^[1]“

Затворих Библията със сълзи на очи, неспособен да довърша псалма. Някак си усещах, че го е подчертала за мен. „Не знам какво да правя“, пророних вцепенен, вперил поглед в слабата светлина на лампата в спалнята ми. С мама седяхме на леглото ми. Наближаваше краят на януари, най-трудния месец в живота ми, а знаех, че през февруари положението ще бъде още по-зле.

— Знам, че ти е трудно — шепнеше тя, — но нищо не можеш да направиш.

— Нямам предвид, че Джейми е болна. Знам, че нищо не може да се направи. Имам предвид Джейми и мен самия.

Мама ме погледна съчувствено. Тревожеше се за Джейми, но се тревожеше и за мен. Аз продължих:

— Трудно ми е да говоря с нея. Когато я погледна, не мога да мисля за нищо друго, освен за деня, когато няма да мога да я виждам. През цялото време, докато съм на училище, си мисля за нея и бързам да я видя веднага след това, но когато отида у тях, не знам какво да ѝ кажа.

— Не знам дали има нещо, което можеш да ѝ кажеш, за да се почувства по-добре.

— Тогава какво да направя?

Тя ме погледна с тъга и ме прегърна през рамото.

— Наистина я обичаш, нали? — попита ме тя.

— С цялото си сърце.

Погледна ме. Не бях я виждал толкова натъжена преди.

— Какво ти подсказва сърцето, че може да направиш?

— Не знам.

— Може би — рече нежно тя — се напрягаш прекалено, за да го чуеш.

На другия ден се чувствах малко по-добре, когато бях с Джейми. Преди да отида при нея, си обещах, че няма да казвам нищо, което би я потиснало, че ще се опитвам да ѝ говоря както преди. Така и направих. Приседнах на канапето до нея и ѝ разказах за някои от приятелите си, с какво се занимават. Осведомих я за успеха на баскетболния отбор. Оплаках ѝ се, че все още не са ми се обадили от Университета на Северна Каролина и че се надявам това да стане през следващите няколко седмици. Казах ѝ, че очаквам с нетърпение дипломирането си. Говорих ѝ така, сякаш щеше да се върне в училище следващата седмица, но съзнавах, че изглеждам напрегнат. Джейми се усмихваше, кимаше с глава, когато беше необходимо, и от време на време ми задаваше въпроси. Но мисля, че когато замълчах, и двамата знаехме, че водим подобен разговор за последен път. Това не ни помагаше да се чувстваме по-добре.

Сърцето ми подсказваше същото.

Отново се обърнах към Библията с надеждата, че тя ще ми посочи пътя.

* * *

— Как се чувствуаш? — попитах Джейми след няколко дни.

Беше отслабнала още повече. Кожата ѝ започваше да придобива сивкав оттенък и през нея прозираха костите на ръцете ѝ. Пак се

виждаха синини. Седяхме във всекидневната, защото беше твърде студено, за да седим навън.

Въпреки всичко тя все още беше красива.

— С мен всичко е наред — каза тя с храбра усмивка. — Лекарите ми изписаха лекарство за болката и то като че ли ми помага малко.

Посещавах я всеки ден. Времето сякаш беше забавило ход и в същото време летеше.

— Мога ли да направя нещо за теб?

— Не, благодаря. Добре съм.

Огледах стаята, след това отново се обърнах към нея.

— Чета Библията — казах накрая.

— Наистина ли?

Лицето ѝ засия и ми напомни за ангела от писата. Не можех да повярвам, че оттогава са минали само шест седмици.

— Исках да го знаеш.

— Радвам се, че ми каза.

— Снощи прочетох книгата на Йов — рекох аз, — където Бог подлага вярата му на изпитание.

Тя се усмихна и ме погали по ръката. Усетих мекотата на ръката ѝ върху кожата си и ми стана приятно.

— Трябва да прочетеш нещо друго. В тази книга Бог не е представен в най-добрите си моменти.

— Защо е постъпил така с него?

— Не знам — отвърна тя.

— Чувствала ли си се някога като Йов?

Тя се усмихна и в очите ѝ се появиха весели пламъчета.

— Понякога.

— Но не си загубила вярата си?

— Не.

Знаех, че не е, но си мисля, че аз губех моята.

— Защото си мислиш, че положението ти може да се подобри?

— Не. Защото това е единственото, което ми е останало.

После започнахме да четем Библията заедно. Това ми се струваше правилно, но сърцето ми подсказваше, че може да се направи още нещо.

Лежах буден през нощта и се питах какво да бъде то.

Четенето на Библията ни даде възможност да се съсредоточим върху нещо и изведнъж общуването ни стана по-леко, може би защото не се притеснявах толкова, че мога да я нараня. Какво по-добро от това да четем Библията? Макар че изобщо не я познавах като нея, мисля, че тя оценяваше жеста ми и на моменти слагаше ръката си на коляното ми, докато четях, и просто слушаше как гласа ми изпъльва стаята.

Друг път седях до нея на канапето, гледах Библията, наблюдавах Джейми с крайчела на окото си, докато четяхме някой пасаж, псалм или притча и я питах какво мисли за тях. Тя винаги имаше отговор, а аз кимвах с глава и обмислях казаното от нея.

Понякога ме питаше аз какво мисля и се опитвах да отговоря възможно най-добре, въпреки че понякога бъльфирах и бях сигурен, че тя беше наясно с това. „Наистина ли така мислиш?“, питаше ме тя, а аз замислено търках брадичката си, преди отново да се опитам да отговоря. Понякога тя беше виновна, че не мога да се концентрирам, защото ръката ѝ беше на коляното ми.

Една петъчна вечер я заведох у дома за вечеря. Мама се присъедини към нас за основното ястие, след това стана от масата и отиде в кабинета, за да ни остави насаме.

Беше ми хубаво да седя с Джейми и знаех, че тя също се чувства така. Не излизаше много от къщи и беше добре да смени обстановката. Откакто ми каза за болестта си, Джейми спря да носи косата си на кок и беше все още толкова красива, колкото и първия път, когато я видях с разпусната коса. Гледаше към бюфета с порцелановите сервизи — мама имаше един от онези бюфети с лампички вътре — а аз се пресегнах през масата и хванах ръката ѝ.

— Благодаря, че дойде тази вечер.

Тя ме погледна и каза:

— Благодаря, че ме покани.

Направих пауза.

— Как е баща ти?

Джейми въздъхна.

— Не е много добре. Тревожа се за него.

— Знаеш, че той страшно те обича.

— Знам.

— И аз също — при думите ми тя погледна настрани. Като че ли чутото я изплаши отново.

— Ще продължиш ли да идваш у дома? — попита ме тя. — Даже и по-нататък, нали разбираш, когато...?

Стиснах ръката ѝ — не силно, но достатъчно, за да ѝ покажа, че това, което казвам, е вярно.

— Ще идвам, докато ти искаш.

— Не трябва повече да четем Библията, ако нямаш желание.

— Не — казах тихо аз. — Искам да продължим.

Тя се усмихна.

— Ти си добър приятел, Лендън. Не зная какво щях да правя без теб.

Този път тя стисна ръката ми. Седеше срещу мен с грейнало лице.

— Обичам те, Джейми — повторих аз, но този път тя не се уплаши. Погледнахме се в очите, нейните искряха. Въздъхна и отмести поглед, прокара ръка през косата си и отново ме погледна. Целунах ръката ѝ и се усмихнах.

— И аз те обичам — най-после прошепна тя.

Това бяха думите, които се бях молил да чуя.

Не знам дали беше казала на Хегбърт за чувствата си към мен, но някак си се съмнявах, защото нямаше никаква промяна в установения му ред. Беше му станало навик да излиза от къщи, когато отивах у тях след училище, и това продължи. Чуках на вратата и го чувах да обяснява на Джейми, че излиза и ще се върне след няколко часа.

— Добре, татко — винаги казваше тя и аз чаках Хегбърт да ми отвори. След като ме пуснеше вътре, отиваше до шкафа в коридора, мълчаливо изваждаше балтона и шапката си и го закопчаваше на излизане. Балтонът му беше старомоден, черен и дълъг, от онзи вид, който е бил модерен в началото на века. Рядко говореше с мен, дори след като научи от Джейми, че сме започнали да четем Библията заедно.

Все още не му беше приятно да съм вътре в къщата, когато го няма, но въпреки всичко ми позволяваше да вляза. Знам, че до известна степен причината беше, че не желаеше Джейми да се

простуди, ако седи на верандата, а единствената друга алтернатива беше да си остане у дома. Мисля, че Хегбърт също имаше нужда да остане сам за известно време и това беше истинската причина за промяната. Не ми говореше за правилата в къщата — прочетох ги в очите му още първия път, когато ми разреши да остана. Беше ми позволен достъп само до всекидневната.

Джейми все още можеше да се движи, макар че зимата беше много неприятна. В края на януари застудя и времето се задържа мразовито девет дни, а след това три дни валяха проливни дъждове. Не ѝ се излизаше в такова време, въпреки че след като Хегбърт излезеше, можехме да постоим няколко минути на верандата, за да подишаме свежия морски въздух. В тези случаи непрекъснато се притеснявах за нея.

Докато четяхме Библията, на вратата се чукаше поне по три пъти всеки ден. Някои от хората, които се отбиваха, носеха храна, други просто идваха да я поздравят. Дойдоха дори Ерик и Маргарет и Джейми ги пусна вътре, макар че не ѝ беше позволено. Седнахме във всекидневната и си поговорихме малко, но и двамата отбягваха да я гледат в очите.

Бяха неспокойни и им трябваха няколко минути, за да стигнат до същността на въпроса. Ерик беше дошъл, за да се извини и каза, че не може да разбере защо точно с нея е трябало да се случи това. Каза също, че ѝ е донесъл нещо и с трепереща ръка оставил един плик за писмо на масата. Говореше със задавен от вълнение глас, преди никога не бях чувал думите му да звучат толкова сърдечно и прочувствено.

— Ти имаш най-голямо сърце от всички, които познавам — каза той на Джейми. — Макар че го приемах за даденост и невинаги съм се държал добре с теб, искам да знаеш как се чувствам. Никога не съм съжалявал толкова за нещо в живота си — той спря и изтри крайчеца на очите си. — Ти си най-добрият човек, когото вероятно някога ще познавам.

Докато той подсмърчаше и се опитваше да се преори със сълзите, Маргарет се беше предала и ридаеше на кушетката, неспособна да говори. Когато Ерик свърши, Джейми изтри сълзите от бузите си, изправи се бавно и усмихната разтвори ръце. С този жест показваше, че му е простила. Ерик пристъпи към нея на драго сърце и открыто се разплака, а тя нежно го милваше по косата и му шепнеше

нещо. Двамата останаха така дълго време, тъй като Ерик плака до пълно изтощение.

След това дойде ред на Маргарет и всичко се повтори.

Когато бяха готови да си тръгнат, закопчаха якетата си и погледнаха Джейми още веднъж, сякаш да я запомнят завинаги. Не се съмнявам, че искаха да я помнят такава, каквато я видяха тогава. За мен тя беше красива и знам, че и те смятаха така.

— Не се предавай! — каза Ерик на път към вратата. — Ще се моля за теб, както и всички други — след това ме погледна, протегна ръка и ме потупа по рамото. — Ти също — каза той със зачервени очи. Докато ги гледах как си тръгват, аз се гордеех с тях както никога преди.

По-късно, когато отворихме плика, разбрахме какво е направил Ерик. Без да ни казва, беше съbral над 400 долара за приюта.

Чаках чудото.

Но то не дойде.

В началото на февруари увеличиха хапчетата, които Джейми пиеше за облекчаване на болките. Но по-големите дози я замайваха и тя падна на два пъти, отивайки към банята. Първия път си удари главата в умивалника. След това настоя лекарите да намалят дозата и те го направиха, макар и с нежелание. Въпреки че можеше да се движи нормално, болките, които изпитваше, се засилиха и понякога дори при най-малкото движение лицето ѝ се изопваше. Левкемията е заболяване на кръвта, която циркулира из цялото тяло. Нямаше никакво спасение от нея, докато сърцето на Джейми продължаваше да бие.

Но от болестта отслабна цялото ѝ тяло, засегна мускулите ѝ и вече я затрудняваха дори най-простите действия. През първата седмица на февруари тя загуби близо три килограма и скоро ѝ беше трудно да ходи, освен на съвсем кратки разстояния. При условие, разбира се, че може да изтърпи болката, която понякога беше непоносима. Отново увеличи хапчетата, като предпочете да се чувства замаяна.

И все пак продължавахме да четем Библията.

Когато отивах у тях, я заварвах на канапето с вече отворена Библия в ръка и знаех, че баща ѝ е трябвало да я пренесе тук, за да

можем да четем. Макар че никога не го спомена, и двамата разбирахме какво означаваше това.

Времето минаваше, а сърцето ми продължаваше да ми подсказва, че има още нещо, което мога да направя.

На 14 февруари, Деня на свети Валентин, Джейми избра един пасаж от Коринтиани, който означаваше много за нея. Каза ми, че ако някога има възможност да се омъжи, това е текстът, който би искала да бъде прочетен на сватбата ѝ. Ето какво пишеше там:

*„Любовта е дълготърпелива,
пълна с благост,*

*любовта не завижда,
любовта се не превъзнася,
не се гордее,*

*не безчинства, не дери своето,
не се сърди, зло не мисли,
на неправда се не радва,
а се радва на истина,*

*всичко извинява,
на всичко вярва,
на всичко се надява,
всичко претърпява.“^[2]*

Джейми беше самата същност на това описание.

Три дни по-късно, когато времето малко се постопли, аз ѝ показах нещо чудесно, което се съмнявах да е виждала преди, нещо, което бях сигурен, че ще иска да види.

Източна Северна Каролина е красива, специфична част от страната, благословена с умерен климат и преди всичко със забележителна география. Това най-вече се забелязва на остров Боуг Бенкс, разположен край брега, в близост до мястото, където бяхме

израсли. Дълъг малко над тридесет и осем километра и почти километър и половина широк, този остров е щастлива случайност на природата, който се простира от изток на запад на разстояние от около осемстотин метра от брега. Жителите му имат възможност да наблюдават грандиозните изгреви и залези над могъщия Атлантически океан всеки ден от годината.

Джейми, облечена дебело, стоеше до мен на края на пароходния железен кей при настъпването на тази прекрасна южна вечер. Посочих към далечината и й казах да чака. Виждах облачетата пара, които излизаха от устата ни. Тя дишаше два пъти по-учестено от мен.

Трябваше да я прикрепям, докато стояхме там. Беше по-лека от листата на дърветата, нападали през есента, но знаех, че гледката си струва.

След малко ярката, покрита с кратери, луна изплува от океана и пречупената като през призма светлина се разпиля върху бавно потъмняващата вода на хиляди блестящи частици, всяка по-красива от останалите. В същия момент на противоположната страна слънцето докосна хоризонта и небето избухна в червено, оранжево и жълто, сякаш небесата се бяха разтворили и цялата им красота се изливаше извън свещените им граници. Океанът придоби златисто сребърен цвет, легко накъдрената му повърхност искреще, отразявайки променящите се светлини. Гледката беше великолепна, напомняше за раждането на света. Сънцето продължи да потъва, хвърляйки светлина, докъдето ти стигат очите, и най-после изчезна зад хоризонта. Луната се издигаше все по-високо, като грееше в хиляди нюанси на жълтото, всеки по-блед от предишния, докато накрая придоби цвета на звездите.

Джейми наблюдаваше всичко това безмълвна. Бях я обгърнал с ръка. Дишаше плитко и слабо. Когато небето стана мастиленочерно и далече на юг се появиха първите примигващи светлинки, аз я прегърнах, целунах я нежно по двете бузи и после по устата.

— Ето това изпитвам към теб — казах аз.

Седмица по-късно Джейми все по-често посещаваше болницата, макар че настояваше да не остава там през нощта. „Искам да умра вкъщи“, това бе всичко, което казваше тя.

Тъй като лекарите не можеха да й помогнат, не им оставаше нищо, освен да изпълнят желанието ѝ.

Поне за момента.

— Мисля си за последните няколко месеца — рекох аз.

Седяхме във всекидневната, хванати за ръце, и четяхме Библията. Лицето ѝ беше станало още по-слабо, косата ѝ беше започнала да губи блъсъка си. Въпреки това очите ѝ, тези нежни сини очи, бяха красиви както винаги.

Мисля, че не съм виждал красавица като нея.

— И аз си мисля за тях — каза тя.

— Ти знаеше от първия ден в часа на мис Гарбър, че аз ще участвам в пиесата, нали? Когато ме погледна и се усмихна, прав ли съм?

Тя кимна с глава.

— Да.

— А когато те поканих на бала, ти ме накара да обещая, че никога няма да се влюбя в теб, макар и да знаеше, че точно това ще се случи, нали?

Очите ѝ засияха дяволито.

— Да.

— Как разбра?

Тя сви рамене, без да отговори, и ние поседяхме известно време, наблюдавайки дъжда, който биеше по прозорците.

— Когато ти казах, че се моля за теб — каза тя накрая, — за какво си мислеше, че говоря?

Болестта ѝ напредваше и с наблизаването на март състоянието ѝ се влошаваше все по-бързо. Взимаше повече лекарства за болката и ѝ се повдигаше, защото стомахът ѝ отказваше да приеме храна. Отслабна много и се наложи да остане в болницата въпреки нежеланието си.

Мама и татко бяха хората, които помогнаха това да се промени.

Татко побърза да се върне от Вашингтон, въпреки че Конгресът беше все още в сесия. Явно мама му се беше обадила и му бе казала, че

ако не се прибере незабавно, може да си остане във Вашингтон завинаги.

Когато му обясни как стоят нещата, той каза, че Хегбърт никога няма да приеме помощта му, че раните са твърде дълбоки и че е много късно да се направи каквото и да било.

— Тук не става въпрос нито за семейство ти или за Преподобния Съливан, нито за случилото се в миналото — заяви тя, като отхвърли доводите му. — Става въпрос за нашия син, който обича това малко момиче, а то се нуждае от помощта ни. И ти ще намериш начин да й помогнеш.

Не знам какво е казал баща ми на Хегбърт, какво му е обещал и какво му е струвало всичко това. Единственото, което знам, е, че Джейми скоро беше заобиколена от скъпа апаратура, бяха й осигурени всички необходими лекарства, за нея денонощно се грижеха две медицински сестри, а лекарите я посещаваха няколко пъти дневно.

Джейми можеше да си остане вкъщи.

Същата вечер плаках на рамото на баща си за пръв път в живота си.

— Съжаляваш ли за нещо? — попитах я аз.

Тя лежеше завита в леглото си. По една тръбичка, прикрепена към ръката, й подаваха необходимото лекарство. Лицето й беше бледо, а тялото й — леко като перце. Едва пристъпваше и когато се налагаше да стане, трябваше винаги някой да я подкрепя.

— Всеки съжалява за нещо, Лендън — отвърна тя, — но животът ми беше чудесен.

— Как можеш да го кажеш? — извиках аз, без да мога да скрия мъката си. — При всичко, което ти се случва?

Тя леко стисна ръката ми и нежно ми се усмихна.

— Е, това тук — съгласи се тя, оглеждайки стаята — можеше да бъде и по-добре.

Въпреки сълзите си се разсмях, но веднага се почувствах виновен. Аз трябваше да я подкрепям, а не обратното. Джейми продължи:

— Но въпреки това съм щастлива, Лендън. Наистина. Имам прекрасен баща, който ми разказа всичко за Бог. Когато се обърна назад, знам, че можех да помогна на повече хора — тя спря и ме

погледна в очите. — Дори се влюбих и има човек, който отвръща на любовта ми.

Целунах ръката ѝ, когато каза това, след това я долепих до бузата си.

— Не е честно — казах аз.

Тя не отговори.

После попитах:

— Все още ли се страхуваш?

— Да.

— И мен ме е страх.

— Знам. Съжалявам.

— Какво да направя? — попитах отчаяно. — Не знам какво още трябва да направя.

— Ще ми почетеш ли?

Кимнах, макар че не знаех дали ще съм в състояние да прочета следващата страница, без да се разплача.

Моля те, Господи, кажи ми какво да направя!

— Мамо? — обърнах се към мама по-късно същата вечер.

— Да?

Седяхме на дивана в кабинета, огънят в камината пред нас гореше ярко. През деня Джейми беше заспала, докато ѝ четях, и тъй като знаех, че има нужда от почивка, тихичко се измъкнах от стаята. Преди това обаче я целунах леко по бузата. Беше съвсем безобидно, но Хегбърт влезе в същия момент и разбрах по очите му, че го вълнуват противоречиви чувства. Той ме погледна. Знаеше, че обичам дъщеря му, но знаеше също така, че съм нарушил едно, макар и неизречено правило на дома му. Ако Джейми не беше болна, знам, че никога повече нямаше да ме пусне да вляза вътре. Не ми оставаше нищо друго, освен да се отправя към вратата.

Не можех да го обвинявам. Наистина. Времето, прекарано с Джейми, беше източило толкова силите ми, че не бях в състояние да се чувствам обиден от поведението му. Ако бях научил нещо от Джейми през последните няколко месеца, то беше, че трябва да съдим за другите по делата им, а не по мислите или намеренията им, затова

знаех, че Хегбърт ще ми позволи да отида и на следващия ден. Мислех си за всичко това, докато седях на дивана до мама.

— Мислиш ли, че всеки си има предопределение в живота? — попитах аз.

За пръв път ѝ задавах такъв въпрос, но моментът беше особен.

— Не съм сигурна, че разбирам за какво ме питаш — каза тя, събрчила вежди.

— Имам предвид как разбираш какво трябва да правиш?

— Питаш ме за времето, което прекарваш с Джейми?

Кимнах, макар че все още бях объркан.

— Нещо такова. Знам, че постъпвам правилно, но... нещо липсва. Ходя при нея, разговаряме, четем Библията, но...

Спрях, но мама довърши мисълта ми.

— Смяташ, че трябва да направиш още нещо?

Кимнах с глава.

— Не знам дали има още нещо, което можеш да сториш, миличък — каза тя нежно.

— Тогава защо имам усещането, че мога да направя нещо повече?

Тя се премести по-близо до мен на дивана и заедно се загледахме в пламъците.

— Мисля, че се страхуваш и се чувстваш безпомощен. Макар че се стараеш, и за двама ви става все по-трудно. И колкото повече се стараеш, толкова по-безнадеждно ти се струва всичко.

— Има ли някакъв начин да спра да се чувствам така?

Тя ме прегърна и ме притегли към себе си.

— Не — тихо каза тя. — Няма.

На следващия ден Джейми не можа да стане от леглото. Тъй като беше много слаба да се движи дори и с нечия помощ, четяхме Библията в стаята ѝ.

Заспа след няколко минути.

Мина още една седмица, а тя все повече се влошаваше и тялото ѝ все повече губеше сили.

Прикована към леглото, Джейми изглеждаше по-дребна, почти като малко момиченце.

— Джейми — питах я аз настойчиво, — какво да направя за теб?

Джейми, моята скъпа Джейми, прекарваше в сън часове наред, дори докато й говорех. Не помръдваше дори при звука на гласа ми, дишането й беше учестено и слабо.

Седях до леглото и дълго я наблюдавах, като си мислех колко много я обичам. Притисках ръката й към сърцето си и усетих, че пръстите й са станали само кожа и кости. Доплака ми се, но се сдържах, пуснах ръката й и обърнах лице към прозореца.

Защо, питах се аз, светът ми така внезапно се срути? Защо това трябваше да се случи точно на нея? Чудех се дали във всичко това не се крие някакъв важен урок. Дали беше, както обичаше да повтаря Джейми, част от Божия промисъл? Господ ли бе пожелал да се влюбя в нея? Или това стана по моя воля? Колкото по-дълго спеше Джейми, толкова по-силно усещах присъствието й до мен, макар че отговорите на тези въпроси не ставаха по-ясни.

Навън сутрешният дъжд беше спрял. Денят беше мрачен, но сега, в късния следобед, слънчевите лъчи бяха успели да пробият облаците. В хладния пролетен въздух усетих първите признания на завръщащата се към нов живот природа. Дърветата бяха напътили, а листата им чакаха подходящия момент, за да се разтворят и израснат за още един летен сезон.

На нощното шкафче до леглото й видях няколко неща, които Джейми много ценеше. Имаше фотография, на която тя е съвсем малка и баща й я държи на ръце, снимка на двамата от първия й ден в детската градина, картички, които й бяха изпратили децата от приюта. Въздихнах, пресегнах се и взех тази, която беше най-отгоре.

С цветен молив на нея беше написано: „Моля те, оздравявай. Липсваш ми.“ Подписана беше от Лидия, момиченцето, което заспа в скута на Джейми на Бъдни вечер. Втората картичка изразяваше почти същите чувства, но това, което наистина грабна окото ми, беше рисунката на Роджър. Беше нарисувал една птица, зареяла се високо над дъгата.

Задъхан от вълнение, аз затворих картичката. Нямах сили да продължа да ги разглеждам, но като ги върнах в купчината, забелязах една изрезка от вестник, която стоеше до чашата й с вода. Взех я и

видях, че статията е за писцата, публикувана на следващия ден след представлението. Над текста видях единствената снимка, на която бяхме ние двамата.

Струваше ми се, че всичко това е било много отдавна. Приближих изреката до очите си. Вгледах се и си спомних какво изпитах, когато видях Джейми онази вечер. Взирах се в нея и търсех някакъв знак, който да ми покаже, че е подозирала какво ще се случи. Знаех, че се е досещала, но това не си личеше по изражението на лицето ѝ. То просто грееше от щастие. Въздъхнах и оставил изреката обратно на мястото ѝ.

Библията все още стоеше отворена там, където бях спрятал чета, и макар че Джейми спеше, изпитах желание да прочета още малко. Така попаднах на друг пасаж. Ето какво гласеше той:

„Това казвам не като заповед, но за да изпитам чрез усърдието на другите искреността на вашата любов.“^[3]

При тези думи отново нещо заседна в гърлото ми и тъкмо щях да се разплача, когато внезапно значението им ми се изясни.

Господ най-после ми даде отговор и изведнъж разбрах какво трябва да направя.

Нямаше да стигна по-бързо до църквата, дори да бях с кола. Използвах най-краткия път, като тичах през дворовете, прескачах огради, даже минах през някакъв гараж и излязох през страничната му врата. Всичко, което бях научил дотогава за града, ми влезе в работа и въпреки че никога не съм бил добър атлет, този ден никой не можеше да ме спре, докато летях към църквата, тласкан от онова, което трябваше да сторя.

Не ме беше грижа как изглеждам, когато пристигнах, защото предполагах, че и Хегбърт не го интересуваше. Забавих крачка и по пътя към кабинета му отзад се опитах да успокоя дишането си.

Когато застанах на вратата му, Хегбърт ме погледна и се извърна към прозореца, без да ме покани да вляза. Знаех защо е тук. Вкъщи той се опитваше да се бори с болестта ѝ, поддържайки почти маниакална

чистота. Но тук по бюрото му бяха разпилени листове хартия, книгите бяха разхвърляни из цялата стая, като че ли никой не беше подреждал седмици наред. Знаех, че това е мястото, където оставаше сам с мислите си за Джейми, мястото, където идваше, за да си поплаче.

— Преподобни — тихо казах аз.

Той не реагира, но въпреки това аз влязох.

— Искам да бъда сам — промълви той хрипливо.

Изглеждаше стар и съкрушен, изтощен както израилтяните, описани в псалмите на Давид. Лицето му беше изпито, косата му беше оредяла от декември насам. Той трябваше да се държи, когато бе с Джейми, дори повече от мен, и усилието, което му костваше това, го съсираваше.

Отидох право до бюрото му, той ме погледна и отново се загледа в прозореца.

— Моля те — гласът му прозвуча глухо, като че ли нямаше сили да се противопостави дори и на мен.

— Искам да поговоря с вас — твърдо заяших аз. — Нямаше да ви моля, ако не беше толкова важно.

Той въздъхна и аз седнах на стола, на който бях седял, когато го попитах дали ще ми позволи да изведа Джейми в новогодишната вечер.

Изслуша ме, докато му обяснявах какво съм намислил.

Когато свърших, Хегбърт се обърна към мен. Не знам какво си мислеше, но за щастие не каза „не“. Избърса очите си с пръсти и отново се извърна към прозореца.

Мисля, че беше твърде шокиран, за да проговори.

Отново тичах, отново не чувствах умора, целта ми даваше силите, от които се нуждаех, за да продължа. Стигнах до дома на Джейми, влетях през вратата, без да почукам, и медицинската сестра, която беше в стаята на Джейми, излезе, за да види какъв е този шум. Преди да успее да проговори, аз я попитах:

— Будна ли е?

Бях обхванат едновременно от еуфория и ужас.

— Да — отвърна тя предпазливо. — Събуди се и се чудеше къде си.

Извиних се за размъкнатия си вид и ѝ благодарих, след което я помолих да ни остави насаме. Влязох в стаята на Джейми и притворих вратата. Тя беше много бледа, но усмивката ѝ ми подсказа, че все още се бори.

— Здравей, Лендън — поздрави ме тя с немощен глас. — Благодаря ти, че се върна.

Придърпах един стол, седнах до нея и хванах ръката ѝ в своята. Стомахът ми се сви, като я гледах как лежи, и ми се доплака.

— Идвах и преди, но ти спеше — казах аз.

— Знам... Съжалявам. Унасям се, без да искам.

— Няма нищо, не се беспокой.

Тя повдигна леко ръката си и аз я целунах. След това се наведох и я целунах по бузата.

— Обичаш ли ме? — попитах я аз.

Тя се усмихна.

— Да.

— Искаш ли да бъда щастлив? — когато ѝ зададох този въпрос, усетих, че сърцето ми заби лудо.

— Разбира се.

— Тогава ще направиш ли нещо за мен?

Тя отклони погледа си, а на лицето ѝ се изписа тъга.

— Не знам дали ще мога.

— Но ако можеш, ще го направиш ли?

Думите са слаби, за да опиша емоциите, които бушуваха в мен. Любов, ярост, тъга, надежда и страх се бяха смесили и изострили от нервното ми напрежение. Джейми ме загледа с любопитство, а аз зациклях учестено. Внезапно разбрах, че никога не съм изпитвал толкова силно чувство към друг човек. Отвърнах на погледа ѝ и за милионен път си пожелах да можех да направя така, че тя отново да бъде здрава. Ако беше възможно, бих разменил живота си срещу нейния. Исках да споделя мислите си, но звукът на нейния глас изведнъж потуши бурята от чувства.

— Да — каза тя накрая със slab, но изпълнен с обещание глас.

— Ще го направя.

Най-после успях да се овладея, целунах я отново, докоснах лицето ѝ с ръка и леко прокарах пръсти по бузата ѝ. Възхищавах се на

мекотата на кожата ѝ и на нежността, която виждах в очите ѝ. Дори и сега тя беше прекрасна.

Гърлото отново ме стегна, но както споменах, знаех какво трябва да направя. След като трябваше да се примиря с факта, че не е по силите ми да я излекувам, исках да ѝ дам нещо, за което винаги бе мечтала.

Точно това ми подсказваше сърцето да направя през цялото време.

Джейми, както разбрах тогава, вече ми беше дала отговора, който търсех и който моето сърце искаше да намери. Беше ми го казала, докато седяхме пред кабинета на мистър Дженкинс вечерта, когато го питахме за писесата.

Усмихнах се и тя отвърна на обичта ми с леко стискане на ръката, сякаш ми гласуваше пълно доверие за това, което щях да направя. Окуражен, аз се приведох над нея и поех дълбоко дъх. Думите излязоха заедно с въздуха, който издишах.

— Ще се омъжиш ли за мен?

[1] Псалтир, Псалом 27:1-2, Библия, изд. на Светия синод на Българската църква, София, 1991 г. — Б.пр. ↑

[2] Първо послание на свети апостол Павел до коринтяни, гл. 13:4–7, Библия, изд. на Светия синод на Българската църква, София, 1991 г. — Б.пр. ↑

[3] Второ послание на свети апостол Павел до коринтяни, гл. 8:8, Библия, изд. на Светия синод на Българската църква, София, 1991 г. — Б.пр. ↑

ГЛАВА 13

Когато бях седемнайсетгодишен, животът ми се промени завинаги. Сега, когато вървя по улиците на Бофорт четиридесет години по-късно, мислейки си за онази година от моя живот, аз си спомням всичко толкова ясно, сякаш го преживявам наново.

Спомням си как Джейми отговори с „да“ на въпроса, който ѝ зададох задъхан и как двамата се разплакахме. Спомням си как говорих с Хегбърт и с родителите ми, за да им обясня какво искам да направя. Те смятаха, че го правя заради Джейми, затова и тримата се опитаха да ме разубедят, особено когато разбраха, че тя се е съгласила. Това, което не разбраха и се наложи да им го обяснявам, беше, че го правех заради себе си.

Обичах Джейми, обичах я толкова силно, че не ме интересуваше дали е болна. Не ме интересуваше, че няма да сме заедно дълго време. Всичко това беше без значение. Единственото ми желание беше да постъпя така, както ми диктуваше сърцето. За пръв път бях чул гласа на Господ и бях абсолютно сигурен, че няма да му се противопоставя.

Знам, че някои от вас се чудят дали не съм го направил от съжаление. Циниците дори могат да се запитат дали не съм го сторил, защото не ѝ оставаше много време. Отговорът и на двата въпроса е отрицателен. Щях да се оженя за Джейми Съливан, независимо какво би станало в бъдеще. Щях да се оженя за Джейми Съливан, дори и ако чудото, за което се молех, внезапно се случеше. Знаех го в момента, когато я попитах дали е съгласна, знам го и днес.

Джейми беше нещо повече от момичето, което обичах. През онази година тя ми помогна да се превърна в човека, който съм днес. С непоколебимата си ръка тя ми показва колко е важно да помагаш на другите. С търпението и добротата си ми показва какво всъщност е животът. Нейната жизнерадост и оптимизъмът ѝ, които запази въпреки болестта, бяха най-удивителното нещо, което някога съм виждал.

Венча ни Хегбърт в Баптистката църква. Татко беше мой кум. Това е още едно нещо, което ѝ дължа. На юг по традиция баща ти

трябва да бъде до теб, но тя едва ли би имала значение за мен, ако в живота ми не се беше появила Джейми. Тя отново ме сближи с баща ми. Успя да излекува дори някои от раните между нашите две семейства. След стореното от татко за мен и за Джейми разбрах, че винаги мога да разчитам на него. С течение на годините връзката между нас се засилваше непрекъснато чак до смъртта му.

Освен това Джейми ми разкри стойността на прошката и силата ѝ да преобразява. Осъзнах го в деня, когато Ерик и Маргарет дойдоха да я видят. Тя не таеше злоба към никого. Живееше така, както ни учи Библията.

Тя беше не само ангелът, спасил Том Тортън, тя беше ангелът, който спаси всички ни.

В църквата беше пълно с хора, точно както искаше тя. Вътре имаше над двеста души, отвън много повече. Оженихме се на 12 март 1959 г. Тъй като всичко стана много набързо, нямаше време за големи приготовления и хората се стекоха без покана, за да направят деня ни по-специален просто като дойдат да ни подкрепят. Видях всички, които познавах — мис Гарбър, Ерик, Маргарет, Еди, Сали, Кери, Анджела и дори Лу и баба му. Всички се просълзиха, когато засвири музиката. Въпреки че беше слаба и не беше напускала леглото си от две седмици, Джейми настоя да мине по пътеката между редовете, за да може баща ѝ да ми я предаде като булка. „Това е много важно за мен, Лендън — беше ми казала тя. — То е част от мечтата ми, помниш ли?“ Макар и да предполагах, че това е невъзможно, кимнах с глава. Не можех да не се удивявам на вярата ѝ.

Знаех, че смята да облече роклята, която носеше в театъра вечерта по време на представлението, макар че щеше да ѝ бъде доста широка. Това беше единствената бяла рокля, която можеше да се намери за толкова кратко време. Докато стояхме изправени пред паството и аз си мислех как ли ще изглежда Джейми с роклята, татко постави ръка на рамото ми и каза:

— Гордея се с теб, синко.

Кимнах.

— И аз се гордея с теб, татко.

За пръв път му казвах това.

Мама беше на първия ред и вдигна към очите кърпичката си, когато започна Менделсоновият „Сватбен марш“. Вратите се разтвориха и видях Джейми в инвалидния ѝ стол с медицинската сестра до нея. Тя се надигна, напрягайки малкото останали ѝ сили. Едва стоеше на краката си, но баща ѝ я крепеше. Двамата бавно поеха по пътеката. Всички в църквата ги гледаха, онемели от удивление. На половината път Джейми се умори и те спряха, за да си поеме въздух. Очите ѝ бяха затворени и за миг си помислих, че няма да може да продължи. Знам, че не бяха минали повече от десет-дванадесет секунди, но на мен те ми се сториха цяла вечност. Накрая тя кимна леко с глава и тръгнаха отново. Сърцето ми се изпълни с гордост.

Помислих си, че това бяха най-трудните стъпки, които някой никога е извървявал. Една незабравима разходка.

Докато Джейми и баща ѝ вървяха, сестрата ги следваше с инвалидната количка. Когато най-после тя се изправи до мен, всички ахнаха радостно и започнаха спонтанно да ръкопляскат. Сестрата нагласи количката и Джейми седна отново в нея, защото ходенето я бе източило. Усмихнах се и коленичих, за да бъда на едно ниво с нея. Татко също коленичи.

Хегбърт целуна Джейми по бузата и взе Библията си, за да започне церемонията. Сега изпълняваше задълженията си. Той сякаш беше изоставил ролята си на баща и се бе дистанцирал, за да може да контролира чувствата си. Въпреки това виждах какво усилие му коства да стои пред нас. Сложи си очилата, отвори Библията, след което погледна към Джейми и мен. Извисяващо се над нас и си личеше, че не беше очаквал да сме толкова ниско. Постоя така за миг, почти объркан, след това изненадващо реши също да коленичи. Джейми се усмихна, хвана свободната му ръка, а след това моята и свърза и трима ни.

Хегбърт започна церемонията, както повеляваше традицията, след това прочете текста от Библията, който тя веднъж ми беше посочила. Тъй като знаех колко е слаба, предполагах, че ще ни накара да произнесем клетвите си за вярност веднага, но той отново ме изненада. Погледна към Джейми и мен, след това към всички в църквата и после пак към нас, като че ли търсеше подходящите думи.

Прочисти гърлото си и извиси глас, за да могат всички да го чуват. Ето какво каза:

— Като баща от мен се очаква да предам дъщеря си на младоженеца, но не съм сигурен, че мога да го сторя.

Всички затаиха дъх и Хегбърт ми кимна, за да ми подскаже да бъда търпелив. Джейми стисна ръката ми, за да ме подкрепи.

— Не мога да дам Джейми, както не мога да дам и сърцето си. Но това, което мога да направя е да позволя и на друг да сподели радостта, с която винаги ме е дарявала. Бог да благослови и двама ви!

След това остави Библията настани. Протегна ръката си към мен, аз я взех и така затворихме кръга.

После пристъпи към брачната клетва. Татко ми подаде пръстена, който мама ми беше помогнала да избера, Джейми също ми даде пръстен. Сложихме ги на пръстите си. Хегбърт ни наблюдаваше и когато бяхме готови, ни обяви за съпруг и съпруга. Целунах нежно Джейми, а мама се разплака. След това я хванах за ръката. Пред Бог и пред всички останали ѝ се врекох в любов и вярност в добро и зло. Никога не съм се чувствал толкова добре.

Спомням си, че това беше най-прекрасният момент в живота ми.

И сега, четиридесет години по-късно, все още си спомням този ден до най-малката подробност.

Може да съм по-стар и по-мъдър, може да съм имал друг живот след това, но знам, че когато настъпи и моят край, спомените от този ден ще бъдат последното нещо, което ще изчезне от съзнанието ми. Все още я обичам и никога не съм свалял пръстена си. През всичките тези години никога не съм изпитвал желание да го направя.

Вдишвам дълбоко свежия пролетен въздух. Макар че Бофорт се е променил и че аз също съм се променил, въздухът си остава същият. Той все още е въздухът от времето, когато бях седемнайсетгодишен, и когато накрая го изпускам, отново съм на петдесет и седем. Но няма нищо страшно. Усмихвам се леко, поглеждам към небето и знам, че има нещо, което все още не съм ви казал: сега вярвам, че стават чудеса.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.